

April - maj 2009

Atraktivno branje

- DANGOBER: ekskluzivna objava poglavja in intervju z avtorico
- Posebni gost: legenda naše ZF scene, g. Bojan Meserko
- Celjska vampirska večerja
- Videno in brano za vas
- Aktualno: podžanri nam ljubih žanrov
- Novo: Veličastni svet A. Ličen

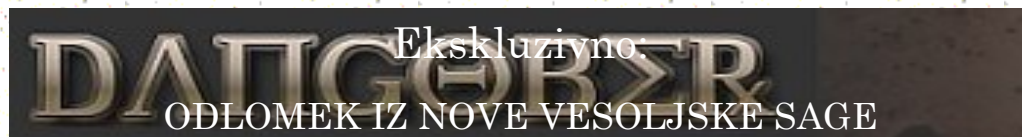
V tej številki:

Votlina skrivnosti: Resnični Kumran	2
Novosti	3
Filmski Somrak	4
Andrej Ivanuša: Krčma pri Saturnu 2	6
Mara R. Sirako: Dangober: Spopad pri Opozorilniku - intervju in ekskluzivno poglavje	13
Bojan Meserko: Intervju	18
Mara R. Sirako: Ekskluzivno poglavje Flox/485 iz Dangobercev	22
Program društva ZA žanrsko literaturo s komentarjem	28
Pozvrsti nam ljubih žanrov	29
Še nekaj iz videotek	31
Celjska vampirska večerja	33
Sferakon 2009	35
Atlantis: Sin Imperija (zaključek)	36

Jašubeg en Jered

Novice iz Drugotnosti

ISSN 1855 - 6434

DANGOBER: Spopad pri Opozorilniku

Intrigantska naslovnica

zanimivosti tudi aktiven in zelo obiskan blog. Trenutno se spletni Dangoberci spopadajo s

Dangober : Spopad pri Opozorilniku je prva slovenska vesoljska saga. Nekako čez dva meseca bo prvi del v paketu dveh knjig izšel pri nam založbi Založniški atelje Blodnjak. Avtorica sage je Mara R. Sirako. V tej številki poglavje, katerega ne boste uzrli nikjer drugje. Nadalje je avtorica privolila v obširni intervju, katerega lahko preberete nekaj strani naprej.

Vsebina knjige je razgibana in vsekakor buri še zateženo domišljijo. Ne mislim vam pokvariti veselja, zato odjadrajte na avtoričino spletno stran. Tam je poleg

porodnimi težavami, kar je nekaj čisto običajnega tudi za veliko bogatejša okolja. Ako vam stran kaj zaštrika, nič hudega. Z veseljem spremljam razvoj danoberškega spletišča. V Sloveniji še noben avtor nima žive in dinamične spletne strani. Na blogu je avtorica odprla mnoge »rane« slovenske scene in nam s povzetkom dogajanja pri sosedih natrla soli v te rane. Tako je prav.

Vsekakor je Mara M. Sirako presenetila in z veseljem bomo spremljali njeno delo in ji nudili podporo.

Preberite še:

- Intervju z avtorico na str. 13
- Ekskluzivni odlomek str. 22

Žanrska literatura - pobuda za organiziranje scene

Marginalnost tega, kar je v tujini glavnina

V tem prispevku se ne bom ukvarjal s sceno fantastike ali znanstvene fantastike, da ne izgubljam besed, temveč bom predstavil pobudo za ustanovitev Društva za

Domači avtorji nimajo izza sebe potrebne infrastrukture.

žanrsko literaturo. Na razpravi v LUD-u v sredo, 8. aprila 2009 smo dobili v roke pobudo v 12 točkah, katero nam je razdelil g. Marjan Ghoelli. Najprej sem dolžan silno kratek povzetek glavne debate. Sodelovali so g. Marko Bogataj, g. Marjan Ghoelli in gđč. Iva Kozmos.

Temeljni problem žanrske literature pri nas je specifičnost našega trga. Žanrski avtorji so bolj ali manj samotni jezdec, izza katerih ni naoljennega produkcijskega stroja, s kakršnimi razpolagajo avtorji razvitejših trgov. Izza našega avtorja ni ekipe urednikov, lektorjev, recenzentov in tržnikov. Temveč je vse skupaj bolj ali manj prepuščeno VIP ali samozaložništvu. Vsi vemo, da vsakdo ni

za vse, zato žanrska dela razen redkih srečnežev niso deležna niti osnovnih produkcijskih sredstev. Dober avtor je težko sam sebi dober lektor in urednik. To so izkusili že mnogi.

Žanrska literatura je izjemno odvisna od marketinga. Žanrski avtor je najprej obrtnik in šele potem umetnik. Naš domači avtor pa zaradi pomanjkanja infrastrukture poskuša presežati meje žanra, a redko komu uspe. Morebiti je pri nas najbolj razvit kriminalni roman in razpravljavci so večinoma govorili ravno o njem. Fantazija in znanstvena fantastika so bili omenjeni bolj mimogrede.

- Program društva v ustanavljanju na str. 28
- Ena od razdelitev podžanrov na str. 29

Kolofon

Jašubeg en Jered

ISSN 1855 - 6434

Fanzin za fantazijo, znanstveno fantastiko in horor

Izdatelj:

Bojan Ekselenski

Ljubljanska cesta 5A

3000 Celje

GSM: +38640642356 (Bojan)

Tel.: (03)-541-2543

E-pošta:

bojan.ekselenski@amis.net

Internet: [http://](http://www.vitezicarovniki.com)

www.vitezicarovniki.com

Copyright©2008-2009 by Bojan Ekselenski. Vse pravice pridržane. Besedila, slike in oblikovne rešitve je prepovedano kopirati brez dovoljenja izdatelja.

Urednik:

Bojan Ekselenski

Sodelavci:

Mara M. Sirako

E-mail projekta Vitezi in Čarovniki:

info@vitezicarovniki.com

E-mail za avtorje, ki želijo objaviti svoja dela v rubriki NOVOPEČENI:

info@vitezicarovniki.com

Votlina skrivnosti: Kako se je v resnici začelo

Takratni židovski verski svet je bil dobesedno namočen v apokaliptične vizije o skorajšnjem koncu sveta. Za boj pod božjim soncem se je cufalo kar nekaj skupin, katerim je bila skupna ta vera v skorajšnji konec in prihod mesije. A kaj je sploh mesija? Je to po židovski religiji od Boga spočet odrešenik? Niti ne. Mesija ni pomenil nič nadnaravnega ali bog ne daj, nenaravnega, temveč maziljenega kraja svečenika. Mesija v hebrejščini ali aramejščini ne pomeni odrešenik, temveč maziljeni kralj sveče-

nik, potomec Aronove svečeniške in Davidove kraljeve krvne linije. Takšen »odrešenik« naj bi po pričakovanjih vseh, ki so v prvi vrsti čakali na konec sveta, uničil zlo in vzpostavil božje kraljestvo na njihovi ne ravno najrodnejši zemlji. Apokaliptična besedila Kumrana so polna zapisov o tem pričakovanju skorajšnjega preobrata. Verjemite mi, ta vera je bila silno močna. Na slikah sta fragmenta zapisov, katere so našli v votlinah. Arheologi so naredili res veličastno delo, ko so sestavljali te krhke kosce. Čeprav se ti zapisi neposredno ne navezujejo na Jezusa, pa v mnogem osvetljujejo njegovo vlogo.

Nadaljevanje prihodnjic ...

NOVOPEČENI

Verjamem, da je v Sloveniji precej ljubiteljev in ljubiteljic fantazije, znanstvene fantastike in hororja, ki imajo tudi ustvarjalno energijo. Žal nimamo nobenega periodičnega glasila, ki bi redno objavljalo in s svetovanjem pomagalo avtorjem pri njihovih prvih korakih v svet ustvarjalnosti. Ravno Jašubeg en Jered torej orje ledino.

Komu je namenjena rubrika?

Namenjena je vsem avtorjem, ki so do sedaj svoja dela objavljali na raznih forumih. Objava v fanzinu je že privzeto avtorsko zaščitena brez posebnih poudarkov. ISSN številka fanzina je dovolj trdna podlaga za primerno varovanje in morebitne sankcije v primeru kraje.

V kakšni obliki naj bo delo?

Delo pošljite v datoteki, kompatibilni z MS Word (velja torej tudi OpenOffice). Dolžina ni omejena, vendar ne pošiljajte literarnih opek. Objavili bomo dela do dolžine 3 avtorskih pol. Objavili bomo tudi stripe, risbe in ostalo, kar je pač objavljivo v tej obliki.

Kaj lahko avtorji pričakujete?

Vsako delo bo šlo čez nekaj rok. Prvo sito je pravopisno, torej skladnja in pomenoslovje. Nadalje gre skozi vsebinsko pretresanje. Ne bomo iskali napak, temveč kvaliteto. Objavili bomo dve ali tri najkvalitetnejše zgodbe. Objavili bomo zgoščeno oceno vsakega prispelega dela, pri čemer bomo avtorjem svetovali, kako naprej.

Ustvarjalni izzivi

Kam poslati svoje umetnine?

Na dnu kolofona je E - naslov, kamor pošljite svoje delo.

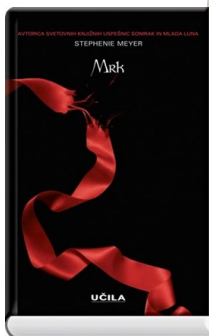
Kaj je novega?

Knjige

Najprej moram omeniti sveže domače delo izpod prstov Amadeje Ličen, ki sliši na ima Veličastni svet. Gre za utopično satiro, katero lahko dobite na **EMKA**. Knjiga je vredna nakupa. Več o njej v rubriki V branju na str. 32.

Somrak je trenutno zapakiran v štirih lično oblikovanih knjigah. Okoli tega literarnega vampirskega fenomena se tudi pri nas ves čas nekaj dogaja. Skoraj ni knjigarne, kjer nas ne bi bombardirali s to romantično vampirščino. Že v prejšnji številki sem omenil, da je delo Mayerjeve obrtniško izpiljena mešanica grozljivščine in najstniške romance. Največ pa saga dolguje spretnemu mar-

ketingu. Ako poguglate »Somrak«, boste imeli na prvem mestu sponzorirano povezavo, ki vas pripelje na spletno knjigarno **EMKA**. Ni kaj, profesionalno in resno. Trenutno so voljo tri knjige niza, a na četrto najbrž ne bomo dolgo čakali.

Prvi dve v seriji sta na voljo tudi kot žepnica (beri: cenejša verzija). Razlika v ceni je občutna.

Zanimivo pri tem je, da so na lestvici TOP 100 na EMKA na prvih mestih angleške verzije knjig. Očitno ciljna publika raje bere v angleščini ali pa ne zaupa prevajalcem. Zanimivo je, da je Somrak uvrščen med otroško literaturo (poguglajte za EMKA in kliknite na link »Otroška literatura«).

Film Somrak je vsaj pri meni pustil mešane občutke. Vsem fanom serije se je gotovo dogajal, saj je precej verno strani knjige prenesel v gubljeve slike. O filmu si preberite na str.

No, na knjižnem trgu ni samo Somračenje, temveč je izšlo še nekaj drugih žanrskih del nam ljubih žanrov. Znova se bom oprl na EMKA spletno knjigarno (za prmejduš bodo morali dati kakšen cekin, saj bo kdo še mislil, da kasiram

kakšen sponzorski cekin).

Morebiti bi omenil zmajsko serijo Christopherja Paolinija, saj je po prvi knjigi, Eragon, posnet ne ravno blesteč film. Trenutno si lahko omislite knjige Eragon, Eldest in Brisingr. Prva od njih je izšla tudi v slovenščini pri založbi Grlica. Gre za klasično, obrtniško dodelano žanrsko delo brez posebnih bonbonč-

kov.

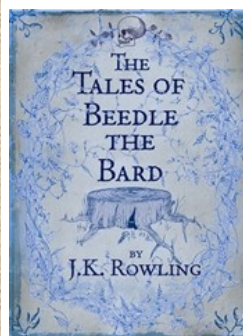
Harry prenovljenega člana svoje družine. Sneguljčica je imela sedem palčkov, a Potterijada ima sedem delov. Predzadnji del, Princ mešane krvi je pred časom izšel v nekakšni heretični verziji, saj za prevod ni poskrbel Jakob J. Kenda, temveč Gospodarjev Branko Gradišnik. No potem je MK uvidela herezijo in pred kratkim je izšel nov prevod, tokrat ga je zakrivil Potterijansko pravoverni J. J. Kenda. Volk je sit in kože so oskubljene.

Ko smo že pri Potterijadi, v kine bo kmalu butnila filmska verzija tega krvno premešane-ga princa. Igračkarji bodo seveda deležni tudi računalniške igre. Za predogled si nabavite [Računalniški zabavnik Joker](#).

»Somrak je primer odlično izpeljane predstavitve in trženja!«

Ko smo že pri zbranih delih gospe J. K. Rowling, lahko si omislite tudi njeno knjigo The tales of beedle the bard.

Gre za fantastično pripovedko, ki cilja na Potterijansko publiko. Čudno? Najbrž ne.

Preostanek? Hm, precej redno dobivamo nove doze Narnije, Artemisa Fowla, tukaj je Ognjeni veter itd. Omeniti moram sago Moč petih od Anthony Horowitza. Gre za zanimivo sago, ki je pri nas morebiti malce prezrta.

Škoda. Pač nima izza sebe tako močnega marketinškega pogona. V vsaki malce bolj založe-

ni knjigarni se police šibijo pod težo fantastične literature za vse starostne skupine. Žal pa med to množico knjig ne srečamo del domačih avtorjev. Če si zaželite dozo Remca, Pečjaka, Ivanuše ipd., se morate obrniti na spletne poslovalnice. Pa še tu potrebujete nekaj spretnosti, saj EMKA ne ve za recimo Remčevo Ostro-trelko. Dasiravno sem knjigi zaradi nekaterih ne najbolj posrečenih idej prisodil 3/5, je prava umetnina napram Eragonu. A tako pač je.

Kino radosti

Kino spored teh dni nam streže z nekaterimi deli nam ljubih žanrov. Odlični Varuhi so se bolj ali manj iztekli. Ako jih še kje ujamate, pohitite! Naslednja fantastična jed se imenuje Srce iz črnila. Ste videli Mumijo ali Potovanje v središče Zemlje, kjer je kraljeval Brendan Fraser? Videli ste vse, saj gre tudi tu za mešanico kome-

dije zmešnjav, vizualnih učinkov in scenarija, polnega generičnih stosov (oče + hči, dežurni hudobec ipd.). Film vzemite kot sproščujočo družinsko zabavo, a ne pričakujte nekih hudih moralnih ali podobnih naukov.

Znanstveno fantastična droga prihaja v okusu Zaklete gore.

Poznavalci vedo povedati, da je bilo omenjeno delo posneto že pred 30 in

več leti in je dobilo tudi nadaljevanje. Današnja verzija je vsaj glede scenografije in vizualnih učinkov neprimerno bogatejša. Ker je film komaj začel igrati, vam ne morem dostaviti svojega mnenja. Tako po občutku pa vam priporočam ogled. Predfilm obeta. Igralska ekipa: Dwayne Johnson, AnnaSophia Robb in Alexander Ludwig.

Za naše mladiče in mladičke je tu animiranka Pošasti proti nezemljanom. Čisto spodobna zabava za podadolescentno osnovnošolsko mladež.

Vir filmskih novic: [Planet Tuš](#) in [Kolosej](#).

Ena od slik, ki povedo vse o ciljni publikli.

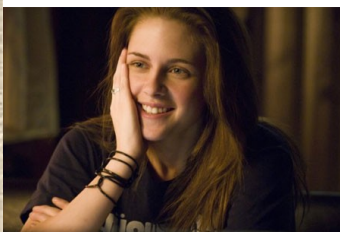
Film Somrak ima jasno ciljno publiko. To je najstniška mladež, katero je očarala knjižna saga. Sveže zemljice okoli somračenja najdete tudi na slovenski ljubiteljski strani, kjer izveste vse in še več o prihajajočih izdelkih.

Robert Pattinson je pravi za vlogo romantičnega vampirja

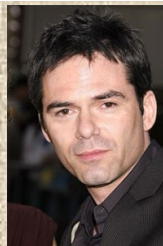
Somrak

Kaj naj rečem o filmskem Somraku? Najprej naj postrežem s splošnimi podatki. Recept je enak slikosučnemu prikazu najljubšega čarovnika. Torej je pri nastajanju scenarija obilno sodelovala avtorica S. Mayer. Ciljna publika filma je navdušenjska najstniška srenja, ki je pogoltnila opekasto verzijo najljubšega vampirja. Saj veste, geki, knjige so opekam podobne neinteraktivne zadeve s sličicami, ki jim rečemo črke. Zanimivo ... najljubši čarovnik in najljubši vampir sta rojena izpod rok ženskih prstov. Razlika med obema ženskama ne bi mogla biti večja. Čarovnika je ustvarila gospodinja, a vampirja doktorica književnosti. Tudi drugače sta obe sagi nekako povezani. V obeh nastopa naš najljubši vampir Edward Cullen v telesu Roberta Pattinsona. Izbira glavnega igralca je logična. Fant je ravno prav srca lomeč skuliran frajer, kateremu ledena obrazna mimika samo koristi. Tipa smo videli že v Potteriadah H. P. in Feniksov red, H. P. in Ognjena kupa, kjer je upodobil tipa z imenom Cedric Diggroj. Nadaljese je udinjal v podobi Giselherja v Nibelungškem prstanu (iz te zgodbe je vlekkel Tolkien za svojega Gospodarja). Mladi mož bo sveda nastopal tudi v nadaljevanju. Saj menda niste mislili, da lastniki licence ne bodo somračne franšize izmolzli do zadnjega dolarja ali evra.

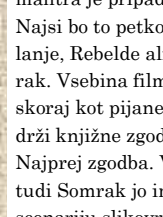
Za glavno igralko, takisto na uč hladno Belo Swan, so izbrali Kristen Stewart. Morebiti se je spomnite iz Skakača, kjer je upodobila Sophie. Potem smo jo gledali pred nekaj leti v podobici Sophie avanture Zathura: Vesoljska pustolovščina. Deklina si je do zdaj zbrala kar čeden nabor bolj ali manj po(pri)znanih vlog. Bellinoga fotra je oživel Billy Burke. Takisto ga bomo v starševski vlogi ugledali v Mladem mesecu. Tudi ta gospod ima za sabo kar zajeten seznam bolj ali manj prepoznavnih vlog v različnih žanrih.

(Jackson Rathbone), v svoji ledeni milini. Vegetarijanski vampirji so po svoje zanimivi, saj imajo vsi trajno ali pa jih je stresla elektrika. Naj vam predstavim še dva vampirska golobčka. To sta Nikki Red (Rosalie Hale) in Kellan Lutz (Emmett Cullen). Vampirka družinica ima seveda še »njegove tastare«. Uganite, če imata trajno? Imata. Predstavljam torej še ata inu mamo v teleških Petra Facinellija (dr. Carlise Cullen) in Elizabeth Reaser (Esme Cullen). Tako, glavnikno sem pred-

stavlil. Glavna igralca sem objavil izven filmske maske, saj sta v naravni pozi bolj ... naravna.

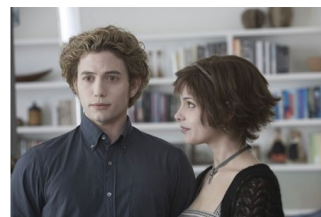

Zdaj pa vsebina. Fani jo itak znate na izust tudi v spanju. Morebiti boste z mojim videnjem vsi somračniki in zlasti somračnice malce razočarani, a moja sodba prihaja iz globočin ljubitelja žanra, ne pa tudi somračnega fana. Ciljna publika somrač-

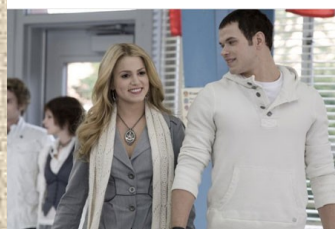
nja so, kot sem že omenil najstniška mladež, katere temeljna mantra je pripadnost.

Najsi bo to petkovo kozlanje, Rebelde ali Somrak. Vsebina filma se skoraj kot pijanec plota drži knjižne zgodbe.

Najprej zgodba. Veste, tudi Somrak jo ima. Pri scenariju slikovrtečega somračenja je sodelovala tudi avtorica zbirke. S kakšno štori-

jalno potegavščino bi promptno pritegnila kletev skupnosti, ki vedno hoče še več istega.

Najstnica Isabella Swan (saj boste razumeli pomen besede labod v okviru legende

Grdega račka) se iz vročega Fenixa (štekate point?) v Arizoni preseli k očetu, lokalnemu policijskemu šefu (avtoriteta, generični fotrovski glif ipd. – pač podtalno nakladanje), v mrzli in deževni Forks z nekaj nad 3000 dušami. Tam imajo seveda čisto pravo ameriško srednješolsko sceno v stilu Another teen movie (ATM™) z vsem, kar sodi zraven. Ne mine niti klasična srednješolska malica, a dečva se spogledabilno zaplete z nenavadnim sošolcem Edwardom Cullenom, katerega foter je lokalni zdravnik. Pri pouku bajle ju usoda dostavi pred isti mikroskop in ... tipčko se malce odvrti. Klasični ATM™ zaplet. Nasploh so Culleni čudaška, precej bledolična družina, ki se drži bolj zase. No, Ediju ni preveč všeč, da mu je Isabella všeč. Do nje čuti precej nezdrav apetit. Ljubezen leva do jagnjeta je pač nevarna reč. Tako kot Edi je tudi Bella ne glede na sončno poreklo precej nezdrave bledolične polti. Nezdrav apetit? Morebiti. Ah, ne. Smo pač v Somraku in kakšnem intrigantnejšem filmu. Mimogrede pridejo mimo trije tipi (dva tipa in tipinja, če sem natančen) z zares nezdravimi prehranjevalnimi navadami. Deležni smo zamegljenega pogleda na vampirsko večerjo, a o tem malce kasneje.

Med klasičnim izmikanjem in podobnim, česar so polne čezlužne najstniške komedije, pa pride na dan silno nezdravo Edijevo poreklo. Tip je namreč star 17 let že skoraj polno stoletje. Kako to? Eh, njegov oče ga ni naredil tako, da je skočil na njegovo mamo, temveč ga je ugriznil. To je moralo boleti. Torej je v skladu z izročilom vampir. On in vsi Culleni so srečna vampirska družina, živeča v veliki hiši. temuse reče, da so dobesedno krvni sorodniki. Po malce izmikanju pa Edi Belli pokaže, kaj je in kaj vse zmore. Pravi superheroj, o kakršnem mokro sanja vsaka srednješolka. Ima ful kul avto s težko nogo, ima prirojen nagon, da jo varuje in je skulirano seksi. Deležni smo malce jokavosti, fatalnosti ipd., s čimer nam strežejo konfekcijski najstniški filmi. Ona spozna njego-

ve, on njene in tako naprej. Vse lepo in prav, a mimogrede se zapletejo s pravimi vampirji. Culleni so kljub nezdravemu apetitu nekakšni vampirski vegetarijanci, saj se nacejajo zgolj z živalsko krvjo (zdaj veste, kaj počno vegetarijanci brez mesojede publike). Prej omenjena vampirska družina so pravi vampirji z zdravim vampirskim apetitom. Saj veste, griz za vrat, nakar ostane človeško trupelce. Mimogrede, tako vmes, se pojavita dve trupli, ostanka pravoverne vampirske malice (ne, nikakor ne boste videli sledov grizov, a o krvi vi majhni sadisti niti ne sanjajte). Ti trije pravomoški in pravoženski vampirji delujejo skrajno frajersko. Njihovega obedovanja film v maniri moralne neoporečnosti seveda ne pokažejo. Prav ste prebrali. Čeprav gre za nekakšno vampirščino, nikakor nismo deležni pravega vampirskega kosila. Avtorji filma nočejo, da mulčki in mule mokrijo posteljo ob sanjanju krvavega malicanja ljudekov. Še malo, pa bodo vampirji začeli glodati regrat in se šli nesebične svetniške prostovoljce v domu za onemogle. Mimogrede smo deležni medklica legendarne Krvave Mary, katerega moram navesti: »Ne zabavaj se s hrano.«

Na koncu filma so nam avtorji namenili malce vampirskega klofutanja in ne boste verjeli, celo nekaj krvi pokažejo. Sem kaj izpustil? O ja. Bella je zaradi ljubezenskega razmerja z Edijem postala član »družine«. Edi se je sicer hotel malce neumno in neverodostojno izvijati, a to ostane zgolj pri poskusu. Pač ATM™.

To je to. Konec itak veste, kajti film po pletenju zgodbe in stopnjevanju napetosti (ima celo to?) ne odstopa od povprečnega najstniškega filma, katerih je vsak mesec za kakšno lopato. odstranite konfekcijski sterilni vampirizem in ste tam, kjer je Highschool musical. Samo še posiljevanje jabolčne pite manjka.

Moja prva zamera je odsotnost pravega vampirskega malicanja. Deležni smo samo moralno brezhibnega pogleda »od daleč«. Nadalje je film poln klasičnih ameriških travm. To je razbita družina, maturski ples in do skrajnosti steril-

na moralna neoporečnost. Res je! Ameri v vsak film silijo svoje družinske travme, kot so ločitev, drug mamojebnež ipd. Vampirji morajo samo še zapeti kakšno vižo in kaj zaplesati, pa imamo »mission complete«. Vampirsko izročilo, kakršnega smo vajeni in ga ljubitelji pričakujemo, je zreducirano na tarzanovske superheroje, katerim manjkajo zgolj pajkice in maska. Hm, glede na prikazano obrazno mimiko ta z masko ni daleč. Dobro, vampirji so ledeni, bledolični in brezizrazni. Pač skulirani po merilih najstniške publike. Deklicam skulirani tipi pač mehčajo kolena (in denarnice). Žal pa je takšna bledolična maska tudi Bella, kleno dekle iz južnih krajev. Tudi tisti trije pravoverni vampirji so zgolj blede senca pravih vampirjev. Znova želja po ugajanju predvidljivemu razpletu. Hudobcu so promptno dali čreva na plot (česar v maniri brezmadežnosti seveda ne vidimo), a bog se usmili takšnih patetičnih vampirjev. Nobene občutljivosti na sonce, zgolj odsevanje, podobno cenenu nakitu. Dajte no! Vampir, podoben stojnici z bižuterijo? »Beam me up Scotty!« Potem je tu odsotnost pravega ugriza v živ mesek. Samo Anikinove žareče oči in to je to. »The force is strong within.« Pa še kaj. Kje je zdrava občutljivost na razpelo in česen? Pa dobri stari količek? Pozabite. Tu je še Buffy pravi BMF. Opraviti imamo s konfekcijskimi, tudi otrokom v plenica vseh vampirji. »Mami, ko bom velik, bom vampir.« Prava kleveta Stokerjevega izročila. Noben vampirček Somraka ne more doseči stopal karizme Cris-

Filmski Somrak je generična najstniška zgodba, začinjena z vsemi ameriškimi travmami. Imamo ljubezen, imamo zvestobo in malce moralno neoporečnega grizljanja vratov.

topherja Leeja. Še Brad Pitt je bil v Intervjuju napram tu prikazane vampirske veselice pravi klavec. Mlajck! Tako je to. No, zraven je tudi legenda, povezana z Indijanci, a je njihova vloga neumno postavljena na stranski tir. Neizkoriščeno do amena. Škoda.

Torej, film je gledljiv, vendar ne pričakovati vampirščine. Prej pričakujte predvidljiv najstniški film z najstniško tematiko in najstniškim zapletom ter

razpletom. V tej maniri je dovolj spodoben izdelek za svojo ciljno publiko, ki vrešči ob pogledu na razmazano šminko, kamoli ob pogledu na pravovampirski ugriz. Dekleta bodo vzdihovala ob »skuliranem« Ediju, ki je tako pogumno ubranil svojo dečvo iz rok fukotožnih lokalnih mladev. Fant je dobro opravil svojo vlogo v okviru scenarija in režije. A je daleč, daleč od dežele Oskarja.

Skratka, uspeh temelji na preverjeni predvidljivosti in izmiku vsakega presenečenja.

Moja ocena? 3/5 za dobro mero. Raje več, kot manj.

Za vas se preobjedel kolic in : Bojan Ekselenski

Novo v videotekah

Max Payne

Ljubitelji računalniških iger se z veseljem spomnite digitalnega Maxa Bolečino. Od tega je sicer že kar nekaj let in mladi najstniki so bili takrat od plenice oddaljeni komaj kakšno leto ali dve. A pravomoški igralci iger še pomnite spominu t.i. bullet time in s tem efektom povezan nabor destruktibilnih radosti. Matrični učinek je delal štal. Poleg tega je Mr. Bolečina vnesel v svet digitalnih junakov še karizmo in presenetljivo spodobno štorijo, ki se spogleduje s filmi noir. Filmskega g. Payna so ustvarili v depra con, ki že meji na parodiranje žanra noir. Ves čas je tema ali dežuje. Igralska zasedba je spodobna, dasiravno se mi je zdelo, da vsi ne dajo vsega od sebe. Režiser in producent filmskega Bolečine je John Moore, ki je takisto režiral inu produciral The Omen (saj veste - film

o tistem satanističnem mulcu). Glavno vlogo so zaupali Marku Wahlbergu, ki ga poznamo iz mnogih filmov (zadnji iz nabora nam ljubih žan-

rov je Dogodek). Mila Kunis je zlezla v telešček Mone Sax, a Beau Bridges je prevzel trupelce BB Henslyja. Zraven je še nekaj ne ravno znanega človeškega softwarea. Bistvo stvari je precej ahm, ameriško. Imamo tipa, z imenom Maximus, ups, napača, Max Bolečina, kateremu so fentali familijo. Tip je zagrenjen in svoja proste ure troši z iskanjem krivcev. Vse lepo in prav, a izza smrti soproge je klasična zarota, ki se vrti okoli droge. V ZDA se pač farmacevtske firme bavijo z mnogočem, saj jim generiki odžirajo posel. Tako je ena od firm pogruntala serum, ki naj bi naredil protiteroristične junake neranljive. A stvar gre, predvidljivo, narobe in ostane pogorišče. Zraven imamo nekakšno drogeraško sekto, kjer so vsi obsedeni s precej zadetimi vizijami.

Naš Max se zaplete in seveda tudi pravomoško odplete. Tisti luškani demoni iz predfilma so samo vizije zadetkov, ki srkajo moder fiks.

Zgodba je užitna, Ta pusi je glavni BMF negativce?

režija tudi, samo glavni negativec je na prvi pogled malce premalo MF. Ljubitelji digitalnega Maxa bodo zadovoljni, čeprav manjka tistega bullet tima. Na IMDB je kasiral 5,5, kar je nekako povprečno in film je dejansko nekako povprečen. Nikakor ne gre brez ameriških družinskih travm, teroristov in pokvarjenih korporacij.

Moja ocena za film, ki je ta mesec prispel v lokalne videoteke je poštenih 3/5. Torej dobro.

Nadaljevanje na str. 31

Andrej Ivanuša: KRČMA PRI SATURNU

Prolog

Res ni lepšega kraja na Zemlji kot je krčma Pri Saturnu. To je stara zgradba, ki se stiska med steklenimi gobami Slovenijapolisa. Neugledna je in nad vrati visi desetletja star izvesek, ki je že zdavnaj zbledel. Toliko, da se še vidi napis in slika rdečkastega Saturna z modrimi obroči. V drugem kotu je narisana stara raketa, ki sta ji veter in dež oluščila levo krilo. Nad izveskom je utripajoča, zelena fluorescentna luč. Na obeh koncih je črnikasta in pravi čudež je, da še daje kakšno svetlobo. Pravzaprav, je večino časa ugasnjena. Le tu in tam utrip zelene svetlobe groteskno osvetli okolico. Pri tem se sliši značilni -blink- in brnenje svetilke. Čez nekaj trenutkov svetilka ugasne in vse se tiho potopi v temo.

Ulica, v kateri stoji krčma, je navadno pusta in osamljena. Nad krčmo se pnejo nebotičniki in njihove sence povzročajo, da je ulica tudi sredi belega dne zelo temna. Ozka je in njen namen je samo, da lahko morebitni obiskovalec zaide v krčmo. Vrata vanjo imajo še vedno kljuko, ki so jo namestili ob gradnji v dvajsetem stoletju. Ta se tu in tam odprejo, da spustijo v prostor slučajnega obiskovalca in, da izpustijo nekaj svežega zraka v zakajeni prostor. Krčma je še zadnji zaprt prostor daleč naokoli, kjer je dovoljeno kajenje in še kaj več. Nikomur ni jasno, kako uspeva lastniku pridobiti vsa ta dovoljenja. Če ga o tem povprašate, se samo namuzne, zavije oči navzgor pod strop, se nasmehne, s kazalcem pokaže nekam proti zvezdam in reče:

»To je nebeška skrivnost!«

Ko se vrata za trenutek odprejo, se zasliši na sicer tiho ulico glasen govor in žvenketanje kozarcev. To nam je všeč, saj nas tako nihče ne moti. Krčma Pri Saturnu je zbirališče vseh mogočih tipov. Večinoma se v njej zbirajo stari pionirji in križarji vesoljskih prostranstev. Prav tako pa tudi vsi, ki jih privlači vesolje, pravzaprav bolj zgodbe, ki jih pripovedujejo stari vesoljski mački. Marsikdo med njimi je vesolje videl le, ko je bil kje daleč izven polisa in se je v temni noči

ozrl proti zvezdam nad glavo.

Nasproti vrat je lesen šank. Iz pravega lesa in ne iz njegove plastične imitacije! Palica ob robu je že vsa zguljena od neštetihih komolcev, ki so se naslanjali nanjo v teh dolgih stoletjih. Krčmar in lastnik je star mož. Komaj še hodi in streže. Potrpežljiv moraš biti, saj nima nikakršne pomoči. Celo steklene kozarce in porcelanaste skodelice pomiva sam ročno, brez pomoči kakršnegakoli stroja ali robota. V vsej krčmi ni nič plastično, še pribor je ves svetel in kovinski.

Mož se še vedno spomni tistih dni, ko je bila krčma nova in stene še niso bile rumeno zakajene. Ko ga vprašate, kdaj je bilo to, skomigne z rameni in reče:

»Mislim... Ja, kakšnih dvesto dvajset let bo že!«

Potem zamišljeno pokima in se ne zmeni več za sogovornika. Pri tem zastane pri svojem delu in nekaj časa premišljuje. Na koncu odmahne z glavo in nadaljuje z delom, ki ga je prekinil z razmišljanjem. A kaj več od tega iz njega ni mogoče izvleči.

A mi vemo, da je bilo takrat vse drugače. V tistem času so se v krčmi Pri Saturnu zbirali prvi vesoljci, ki so potovali na planete Osončja. To je bilo v tistih časih, ko se je vesoljska doba šele pričela. Ko je Zemlji grozilo, da jo bo zaradi onesnaženja vzel hudič. Včasih se Francu, tako je krčmarju ime, le razvežejo usta in pripoveduje, kako so se znansiveniki tistega časa spopadali s to nadlogo. A velikokrat kar sredi pripovedovanja zamahne z roko in reče:

»Toda, tisti časi so mimo!«

Potem umolkne in ne reče nič več. Pri tem ne pomaga ne naše prigovarjanje in ne naročilo nove runde. Ko čez čas spet spregovori, velikokrat kar nadaljuje tam, kjer je prejšnjikrat končal. Ali pa pripoved zastavi spet od začetka. Zgodi se tudi, da nepovezano začne kar z naslednjim spominom.

Nasproti šanka stoji nekaj starih, majavih miz, ki so že čisto črne od cigaretnega dima. Po štirje pred zgodovinski in neudobni stoli stojijo ob vsaki. Le miza v kotu ima ob eni steni dolgo klop. Takšno pohištvo lahko najdete sicer samo še v kakšnem muzeju. Včasih se sprašujem, če ni krčma tukaj le zaradi kakšne napake v prostorsko-časovnem kontinuumu. Kakorkoli že ... V prostor spuščajo mrak z ulice štiri majhna okna. Zvečer pa ga komaj osvetlujejo medle električne svetilke, ki visijo na slabo izoliranih žicah s stropa. Tla se zdijo kakor, da jih ni nihče pometel že nekaj let. Pod mizami so vedno cigaretni ogoriki in krušne drobtine.

Krčma Pri Saturnu je znana tudi po tem, da edino tukaj še lahko dobiš pravo pivo in pravi pšenični kruh. Če bi to vedeli turisti, bi bilo v krčmi prav neznosno. A vsi njeni obiskovalci skrbno čuvamo njeno skrivno lokacijo. Smo kot kakšno tajno bratstvo in le posvečeni prihajajo sem. Predvsem tisti, ki so bili tam, Zunaj, v veselju.

Nam je všeč, da je ulica temna, ozka in prepisna. Všeč nam je, da se stavba zdi, kakor da se bo vsak čas sesula. Všeč so nam neudobni stoli in majave, škripajoče mize. Všeč nam je, da pomakamo pravi kruh v sol in pijemo najboljše pivo na Zemlji.

Kdo smo »mi«? Smo stalno omizje. Vsak četrtek se zbere mo v krčmi. Pripovedujemo si in poslušamo stare in nove zgodbe s potovanj vesoljskih križarjev, potepuhov, propadlih znanstvenikov, nepriznanih veleumov, pesnikov, ljudi od Zunaj in slučajnih gostov. Smo pisana družčina, ki jo sestavljamo dva upokojena novinarja, pisatelj in dva zaresna znanstvenika. Njun laboratorij je kakšni dve ulici vstran in redno, vsak popoldan po delu, zahajata sem. Kaj ustvarjajo v Tehnomagu nisem nikoli izvedel, saj je bilo njuno delo zavito v tančico *državne skrivnosti*. Črtomir Breznik je za glavo višji od nas vseh. Pravi, da je kot študent igral košarko za fakultetno reprezentanco. Njegov kolega je plešasti Marjan Stegu in je tik pred upokojitvijo pri sto petdesetih letih. Novinarja Stane Klep, ki je delal

pri Večeru, in Jože Krivonoga, ki je pisal za *Žurnal*, ter moja malenkost, pa pridemo v krčmo samo enkrat na teden.

Tako sedimo v kotu, – da, prav tista miza s klopjo je naša – in poslušamo zgodbe, ki jih prinašajo obiskovalci krčme. Mislim, da ste jih že kar nekaj prebrali na mojem internetnem blogu. Vsekakor je najbolj odmevala zgodba *O slonjem rilcu med zvezdami*. Zagotovo se še spomnite *Prigod Janeza Potepuha*, ki sem jih objavil pred kratkim. Saj še veste, da je Zunaj uganjal prav posrečene burke in so se ga lokalne policije prav kmalu naveličale. Bil je zapornik na vseh znanih planetih, kot se je hvalil. Skoraj zagotovo, saj se je iz zapora vedno izmuznil in spet bril norce iz planetnih vlad.

No in zdaj je čas, da nekaj teh zgodb predstavim tudi v knjigi. Opisal in predstavil jih bom takšne, kot sem jih slišal in si jih zapomnil. Saj bi z veseljem vzel kakšen diktafon v krčmo, a si mislim, da v to okolje ne sodi. Zato sem se na boljšem sejmu oskrbel s svinčnikom in papirjem, da si lahko zabeležim kakšno malenkost. Sicer pa se moram zanesti na svoj spomin. Pripovedovalce, katerih zgodbe sem zapisal, vljudno prosim, da mi kakšno nerodnost ali nepravilnost dobrohotno odpustijo.

Modri planet

To zgodbo je pripovedoval star vesoljski veteran, ki je nekega dne slučajno, kot je rekel kasneje, zavil v krčmo Pri Saturnu. Sedel je za mizo pri vratih in naročil pivo.

»Edino tukaj lahko še najdeš pravo pivo,« je polglasno rekel.

Prisluhnili smo mu. Krčma je bila skoraj prazna. Dva gosta sta sedela za šankom. Naše stalno omizje pa v kotu za mizo s klopjo ob steni. Njegova izjava nas je presenetila, zato smo ga povabili, da naj prisede k naši mizi in za vse naročili novo rundo piva. Predstavil se je s težko izgovorljivim imenom, ki naj bi izviral nekje iz nordijskih zemeljskih jezikov. Rekel je tudi, da je doma nikjer in povesod. Ko je prišla na vrsto druga runda piva, se mu je razvezal jezik in pričel je pripovedovati o svojem življenju.

Andrej Ivanuša: KRČMA PRI SATURNU 2. del: Čakalec

Lanski november je bil prav čemerer mesec. Skoraj vsak dan je padal dež. Včasih je rosilo zelo na drobno. Naslednji dan se je dež zlival s krajšimi presledki. A najhujši so bili četrtki, ko smo se redno dobivali v krčmi Pri Saturnu. Takrat je nebo na Zemljo pošiljalo ogromne količine vode v obliki nalivov in neprestanega dežja. Večinoma smo bili sami, saj se ljudem ni ljubilo capljati po dežju v vetrovno uličico na pivo. Pa čeprav je to še edino pravo, iz ječmena varjeno pivo daleč na okoli, mogoče na vsem svetu. Ulice med steklenimi nebatičniki so prekrte s energetske dežoščitom in voda se zliva z njega v žlebove. Uličice do stare krčme nikoli niso prekrili na ta način in je zato neusmiljeno izpostavljena vsem naravnim silam. A kot sem že zapisal, nam to odgovarja.

Tako sem zadnji četrtek prinesel na naše redno srečanje svojo najnovejšo zgodbo, da bomo lažje prebili deževen popoldan in večer. Vsako zgodbo sem prebral stalnemu omizju. Če je bila njim všeč, je imela tudi možnost, da jo založnik sprejme in objavi. Če pa ne, jo je bilo potrebno predelati, raztrgati ali spraviti v predal.

Medtem, ko smo čakali, da nam krčmar Franc postreže s pivom, smo malo godrnjali in obirali čemerno vreme. Tolažili smo se, da bo pa zato december bolj suh in verjetno kar brez snega.

»Uh, kar ne morem se dočakati, da prinese pivo. Vsako leto je bolj star in bolj počasen,« je rekel Črtomir.

»Si kot moj Čakalec iz zgodbe,« sem rekel.

»Kaj, Čakalec? Kaj je to?« je zanimalo Jožeta.

»No, čakalec je tisti, ki kar naprej nekaj čaka,« sem rekel. »A počakajte na zgodbo, pa boste vse izvedeli.« Medtem je Francu le uspelo pridrsati do nas. Kot vedno, je postavil pladenj s pivom na rob mize. Potem je skrbno zgrabil vsak vrček in ga z vajenim gibom postavil pred gosta.

»A, bo?« je vprašal. Redkobeseden in ti dve besedi sta bili največ, kar je bilo mogoče izvleči iz njega ves popoldan. Prikimali smo, da je vse v redu. Oddrsal je za šank in pričel po vrsti brisati vse pivske vrčke na polici. Mislim, da jih je tisti

popoldan vsaj trikrat prebrisal. Vem tudi, da je skrbno vlekel na uho, ko sem bral zgodbo.

Medtem smo odpili nekaj požirkov. Jože je prvi nestrpno prekinil tišino.

»Da slišimo torej tvojo zgodbo,« je rekel. Prečistil sem grlo in začel brati.

Naslov je, kot sem že rekel, Čakalec. To pa je zgodba.

Prebujalo se je toplo, poletno jutro.

»Uh, zunaj pa tako lije! In mrzlo je tudi. Kar sline se mi pocedijo, ko govoriš o poletju,« me je prekinil Marjan in se zahahljal.

»Neumnosti govoriš in pri tem misliš, da so smešne,« mu je oponesel Črtomir.

»Oba bodita tiho in ga pustita, da prebere do konca,« ju je miril Stane. »No, nadaljuj!« se je obrnil k meni.

Prebujalo se je toplo, poletno jutro. Sonce je stalo še nizko nad obzorjem, a je bilo že kar prijetno toplo. Cvetovi poljskih cvetnic so se odpirali in srkali toplino jutranjega sonca. Dehteča in bujna trava je bila oblita s kapljicami rose, ki se je nabrala ponoči. Med temno zelenimi oljkami je stal star samostan. Njegova opečnata streha ni več prekrivala vse površine. Na južnem krilu samostana je manjkalo že kar precej opek, del strehe pa je v celoti manjkal. V vetrovnih dneh je zahodni veter raznašal stare, preperene strešnike. Ko so padli na tla, so se razbili na drobne kose. Dež je jeseni pral odkrito podstrešje in mogočne strešne trame je že pričela razjedati lesna goba. Ob zidovih, tam kjer so bile največje luknje na strehi, se je že vzpenjal in razraščal mah. Okna so zijala prazna in nema. Okenska krila so bila sestavljena iz barvastih stekel z bibličnimi motivi. Veter je krila včasih udaril ob steno in takrat je kos barvnega stekla izpadel iz svinčenega zalitja. Tako so v steklih zijale

temne odprtine.

Le vzhodno krilo je bilo dobro vzdrževano. V vratno odprtino so bila vstavljena vrata iz sveže skobljanih desk. Deske so bile skrbno izrezljane s cvetličnimi vzorci in prebarvane z zaščitnim premazom, ki je na daleč dišal. Stene so bile ometane in naoknice so se bohotile v zeleni barvi. Samostan ni imel zvonika. Nad vrati je bila odprtina v kateri je bil vgrajen majhen zvonček – klenkelj.

Od vrat se je med bujnim zelenjem vila kamnita pot čez vrt do zidu, ki je obkrožal samostan in vrt. Pot se je končala pri vrtnih vratih, ki so imela kamniti okvir. Vrata so bila lahka iz umetelno kovanega železa. Tudi ključavnica in kljuka sta bili mojstrsko kovani.

Po tej poti je stopal mož in se izogibal ostrih listov trave. Kamni so bili gladki. Ko so bili mokri, so bili tudi zelo spolzki. Lansko zimo si je na njih skoraj zlomil nogo. Ves teden je hodil naokoli z zatečeno nogo. Hodil bi še dalj časa, a si je na oteklino dajal zeliščni obkladek, ki si ga je sam napravil. V tem je bil mojster. Tudi sedaj so bili kamni mokri in je bil zato previdnejši.

Ustavil se je ob veliki agavi. Njeni temno zeleni, mesnati listi so nosili na koncu čvrste in ostre trne. Sklonil se je in se zazrl v njeno srčiko. S težavo se je izognil trnov in iz njene sredine pobral grudico zemlje. Stopil je dalje. Njegova dolga, puščavniška obleka mu je opletala okoli nog. Stopala so bila obuta v usnjene sandale. Obleko si je sam sešil, prav tako tudi sandale. Te je naredil pred tremi dnevi. Samo zase je izdeloval vse te drobne stvari.

Razmišljajoč se je ustavil in se zazrl v svoje hrapave roke. Vse, kar je mu je bivanje v starem samostanu naredilo prijetno, je naredil sam. Nasmehnil se je. Spomnil se je prvih stolov, ki so bili okorni, grobi in majavi. Zdaj je bil tako več, da je dosegel skoraj popolnost.

Bil je droban in suh. Hranil se je z žitaricami in sadjem, mesa ni jedel. A lice je imel gladko. Nosil je redke in dolge lase, ki so se mu na koncu uvijali. Ni se strigel in ne bril. Njegova brada je bila dolga in redka, kakor lasje. Vsako jutro si jo je dobro razčesal in umil v posebni zeliščni raztopini.

Spet je naredil korak in se ustavil ob oleandru. Rdečkasti cvetovi so se mu sklanjali nad glavo. Drobna ptica se je gugala na veji, čivknila in prhnila. Ozrl se je za njo in spremljal njen trzajoči let, dokler se ni izgubila v krošnji bližnje oljke. Sprehodil se je po kamniti poti, ki se je na levo odcepila od glavne poti. Ustavil se je ob razrušenem vodnjaku. Zastrmel se je vanj, saj mu je bilo vedno žal, da ni bil kamnosek. Postavil bi nov vodnjak. Vodo bi lahko napeljal z bližnjega hriba. Delo bi mu vzelo leto dni, a kaj je to proti večnosti. Razmišljal je, da bi vseeno lahko kdaj poizkusil. A prej bi si moral narediti orodje. A kje najti podatke, kakšno orodje potrebuje za kamen?

Ozrl se je proti nebu in soncu. Stisnil je veke, da je lahko nekaj trenutkov neposredno gledal v žarečo ploščo. Sklonil je glavo in se odpravil naprej. Pred očmi mu je ves čas plešala rumeno zelena okrogla ploskev in se mu zajedala v možgane. Sčasoma je zbledela. Stopil je skozi stranska vrata v poslopje

V sobi je sedel za mizo in pričel pisati v odprt zvezek pred njim. V kotu so bile knjižne police s knjigami in zvezki, ki jih je sam popisal in zvezal. V njih je bilo opisano njegovo življenje. Naslonil se je nazaj in spustil roke ob stranice stola.

»Ali sem sam! Sam na vsem svetu?... Lepo je današnje jutro. Da, jutro so bolj in bolj lepa. Vse od tistega usodnega dne... Življenje, narava, se počasi vrača. Samo ljudje ne!... Le kaj me drži pri življenju? To ni pravo vprašanje! Pravo vprašanje je, kaj me je takrat ohranilo pri življenju?... Le

Andrej Ivanuša: KRČMA PRI SATURNU

kaj nas sidra v življenje? Videl sem stare, zgarane ribiče, ... nekoč. Bil sem med črnimi rudarji v velikih naseljih okrog Liverpoola, gledal sem grčave Grke, ki so garali na kamnitih zaplatah. In še črnice, delavce na plantažah sladkornega trsa na jugu Amerike. Kaj človeka drži pokonci? Kaj mene?»

Spet se je naslonil naprej in pisal, pisal. Roka je hitela, kakor bi se bala, da bo zamudila tok misli, ki so vrele iz glave, kakor čist gorski studenec izpod skale. Bile so bujne in jasne, čiste in hladne kot studenčnica. Bil je trden človek in potrpežljivo je čakal.

»Namen življenja je življenje samo. Zadnjič sem opazoval rojstvo enodnevnice. Drobna in tanka plast jajčec muh enodnevnice se drži rastlinja ob ribniku zadaj za samostanom. Razvijajo se dolga štiri leta in naposled se iz ličink izležejo enodnevnice. Ob toplen popoldnevu jih na tisoče, še več, deset ali sto tisoče roji v velikem svatovskem plesu. Zvečer samice polagajo oplojena jajčeca. Vsaka jih položi nekaj stotin. Ko končajo, njihovo življenje ugasne. Kakšen je namen njihovega življenja? Enodnevnice so brez prebavil in ust. Saj jih v svojem kratkem življenju ne potrebujejo. Zvečer prekrije ribnik gosta plast mrtvih žuželk. Zjutraj ni niti ene več. Postanejo proteinsko bogata hrana drugih živali.

Mogoče je tudi človek kakor enodnevnica. Živimo sicer dalje kot en sam dan, a vse ostalo je podobno.«

Zastrmel se je v počrnel strop. Opazil je, da je deska točno nad njegovo glavo močno preperela in jo bo moral zamenjati. To bo storil popoldan. Vstal je in stopil na plano. Svetloba ga je za trenutek zaslepila. Pogledal je čez samostanski zid v daljavo, tja čez, kjer se je po nasprotnem pobočju vila cesta navzdol. Potem se je skrila v dolini in spet pokukala na tej strani ob samostanskem zidu. Peljala je mimo in naprej, a mu jo je zakrival zid. Skrbno je opazoval sivo vijugo, če po njej kdo prihaja. A ni bilo nikogar. Kakor vsak dan, že

mного dni.

Stopil je po vedro in se napotil v hrib za samostanom. Severni vogal samostanskega zidu je bil porušen. Že pred časom je odstranil ruševine in skozi nastalo odprtino je hodil v breg na planjavo, kjer sta se pasli njegovi kozi med trdimi osati. Noč in dan, pozimi in poleti sta bili na prostem in tam ju je tudi vsak dan pomolzel. Ni se bal, da bi mu kdo ukradel kozi. Že zelo dolgo ni bilo nikogar več, ki bi karkoli ukradel. Po eni strani bi mu bilo všeč, če bi ju nekega dne nekdo odpeljal. Potem bi vsaj vedel, da je tam zunaj še kdo. Tako je na dnu srca še vedno upal, da so bo kaj takega zgodilo. Ko je kozi pomolzel, je prislonil vedro k ustnicam in odpil nekaj požirkov še toplega mleka. Nato se je napotil po stezi navzdol, sključen zaradi teže polnega vedra mleka.

Marjan se je presedel na stolu, ki je presunljivo zaškripal. Rekel je:

»Kozjega mleka nisem še nikoli pil. Sploh nisem vedel, da dajejo koze mleko. Krave že, pa ovce, o kozah pa nisem še nič slišal.«

»Seveda, koze imajo mleko. Saj spadajo med sesalce, kot kamele, konji in podobno,« sem rekel. Z odprtimi usti se je zastrmel vame.

»Potem imajo mleko še medvedi, rakuni, lisice, psi, mačke...« Pokimal sem:

»Vse živali, ki so sesalci, imajo mlečne žleze. Pri večini je tako, da imajo mleko le, ko dojijo mladiče.«

Potem sem odpil požirek piva in nadaljeval z zgodbo.

Stopal je po poti in prišel do roba grebena od koder se je odpiral pogled na vso dolino v kateri je kraljeval samostan. Položil je vedro poleg sebe na pot in se usedel na šop trave ob poti. S pogledom je poiskal porušene vaške hiše na koncu doline. Cerkevne zvonika v vasi ni bilo več, saj so ga vremenske nepravilnosti zadnje zimo zrušile. Zadrhtel je, ko se je spomnil februarskega viharja, ki je podrl celo nekaj dre-

ves in odkril večino strehe na južnem krilu samostana. Večina hiš v vasi je bila porušenih. Za vsako je žaloval, kakor da je njegov otrok.

»Ali sem kdaj imel koga? Da, imel sem. Imel sem družino, mamo in očeta. A to je bilo tako davno, da se samo še megleno spomnim njunih postav, obrazov pa skoraj ne več. Imel sem prijatelje, pa ženo. Marjetico, oh, moja Marjetica. Pa dva otroka, Jurčka in Tinico...«

Po licu mu je spolzela solza. Spomnil se je, ko jih je drugega za drugim polagal v grob. Najprej sta bila na vrsti otroka, te je še pokopal skupaj z drugimi. Pri Marjetici pa mu ni mogel pomagati nihče več. Ker jih ni bilo, ker so bili sami bolni in brez moči. Zakričal je:

»Bodite prekleti, mojstri vojne. Uničevalci duš! Sevrite se v peklu!«

Z rokavom je obrisal solze, vstal, pobral vedro in stopil dalje. Sonce se je vzpelo še višje na nebo. Postajalo je vedno bolj vroče. Škržati so preglasili ptičje petje. Nenadoma mu je korak zastal, ker se mu je zazdelo, da je videl postavo na cesti. Spustil je vedro z rok. To se je prevrnilo in mleko se je razlilo po poti. Zemlja je belo tekočino hitro popila. Z dolgimi koraki je hitel po stezi navzdol, skozi razrušen samostanski zid, okrog samostana, po kamniti poti do litoželeznih vrat. Te je sunkoma in cvileče odprl in se pognal po cesti.

Tekel je na vso moč in toliko časa, dokler je imel še kaj sape. Tekel je daleč čez na drugo stran. Še dalje od kraja od koder se mu je zdelo, da je videl človeško postavo. Bal se je, da mu uhaja in je zato raje pretekel še pol kilometra naprej. Potem se je razočarano ustavil in se oddihoval z globokimi vdihmi.

Počasi in z drsajočimi koraki se je napotil nazaj v samostan. Med potjo je razmišljal o tem, kako ga čuti varajo, ker želijo možgani videti to, česar ni. Zastal je, dvignil pesti nekam v daljavo in skozi zobe znova ponovil:

»Bodite prekleti, mojstri vojne. Uničevalci duš! Sevrite se v peklu!«

V se življenje je delal trdo in z zanosom. Verjel je vase in v svoje poslanstvo. Samota mu je težko ležala na duši. A najhujša je bila vest. Spoznanje, da je tudi sam pripomogel k temu stanju v katerem se nahaja. Slutil je, da je v vsem nekakšen višji namen, a razvozlati ga ni mogel.

»V čem se boljši od drugih? Zakaj sem obstal v času in prostoru, ko so drugi vsi preminili?« Odgovora ni bilo. Med hojo nazaj so ga preplavljali spomini na težke, vojne čase. V zadnji vojni je nihala bojna sreča zdaj na eno, zdaj na drugo ali pa na tretjo stran. Sile so sklepale zavezništva proti tretji, jih razdirale in znova vzpostavljale. Leta so minevala in vojna se ni premaknila nikamor več. Dokler ena izmed sil ni spustila mutiranih virusov, celotne palete raznih boleznih. To je bil konec. Ljudje so cepali kot muhe. Ni bilo dolgo, ko so vsi pomrli. Razen njega. Bil je imun.

»Zakaj prav jaz? V čem se razlikujem od drugih?«

Delal je v enem izmed laboratorijev. A njegovo delo je bil le delec tistega, kar je kasneje pripeljalo do konca človeštva. Mogoče je tam nehote in nevede pridobil odpornost na mutirane viruse. Njegove raziskave so bile le droben sestavni del. Takrat se tega ni zavedal. A potem, ko so ljudje pričeli umirati, mu je postalo jasno, da je tudi sam pripomogel h koncu.

To spoznanje ga je dotolklo potem, ko je pokopal svojo družino. Tisto obdobje je bilo tako megleno v njegovem spominu. Taval je dolgo časa po smrdljivi pokrajini, polni razpadajočih trupel, ki jih nihče ni mogel pokopati. Iskal je žive-

Andrej Ivanuša: KRČMA PRI SATURNU

ga človeka, a vsaka vas, vsako mesto na njegovi poti je prineslo novo razočaranje. Dolgo je taval, dokler ni pritaval na obalo morja in do te doline v njegovi bližini, kjer je stal stari samostan. V njem je našel še živega poslednjega meniha.

Ni minilo dolgo, ko je umrl tudi ta. Zadnje dni mu je lajšal življenje kolikor je mogel in znal. To ga je privzdignilo iz usnulega življenja. Potem ga je pokopal skupaj z ostalimi samostanskimi brati. Odločil se je, da bo živel v samostanu, saj je bila dolina zaradi večnega lahnega vetra manj zadušljiva od pokrajin po katerih je hodil do takrat. V vas na koncu doline je zašel večkrat. Sčasoma je pokopal vse mrtve vaščane.

Ko je po cesti prispel do kovanih samostanskih vrat, je začutil, da mu po licih tečejo solze. Ne da bi se prav zavedel, je z drsajočimi koraki stopil po kamniti poti do sobe in do mize. Sedel je in pričel listati zvezek. Prebiral je svoje stare zapise:

»Preoblikuj svoje misli. Zdaj si puščavnik, gojitelj živali in rastlin. Nisi sam. Tisoče bitij utripa okoli tebe. Delaj trdo in z zanosom. Delo te nikoli ne izda....«

Zavzdihnil je.

»Saj... Zato sem pričel delati, samostan sem spremenil v svoj dom. Veliko tega je delo mojih rok. Zato to cenim. Ljubim svoje delo, ker ljubim samega sebe.«

Počasi je spet vstal in se napotil k polici s svojimi zvezki in drugega za drugim jemal v roke. V prvem je bilo opisanih prvih deset let, odkar je prišel v samostan. Vsak naslednji je vseboval deset let in zvezkov je bilo dvaintrideset. Triintrideseti je bil tisti, ki je ležal na mizi in je vanj pisal zadnje

misli. Ustnice so se mu premikale, ko je sešteval leta. Zamislil se je.

»To je skupaj že več kakor 320 let... Hm, koliko časa še bom?... Zdrav sem, od vojne sem še nisem bil bolan. Staram se tudi ne, moje lice je, kar pomnim, vedno enako. Da je preteklo toliko časa? Če ne bi bilo teh zvezkov, bi menil, da je mogoče minilo kakšnih dvajset ali trideset let.« Stresel je z glavo.

Potem je šel spet na samostanski vrt. Počasi je stopal po kamnitih ploščah. Čutil je skozi podplate sandalov, kako so se zagrele na vročem soncu. Sonce je bilo v zenitu. Vročina je drhtela v zraku, da se še pticam ni ljubilo peti. Le škržati so neumorno godli svojo pesem. Stopil je skozi vhodna vrata in sedel na kamnito klopo ob njih. Samostanski zid je metal senco nanjo. Tudi rahel vetrič je vlekel po dolini. Pobral je pest drobnih kamnov izpod klopi in jih pričel počasi metati na asfaltno cesto. Kakor vsak dan.

Čakal je, da pride kdo mimo...

Zaprl sem digitalno knjigo iz katere sem bral. Prijatelji so počasi spili svoje pivo in razmišljali o zgodbi. Črtomir je prvi izpraznil vrček in prikimal:

»Dobra zgodba, zares!« Ostali trije so mu pritrdili. Prav takrat so se odprla vrata in v krčmo je stopil nov gost. Bil je naš bežni znanec.

»Poglej, poglej!« je zaklical Marjan, »Prenehalo je deževati!« Stane se je dvignil in stopil k vratom. Odprl jih je, da je spustil v prostor še več hladnega večera in rekel:

»Ja, bo že držalo!«

Potem je stopil do šanka in rekel:

»Danes pa jaz plačam za vse!« Kakor da bi dobili nekakšno skrivno znamenje, smo eden za drugim vstali in se razšli.

Se nadaljuje ...

Intervju: Mara R. Sirako

Na literarni sceni ste popolnoma novo ime. Mara R. Sirako je psevdonim. Kako ste se odločili za ta psevdonim?

Dolgo sem premišljevala, naj uporabim psevdonim ali naj izdam knjigo pod svojim pravim imenom. Nazadnje sem se odločila za psevdonim. Uporaba psevdonima, vsaj tako se mi zdi, potegne ločnico med mano kot osebo in med mojim romanom.

V romanu sem se poigrala večinoma z imeni grških bogov (ne samo grških, eden od glavnih likov je Ba'L'Or ali bolj znan kot Balor, enooki, najstrašnejši bog smrti iz irske mitologije). Zdelo se mi je smiselno, da psevdonim nekaj pomeni ravno v grščini. Oklevala sem med Iocundus (oblak) in Sirako, nazadnje sem se odločila za slednjega. Sirako pomeni v grščini močvirje. In na Sirakuze (ki je svojčas nastala sredi močvirja) me vežejo lepi spomini. Je pa to tudi mesto, ki je v antiki zaslovelo po svoji domiselni obrambi. Arhimed, o katerem se učimo kot o miroljubnem znanstveniku, ki ga je okrutna smrt zalotila sredi premišljevanja o krogih (Noli turbare circulos meos!), je bil eden od prvih „orožarjev“. Za obrambo Sirakuz je izumil posebna ukrivljena ogledala, katapulte, vzvode in žerjave. Arhimed mi je služil kot vzor za oblikovanje Nadzornikov, dangoberških znanstvenikov, ki so svoje življenje posvetili znanosti, hkrati pa so razvijali strahovita orožja pod krinko boja proti Drugi vrsti. In ta orožja so bila nazadnje uporabljena proti njim samim. Zatorej sem se odločila za psevdonim Sirako, ker jasno kaže na Sirakuze in na starodavnega znanstvenika, ki so ga ubili baje „po pomoti“ in ga potlej pokopali z vsemi častmi.

Dangober: Spopad pri Opozorilniku je vaš prvenec. Zanima me, kje in kdaj ste dobili idejo, da napišete ZF roman?

Prvi del sage Dangober je nastajal več kot dve leti. Pravzaprav je bil v celoti spisan že januarja lani, ko bi ga bilo že moč objaviti. Vendar sem si raje vzela čas, še enkrat dobro premislila in dodelala posamezne dele teksta.

Izbor žanra ni bil naključen. Vsaka občečloveška tema je lahko motiv ZF žanra. Katastrofe, kontakti z nezemeljskimi civilizacijami, invazije nezemljanov, strah pred prihodnostjo, strah pred razčlovečenjem, alternativna zgodovina, lju-bezen, sovraštvo, spletke, vojna ipd. Vendar za razliko od drugih žanrov daje ZF avtorju možnost uporabe absurdnih situacij, ki se v realnem svetu ne morejo zgoditi. Preko njih lahko avtor poda svoje sporočilo, lahko je bolj kritičen in zabaven, kot je lahko v kakem drugem žanru.

Primer povsem absurdne situacije je trenutek, ko se Are'S'Or odloči, da Mariji ne bo več lagal. Pošteno ji pove, kdo je in od kod prihaja. Verjetno se vsi strinjamo, da je

dokaj nerealno, da bi neko noseče dekle, ki dve leti živi s svojim fantom, nenadoma izvedelo, da je njen dragi „vesoljec“. Nosečnica se mora tako soočiti z dejstvom, da bo rodila čez nekaj dni, da moški, s katerim je živela, poseduje tehnologijo, bistveno naprednejšo od vsega, kar pozna.

V realnem življenju se povsem zlahka lahko pripeti vse kaj drugega. Vendar gre pri tej zgodbi za vprašanje, kako se soočiti z lažmi, kako sprejeti človeka, za katerega si mislil, da ga poznaš, izkaže se pa, da o njem ne veš ničesar. Kako graditi nek odnos naprej in spet zaupati svojemu partnerju?

Zgodba o laganju in izgubljenem zaupanju bi v kakem drugem žanru lahko zvenela kot tragedija. ZF žanr pa omogoča povsem drugačen razplet in tempo dogajanja.

Kje ste dobili idejo za zgodbo? Kateri dogodek vam je dal navdih za to, kar bo vsak hip butnilo na knjižne police?

Najprej sem napisala kratko zgodbo o Kreatorju Lot-An-Elu, ki jo bodo bralci lahko prebrali šele v tretjem delu sage. Nekaj dni kasneje sem povsem slučajno srečala znanca, ki si je v bolnici, v kateri je pristal zavoljo svojega izkazanega deloholizma, s sotrpinom s sosednje postelje krajšal čas z branjem Raelovo knjige Resnična podoba boga. Ta knjiga je spremenila njegov pogled na svet, spremenila je njegovo življenje. O njej mi je pripovedoval s takim žarom, tako strastno, da sem si jo dovolila razumeti dobesedno. Ustvarili so nas znanstveniki po svoji podobi, tako trdi moj znanec. Zatorej sem se vprašala, kakšni so ti znanstveniki kot ljudje, kot posamezniki. Kako čutijo, kako razmišljajo, kako ljubijo? Kakšen je njihov odnos do adapov model H-52, ki so v bistvu njihov izdelek? Je bila njihova okolica, svet, ki mu pripadajo, navdušen nad njimi ali ni bil?

Roman je tik pred izidom. Kako je to, izdati žanrski roman v Sloveniji?

Odvisno od tega, kdo je avtor. Namreč nekaj je izdati prvenec ne glede na žanr. Nekaj povsem drugega je izdati žanrski roman, če si že uveljavljen avtor. Sama sem bila presenečena nad marsičem, kar se mi je dogajalo v preteklih mesecih. Vendar je tako, da se na koncu vse stvari slej ko prej postavijo na pravo mesto. Vsem neuveljavljenim avtorjem zato polagam na srce, naj ne izgubijo poguma ob prvi ali naslednji zavrtnitvi. Tudi avtorica svetovne uspešnice J. K. Rowling je bila najprej zavrtnje-

Intervju: Mara R. Sirako

na s strani kar precejšnega števila založb, pa je zavrnitev ni ustavila. Vztrajala je. In treba je vztrajati, če res ni druge, pa uporabiti alternative načine objave svojega dela. Teh je kar nekaj. Od samozaložbe, do POD, elektronskih izdaj. Kar je danes zavrnjeno s strani ene založbe, je lahko jutri sprejeto v drugi.

Če sem že omenila J. K. Rowling, naj dodam še to, da je njen založnik denimo zahteval, naj knjigo podpiše s kratico J. K., ker fantje pač po njegovem mnenju ne berejo „ženskih“ avtorjev.

Tudi reakcije, ki sem jih sama dobila s strani nekaterih založb, so bile izjemno zanimive. Eden izmed urednikov mi je odpisal, da je roman premalo „ženski“. Nakar sem mu odgovorila, da ga bodo morda brali *tudi moški in prejela odgovor*, „ženske naj pišejo o tistem, na kar se spoznate.“ *Predvidevam, da bi po njegovem morala objaviti ZF kuharsko knjigo z recepti na temo, kako pripraviti luskavistov zrezek v naravni omaki ali kaj podobnega, recimo obdelati uprašanje, kako „vesoljke“ doživljajo PMS, medtem ko zrejo v vesolje iz vesoljske ladje.*

Spet drugi urednik mi je sporočil, „ne objavljamo knjig tega žanra“. Četudi je založba, v kateri je zaposlen, ravno v tistem času izdala *prevod romana istega žanra*.

Tretji urednik je bil mnenja, da v romanu manjka eksplisitivnih prizorov in raje ne bi navajala njegovega odgovora, saj menim, da „žmoht“ in vsi njegovi izrazi pač niso tako zanimivi, kot si je dotični morda mislil, da so. Po njegovem mnenju bi morala biti knjiga zelo *nazoren prikaz, kako vesoljci delajo (naj uporabim izraz, ki ga v Dangobercih uporablja glavna junakinja Marija) „tisto tisto“ z adapkinjami, ker to bi „premaknilo meje“ žanra. Nekako nisem imela srca, da bi mu odpisala, naj potemtakem kar sam naredi obnovo kakšnega od popularnih DVD-jev, če ga „tisto tisto“ tako silno zanima. Kasneje me je sicer pobaral, kako gre, dobila sva se na kavi, natančno mi je razložil svoje videnje Dangobercev, ampak resnično se vseeno navkljub njegovi prijaznosti nisva strinjala.*

Vse skupaj je bilo, če pogledam z današnjega zornega kota, pravzaprav zabavno. In morda so mi nekateri naredili celo uslugo.

Kako komentirate začetne odzive na svoje delo tik pred izdajo romana?

Bila sem prijetno, več kot prijetno presenečena. Nisem si mogla misliti, da bo v slabem tednu toliko ljudi podprlo moje delo. Vsem obiskovalcem se iskreno zahvaljujem! Pravzaprav sploh ne vem, kaj naj rečem, zato je samo HVALA

VSEM!

Vaša spletna stran je še v fazi oblikovanja, vendar je že zdaj izjemno obiskana in predvsem zanimiva. Vsak dan se kaj dogaja. Vidite splet kot eno od oblik promocije?

Medij, v katerem se avtor ali njegov izdelek pojavlja, je lahko takšen ali drugačen. Moči in vpliva spleta kot medija za izražanje in kot oglasnega prostora ne gre podcenjevati. Žal se prevečkrat dogaja, da spletne strani podcenjujejo svoje obiskovalce. Bistvo vsega je sam izdelek, ne pa to, če govorimo o spletu, kako je stran oblikovana, je izdelana s plačljivimi ali zastonjskimi aplikacijami in programi. Lepo je, če si na spletni strani oko odpočije, vendar se obiskovalec ne bo vrnil, če ga ponujeno ne zanima.

S tega stališča je povsem razumljivo, zakaj nekatere predstavitve novih knjig izzvenijo v prazno. Poslušanje je zanimivo, če ima avtor kaj za povedati. Toda dogaja se, da nekateri menijo, da je dovolj, če vzamejo lasten tekst v roke in ga berejo, dokler vsi okoli ne omagajo. Pri takih predstavitev „v živo“ bi si lahko marsikdo za vzor vzel gospoda Ivanušo, ki je odličen in duhovit predavatelj. Kot sem že javno napisala na svoji spletni strani, za njim ne bi nastopila. Kajti njegova predavanja so enostavno tako enkratna, da stežka še enkrat pridobiš zanimanje občinstva.

Prej sem omenil žanrski roman. V kateri žanr in podžanr bi vstavili vaše delo?

Saga Dangoberci je pripoved o vojni, sovraštvu, ljubezni, družini, spletkah in medijskih manipulacijah. Menda, tako so mi rekli strokovnjaki, spada v ZF žanr, podvrsta space opera ali vesoljska saga.

Za space opero je značilno, da je dogajanje umeščeno nekam v vesolje, pri čemer glavni akterji doživljajo raznorazne prigode. V našem prostoru ima space opera nekoliko negativen prizvok. Verjetno zavoljo mnenja sicer uglednega poznavalca, da space opera ponuja romantiko in pretirane emocionalne zaplete, kar naj se za sam žanr ZF ne bi spodobilo. Ni ravno, po mnenju nekaterih, na mestu, da se glavni junaki, medtem ko bi morali reševati planete, galaksije in vesolje, dimenzije in poddimenzije, zapletajo v romantične dogodivščine in trpijo zavoljo čustvenih bolečin ob ljubezenskih razočaranjih. Na splošno gledano naj bi junak imel pozitivni cilj, reševanje nečesa zelo pomembnega pač. Če je ob njem že kakšno bitje nasprotnega spola, to

obvezno služi le kot dodatek njegovi siceršnji junaškosti in dodaten dokaz, da glavnega junaka nasprotni spol sicer zanima, vendar žal nima časa, je prezaseden.

Četudi je hkrati res, da med space opere spadajo tudi dela kot so 2001: Odiseja v Vesolju (Arthur Clarke), serijal Foundation (Isaac Asimov), The Vorkosigan Saga (Lois McMaster Bujold) in celo Štoparski vodnik po galaksiji (Douglas Adams). Posebej slednji je znan po svojem duhovitem pristopu. Toda mnenja o samem ZF žanru in podžanrih so pač različna.

Ste kdaj že napisali kakšno zgodbo? Imate morebiti poleg Dangobercev napisati še kaj drugega? Imate v ognju še kakšno železo?

Napisala sem kar nekaj zgodb, vendar nisem imela časa, da bi jih izpilila in pripravila za objavo. Seveda imam namen napisati še kaj drugega, vendar sem človek, ki najprej skoči, potlej šele reče hop.

Vsakomur postavim izziv, pa ga tudi vam. V enem stavku povejte sporočilo svojega romana.

Razmislite o tem, kje je vaš dom in o tem ali ste res tako različni, kot sami sebi vztrajno dopovedujete. (Predsednik Sveta Kognitusov Set'RI)

Sodelujete z drugimi žanrskimi avtorji v Sloveniji in če ni skrivnost, s katerimi?

Ni skrivnost in se sme izvedeti. Avtorji, s katerimi sodelujem tako ali drugače, so in še bodo razvidni iz spletne strani Dangober.

Kako si predstavljate sodelovanje avtorjev istovrstnih žanrov?

Odvisno od tega, za kakšno sodelovanje gre. Je to neformalno sodelovanje ali neka organizirana oblika, denimo društvo? Sem pa odprta za vsakršno sodelovanje in se rade volje spopadam z novimi izzivi.

Kateri so vaši najljubši avtorji oz. avtorice? Domači in tuji. Recimo, da se omejuje na TOP 3 domačih in TOP 3 tujih.

Na tovrstne lestvice je vezana obvezna smola. Vzemimo ZF žanr kot primer. Domače in še živeče avtorje ZF žanra se lahko skorajda prešteje na prste. Če izberem

izmed njih tri, se bom avtomatično zamerila četrtemu, petemu in šestemu in tako bo zamera trajala vse do devetega avtorja. Pri tujih avtorjih je lažje, ker niti ne vedo, da obstajam in tudi če bi vedeli, se ne bi pretirano vznemirjali, so ali niso moji priljubljeni avtorji.

Vsak avtor je poseben, vsak ima svoj način pisanja, vsakdo je nekaj svojega prispeval. Potrebno je prebrati vse, posebej domače, si o njih ustvariti svoje mnenje in jih podpirati pri njihovem delu. Vsaj sama tako mislim.

Ste članica kakšnega žanrskega društva?

Ne. Me je članarina že minila, torej uradno nisem več član nobenega žanrskega društva.

Meni se zdi namreč logično, da društvo podpira svoje člane, čeprav pri nas včasih ta naravna logika ne deluje. Kljub vsemu me zanima, če je tu kakšna podpora?

O društvih in (ne)podpori sploh ne bi rada govorila in se praviloma izogibam debatam na to temo. Evidentno je, da so določeni avtorji doživeli podporo, spet drugi so bili deležni čudnih negativnih kritik, tretji ignorirani. Vsako društvo ima pravico, da samo izbere, katere avtorje bo podpiralo in katerih ne bo. Kot si lahko avtor sam izbere ali bo vztrajal v nekem okolju ali ne bo. Zame v tem trenutku zanesljivo velja, da me ne podpira nobeno domače društvo.

Kaj pričakujete od naše domače scene?

Najprej je po mojem mnenju potrebno natančno definirati, kaj pravzaprav je „scena“, o čemer sem nekaj malega zapisala v svojem razmišljanju Strah pred žanrom ali strah F/ZF žanra pred demarginalizacijo?, ki je sprožil (burne) reakcije in ki je odmeval tudi izven „scene“.

Še najbolje je, če je človek skromen in ne pričakuje ničesar, ker v tem primeru vsaj razočaran ne more biti.

Kako bi ocenili delovanje scene?

Sploh ne bi! Namesto tega namenjam v razmislek odlomek iz pesmi, ki jo je včasih izvajala skupina Hazard: „Duša je ptič brez kril, ko življenje se dotakne dna, **proti soncu seže ta, ki zna vstati sam, ko je sam.**“

Kako bi opisali sodelovanje z vašo založbo? Katere stvari so pri tem sodelovanju po vašem mnenju najpomembnejše in v kolikšni meri so vaša pričakovanja uslišana?

Intervju: Mara R. Sirako

Z založnikom lepo sodelujeva. Večkrat se dobiva na kavi in se pogovarjava, včasih celo o moji knjigi, navadno pa o vsem ostalem. Kakšen bo rezultat sodelovanja, se bo kmalu videlo. Menim, da je izdajanje knjig partnerski odnos, pri katerem vsak sodelujoči prispeva svoje videnje, znanje in sposobnosti. Prvemu delu sage - Spopadu pri Opozorilniku - kot avtor nimam več kaj za dodati. Sedaj so na vrsti drugi, lektorji, oblikovalci itd.

Naj se vrnem k vašim bralnim navadam. Katere tri knjige ste nazadnje prebrali?

Žal vas moram razočarati. Sicer veliko in redno berem. Vendar trenutno pišem že drugi del sage, ki je bolj temačen. Marijino zdravstveno stanje je vse slabše, saj se porod približuje. Hkrati so Dangoberci na Adapiji in MiaRju sredi vojne. Razkrivajo se skrivnosti takšne in drugačne. Ampak bom raje končala z navajanjem, da ne razkrijem vsega, kar bodo bralci lahko brali predvidoma naslednje leto.

Ne delim mnenje nekaterih avtorjev, da lahko kar sedeš in pišeš brez predhodnega raziskovalnega dela, ker je F/ZF baje take vrste žanr, v katerem si lahko nekaj kar izmisliš in bodo to bralci vsekakor in avtomatično tudi „pogoltnili“. Zato trenutno berem strokovno literaturo z različnih področij. Preden sem pričela odgovarjati na vaš intervju, sem brala članke o boleznih srca in ožilja, prejšnji teden sem se ukvarjala s strokovnimi teksti na temo medijskih manipulacij in uporabe medijev v vojne namene. Če želiš izdelati kakovosten tekst, se kot avtor moraš izobraževati. Rahlo nesrečno se mi zdi, ko berem kakšen tekst, pa naj parafraziram, v katerem nek lik doživi poškodbo rame, iz rane seveda teče kri v potoku, potlej pa vseeno zagrabi meč in seka po nasprotniku ter ga, če ne drugače, pa v zadnjih zdihljajih uspešno pokonča. Ali še en primer, meni zelo ljub. Enega od likov zadane puščica v junaški bok, potlej prične pljuvati kri (nadvse glasno to počne), nakar se „zaduši v lastni krvi“. Že mogoče, toda nikakor ne, če je pripadnik vrste homo homo sapiens. Kajti mi imamo pljuča nad bokom in bi moral biti kar gibčen, če bi se hotel zadušiti s krvjo, ki mu teče iz boka.

Dangoberci so zgolj na prvi pogled „lahkotno“ branje. Kajti eno je stil pisanja, pri čemer gre za odločitev avtorja, bo bolj poudaril dialoge ali opisovanje in kakšni so tako eni kot drugi. Drugo je pa vsebina zapisanega. Kot ste lahko sami opazili, so bralci v Predgovoru k adapški izdaji spoštovane in cenjenega Predsednika Sveta Kognitusov našli marsikaj. Od opozarjanja na globalne družbene probleme, spet drugi so predgovor povezali s stvarjenjem (genezo), tretji so takoj pomislili na starodavne upodobitve astronomov in

NLP-jev, obiske in opazovanja s strani nezemljanov. Nekdo je zapisal, da je bil njegov sošolec „zelenooki, sladkosnedi dvometraš“. Drugemu se je zdelo smešno, da je „sonda skoraj zadela Dijčka“ in povezal stavek iz predgovora z neuspešnimi odpravami na Mars.

Katere filme radi gledate? Ste morebiti ljubiteljica filmskih del nam ljubih žanrov?

Seveda! Naravnost navdušena sem nad akcijskimi filmi in filmi, v katerih je veliko posebnih efektov. Pri akcijskih filmih vedno znova občudujem splošno urejenost glavnih junakov, ki pretečejo nekaj kilometrov v tempu, kot ga sicer zmorejo olimpijski prvaki na 100 m, pri čemer se niti ne umažejo, niti ne prepotijo. Pri posebnih efektih pa uživam, saj je danes že prav neverjetno, kako realistični so.

Če bi prodali filmske pravice, koga bi radi videli v glavnih vlogah, če bi vam to bilo pomembno?

Razmišljanje na to temo je pa res fantastika! V Sloveniji enostavno ni pogojev za ekranizacijo Dangobercev. Pri čemer ne črtim sposobnosti nikogar iz domače filmske scene! Tak projekt, kot so Dangoberci, pač ni nizkopračunski film.

Dangoberci vsekakor so hvaležen material za scenarij. Vendar mi v tej državi nimamo agenta, ki bi nas zastopal v tujini.

Vzemimo povsem drug primer. Pred kratkim je Martin Strel blestel na filmskem festivalu Sundance. Vse čestitke z moje strani in spoštovanemu gospodu Strelu še več takih uspehov!

Slovenija ima še eno osebo, ki bi jo lahko takoj „prodala“ filmskim producentom, če bi imeli v tem našem prostoru resne partnerje, ki bi poskrbeli za prevod knjige in njeno trženje v tujini. Benka Pulko vendar! Predstavljajte si filmsko adaptacijo knjige Pocestnica. Če bi bila Pulkova doma kje na Zahodu, bi filmske pravice prodala še pred prihodom na cilj. Žal pa živi tukaj in nekako se zdi, da nihče ne vidi te tržne priložnosti, ki jo njena zgodba ponuja.

Bodimo torej resni! Slovenski avtorji ZF nimamo za seboj časopisa, kakršen je NOSF, pa da nam nekdo zastoj prevaja naša dela in jih plasira v tujino. Pričakovati kakšno finančno pomoč, s katero bi se plačalo prevajanje, je iluzorno. Če pa bi se slučajno kdaj zgodilo, da bi prodala filmske pravice, potlej bi režiserju zaupala, da sam (sama) izbere ekipo. Moja vizija kot avtorja teksta je eno, umetniška vizi-

ja režiserja kot avtorja filma je lahko povsem drugačna. Ker če spoštujete svoje delo, potlej spoštujete tudi delo in znanje drugih. Bi bil pa to vsekakor film, v katerem glavni igralec ne bi stal na pručki, povrh vsega bi moral biti sposoben izražati široko paleto čustev.

Vrnimo se na dogajanje na sceni. Ste naklonjeni ideji o ustanovitvi nekakšnega društva za žanrsko literaturo?

Seveda sem. Vprašanje pa je le, kaj natančno naj bi to društvo počelo. Predvsem pa, kako naj bi svoje poslanstvo izvajalo.

Kaj bi od takšnega društva pričakovali in kaj bi prispevali?

Mene ni nihče povabil k sodelovanju k takemu društvu. Če me pa bodo, se bomo najprej natančno pogovorili, potlej pa se odločili, je sodelovanje možno ali pač ne in kakšno sodelovanje naj bi imeli med sabo. Sploh pa so vsaka organizacija samo in zgolj ljudje. Če se z nekom dobro razumeš, ga boš podpiral in sodeloval z njim tudi na projektih, ki ti morda niso blizu. Velja pa tudi obratno.

Kakšni so vaši načrti z Dangoberci v prihodnosti? Koliko knjig načrtujete in s kakšno frekvenco jih nameravate izdajati?

Trenutno, kot sem že omenila, pišem drugi del sage. Celoten opus naj bi obsegal štiri dele. Drugi del je končan v smislu zaporedja dogodkov, trenutno ga še „pilim“, kar bo trajalo vsaj pol leta. Tretji in četrti del bi morala biti končana v letu in pol, nakar sledi spet „piljenje“. Vsak izmed posameznih delov pa naj bi izhajal v razmaku približno leta dni.

Načrt je vsekakor dober, vendar pa njegova realizacija ni odvisna samo od moje dobre volje. Ker s pisateljevanjem v Sloveniji še nihče ni obogatel, ker so honorarji takšni, kot pač so, sem vezana tudi na druge projekte, s katerimi pa se preživljam. In spet smo pri vprašanju agentov, plasiranju domačih avtorjev na tuja tržišča ipd. Če bi bila saga Dangober izdana v tujini, bi se ob povprečnem uspehu prvega dela zlahka lahko preživljala samo s pisateljevanjem. Žal pa težko verjamem v čudeže. Navsezadnje so producenti filma o Martinu Strelu povsem slučajno izvedeli zanj. Morda jim bo kdo prišepnil ime Benka Pulko. Težko pa verjamem, da bi se kdo lotil prevajanja in plasiranja Dangobercev v tujino, ker na tuje knjižne sejme ZF žanr domačih avtorjev

pač ne zaide.

Za konec ... komu vse bi se zahvalili za to, da bo vaše delo ugledalo luč dneva?

Svoji družini, prijateljem in vsem člobotom.

V bodoče vam želim obilo uspešnega pisateljskega udejstvovanja, uspeh pri knjigi in bralni publiki ter seveda uspešno nadaljevanje projekta. Jašubeg en Jered bo z zanimanjem spremljal vaš razvoj.

Hvala za vabilo k intervjuju! V prihodnje tudi vam želim veliko uspehov!

Mara R. Sirako na spletu

Domača stran Dangobercev:

<http://www.dangober.info>

Avtoričin zelo obiskan blog:

<http://www.dangober.info/index.php/sirako-blog>

Obrnite na naslednjo stran, kjer se začne ekskluzivno poglavje prvenca Danober: Spopad pri Opozorilniku. Gre za del poglavja Flux/485. Naj poudarim, da gre za prvo slovensko vesoljsko sago, space opero.

Knjiga bo morebiti tik pred naslednjo številko fanzina izšla pri založbi Založniški atelje Blodnjak, edini specializirani založbi nam ljubih žanrov.

Intervju: Bojan Meserko

Vaše delo v okviru Založniškega ateljeja Blodnjak daje sodobni sceni slovenske fantastike in znanstvene fantastike neizbrisljiv pečat. Zanima me, kakšni so bili vaši prvi koraki na sceni? Ste se včlanili v kakšno ljubiteljsko društvo? Katero?

Blodnjak je vsekakor pustil svoj pečat s preko 130 izdanih knjig, prav tako 12 številčk fanzina Blodnjak (papirnata 13. se ni nikoli pojavila v javnosti, imam jo samo jaz) in tudi preko 50 številčk elektronske revije e-Blodnjak, prva številka se je začela s številko 13, da bi pokazala kontinuiteta papirnega Blodnjaka; pri zadnjima igra veliko vlogo tudi Marjan Skvarča.

V znanstveno fantastiko me je zaneslo čisto po naključju, lahko da usoda. Pred tem sem se ukvarjal s pesništvom in dramatikom. Potem sem nekje okoli leta 1979 zbral kakih sto petdeset pesmi, nekaj dram in kakšen ducat zgodb (zgodbe so bile v stilu A. Grina, F. Kafke, D. Buzzatija, E.A.Poa...), vse sem lepo zapakiral in poslal v Cankarjevo založbo, naslovljeno na urednika in nisem imel pojma, kdo to tam sploh je. V prvi polovici naslednjega leta pa mi je odgovoril Tone Pavček. Med drugim je zapisal, pismo hranim, da kot pesnik »potrebujem še veliko znanja in dela«, da pa »... ko sem prebiral prozo, sem našel, priznam, tudi precej zadovoljstva. Pomislil sem, da imate več daru za pripoved, že zlasti tako, ki zajema iz toka zavesti in podzavesti, ki niso realistično enosmerne... Res: ne bi kazalo odnehati s prozo. Pomnite pa, da je tudi s prozo treba trdo delati kot z verzom! Pravim vam to, ker ob gradivu, ki buta iz vas, ob vsebini, ob tem, kar je v vas, se to vsekakor spleča. Na vas je, kaj boste s tem darom, ki je, storili.« Opustil sem pesništvo in se popolnoma posvetil prozi. Morda kot zanimivost, pred tem sem imel že objavljeno fantazijsko zgodbo v eni od Vjesnikovih revij z naslovom *Mene nas je mnogo*, kar pa sem zvedel šele nekaj let pozneje, ko sem spoznal Borivoja Jurkoviča, ko je že bil urednik Siriusa. Ni se spomnil v kateri ediciji, kar mi je bilo žal, ker sem poslal original in je dejansko nimam, kar se mi je še nekajkrat zgodilo.

Sam sem bil član DLZF NOVA, ustanovitelj in član Društva za propagiranje znanstvene fantastike in fantastike v vseh izraznih oblikah TERRA, imeli smo namen združevati kreativne ljudi za razne ZF&F projekte, produkt tega druženja je bil kulturni Almanah Terra, zatem še serijo ZF&F črno belih plakatov in nalepk, nekako po dveh letih smo se razšli. Konec osemdesetih se je pri meni in Ž. Leskovšku najavil Marjan Skvarča s skromnim primerkom nekajlistnega glasila, ki ga je imenoval Blodnjak, da bi ga morda občasno izdajali kot glasilo za ljubitelje žanra. Meni se je zdela ideja dobra in sem jo takoj podprl in se ji tudi popolnoma posvetil. To je potem tudi že zgodba o Blodnjaku.

Na sceni ste že najmanj 25 let (kdo bi štel vsa ta plodna leta?). Zanima me, kdaj ste napisali svojo prvo ZF zgodbo? Se spomnite naslova in kakšne z njo povezane dogodivščine?

Lahko bi rekel kar trideset. Verjetno je bila prva zgodba objavljena v Vjesnikovem RS Magazinu Jesen 1978/9, imela je naslov Opazovalnica. To je bila nekaj vrstična zgodba (short story) na osnovi špekulacije, da je mesec umetni satelit izvenzemeljcev, ki nas nadzirajo, ti opozorijo predsednike zemeljskih velesil naj več ne delajo odprav nanj. Zanimivost je bila, da so me iskali skoraj pol leta na vse-mogoče načine, da bi mi izplačali honorar, ker sem na kuverto pozabil napisati svoj naslov.

Ko sem že pri vašem avtorskem delu, me zanima, če imate v ognju kaj svojega? Lahko pričakujemo še kakšno delo B. Meserka?

Kot deklarirani avtor znanstvenofantastične literature sem se poslovil od žanra 2004, do takrat sem objavil po revijah in časopisih, okoli sto petdeset zgod, ki sem jih po temeljitem precejanju objavil v treh zbirkah: *Igra in agonija*, *Kmečka idila* in *Smrdljivi planet*. Ko sem izdal zadnji del trilogije z naslovom *Sanjalca*, to je hkrati tudi prva slovenska znanstvenofantastična trilogija (*Sanjališče*, *Sanjalnica* in *Sanjalca*), objavljena je tudi v Srbiji, sem si rekel, dovolj, poskusi še kaj drugega. Izzive sem našel v drugi in drugačni literaturi, kritiki pravijo, da sem presegel modernizem. V tem obdobju, ki še traja, sem napisal in izdal romane: - *Samomorilčev poslovilni roman*; - *69; a ti o tem pojma nimaš* (ki ga knjižnice imajo, a le v redko kateri ga dajo v izposajo zaradi svoje izjemnosti); - *Pošast* (pesnitev); - *Utihni... zoprnež*. V kratkem izide zbirka zgodb *Zgodnje zgode godijo*, proti koncu leta pa še roman *Ploskanje s stopali*. Drugače pa imam nedokončane še tri ali štiri ZF romane, ki bodo prišli na vrsto, ko se bom utrudil od zdajšnjega obdobja, na primer *Deseti brat*, katerega so lahko bralci brali v fanzinu Blodnjak v treh ali štirih nadaljevanjih; kar nekaj bralcev in poznavalcev me občasno pobara, da naj ga že enkrat napišem do konca.

V 80-tih letih, še v časih rajne Jugoslavije, smo bili del veliko širšega prostora. Kakšna je bila slovenska scena v tistem času in kako se je umeščala v širši jugoslovanski prostor?

Bili smo vodilni, vsi so nam »zavidali«. Imeli smo klube, fanzine, revije so kar precej objavljale SF&F zgodbe: Tim, ŽiT, Superpip, Nedeljski Dnevnik, Moj Mikro, Bit, Radio... nismo pa imeli revije tipa Sirius, ki je bil mesečnik, zaradi česar bi morda imel pomisleke, če le nismo v istem času

imeli več objav v Sloveniji, kar pa je stvar primerjave. Nedvomno smo bili v drugi polovici '70 in prvi polovici '80 najbolj in najmočnejši, imeli smo EuroCon, gost Brian Alldis, LjuCon... založbe so še kar objavljale žanr, predvsem Tehniška založba Slovenije, MK, CZ, bilo je precej živahno obdobje. Drugod po YU ni bilo toliko tega. Zagreb je imel mesečnik Sirius, Beograd je imel kultno zbirko Kentauer, Novi Sad zbirko Supernova, pa revija Alef, v drugi polovici '80 se prično pojavljati prvi privatni založniki, tukaj predvsem izpostavljam Zorana Živkovića in Bobana Kneževića.

Obstoječa kluba, Sekcija za spekulativnost pri ŠOLT in DLZF NOVA, sta izdajala fanzina Občasnik in NOVA, ŠOLT je že 1978 izdal znamenito rdečo knjižico Od Bradburyja do Vonneguta. Imeli smo nekaj izvrstnih poznavalcev ZF&F in futorologije, ki se jih je »vprašalo«: Ž. Leskovšek, D. Bajt, B. Grabnar... v drugi polovici osemdesetih in kasneje v devetdesetih pa so nas vsi prehiteli. Sfera iz Zagreba in ZF klub Lazar Komarčić iz Beograda, sta prevzela primat, pri nas pa je bil neke vrste »zaton«.

Katerih ljudi s scene se spomnite iz tistih časov? Se vam je kdo še posebej vtisnil v spomin? Je kdo od njih še danes aktiven? Imate morda s kom še stike? Prijateljske in & ali poslovne?

Večino se jih še vedno spominjam, nekaterih ni več, mnogi sedijo kot uredniki v raznih založbah ali pa so ustanovili svoja založniška podjetja – Polaris, Znak Sagite, Alogoritam, Izvori, Zagrebačka naklada... Z večino imam stike tako ali drugače. Morda še največ z Zoranom Živkovićem iz Beograda.

Mnogi se z nostalgijo spominjamo Siriusa. Mislite, da je na slovenskem trgu prostor za kaj podobnega?

Pred leti se je najavljala skupina, morda posameznik, da bo pričela objavljati prvo slovensko ZF&F revijo Lantimor, zgodilo pa se ni nič, vsaj kolikor je meni znano. Mislim, da bi revija tipa Sirius bila dobrodošla in bi s pravim pristopom, predvsem začetnim kapitalnim, celo obstala.

Morda se motim, vendar se mi zdi, da naša slovenska scena v zadnjem poldrugem desetletju nekako izgublja dah. Zakaj se je to zgodilo?

Ogromno izgubljam! Predvsem opažam, da ni močnih posameznikov, ki bi s svojim zgledom vleкли voz naprej. Zdi se mi, da je vse preveč paberkovanja in drobnjakarstva. Ni jasnih ciljev, manjka načrtov, ki bi združevali. V moji generaciji nas je bilo kar nekaj, ki smo bili pripravljeni se vpreči in vleči. Za cilje smo se združevali navkljub različnostim in običajno nekaj odmevnega tudi naredili. Za primer vzemimo, da se je takrat prepričalo tedanje vodstvo Cankarjevega

doma, da je prevzelo soorganizacijo prvega »ZF festivala Fantazija«, kar je bilo kar zavidanja vredno, prav tako naslednje leto »1984 – Orwelovo leto«, ki je bil že manjšega obsega. Vsi smo delali na pol zastonj, bilo je veliko več entuziazma. Morda se motim in je to samo del osebne nostalgije.

V zadnjih dveh letih smo kljub vsemu doživeli malce več domače žanrske raznolikosti. Čemu bi pripisali to dogajanje?

Nič posebnega, to je svetovni pojav, kar kaže, da smo nekako ujeli trende, da sledimo času. V kolikšni meri in na kakšen način, pa je že drugo vprašanje. Težko pa bi se primerjali s Hrvati in Srbi, ki prednjačijo. Ampak to je stvar tudi mentalitete, dovolj je, da pogledamo samo v zahodno in severno sosesčino in je vse jasno.

Vi ste glava in duša Založniškega ateljeja Blodnjak. To je trenutno najbrž edina založba pri nas, ki je specializirana na znanstveno fantastiko in fantazijo. Kako vam uspeva držati glavo nad vodo,

saj vemo, da niste ravno prisemani na subvencijske jasli?

Verjetno se bom tudi sam v naslednjih letih preusmeril na »main stream«. Problemi so, težko je, vseeno pa neka-ko gre. Pri subvencijah je borba, še

vedno je ZF&F označena kot komercialna literatura, ki bi se moral samofinancirati. Vidi jo predvsem po milijonskih nakladah v tujini in potem sklepajo, da bo tudi tukaj izhajala vsaj v nekaj tisočih, zaradi česar zavrnejo marsikaj. Zavrnilo so mi roman nagrajevanega avtorja z obrazložitvijo, da je ves ovenčan s slavo in se zaradi tega lahko prodaja komercialno, hkrati pa so drugemu založniku sofinancirali Nobelovo nagrado. Še vedno se žanr gleda dokaj podcenjevalno.

V zadnjem letu sem imel v rokah kar nekaj knjig, katere so izšle v vaši založbi. Ne morem si kaj, da ne bi izpostavil izvrstnega, a žal prezrtega Vilindara. Potem je tu Rheia. Obe knjigi sta delo Andreja Ivanuše. Zdaj ste pred skorajšnjim izidom vesoljske sage Dangober: Spopad pri Opozorilniku. Skratka, v vaši hiši se dogaja. Kako bi ocenili kvaliteto slovenskih avtorjev v primerjavo s tujimi?

Andrej Ivanuša je svojevrsten, dober avtor. Ima nekaj, kar jaz označujem kot slovenski pristop k žanru. Zaradi svoje drugačnosti je tudi težje sprejemljiv domačemu bralcu, že vajenemu silovitega tempa, ki ga uporabljajo predvsem ameriški avtorji; potrebno je poudariti, da se evropska in ameriška, pa tudi južnoameriška, ZF&F v marsičem krepko razlikujejo. Evropejci imajo veliko bolj sofisticiran pristop, zgodbe tečejo v skladu s tradicijo

Dela, izdana v Založniškem ateljeju Blodnjak lahko naročite na naslovu:

blodnjak@yahoo.com

Intervju: Bojan Meserko

evropske književnosti, še vedno je poudarek na velikih idejah, humanosti, morali, filozofskih podmenah. Američani so vse skupaj zastavili dokaj preprosto, črna bela struktura, znotraj pestri opisi, tempo, zaključek jasen: mi smo najboljši, najmočnejši, dobro vedno premaga zlo, mi smo dobri. Mnogi slovenski avtorji bi si zaslužili objavo v tujini, kar pa je izredno težko že zaradi jezika in ustreznosti, primernosti, prevodov. Meni je žal predvsem M. Remca, ki je res nekaj posebnega in bi si že zdavnaj zaslužil prevod v kateri od velikih jezikov, saj sodi ob bok Orwellu, Zamjatinu, Huxleyu.... Ni mi jasno, kako ga prezrejo, še posebno, ko vidim kaj in koliko je prevodov drugih avtorjev, ki bi morali biti za njim. Seveda vem in mi je jasno, a je to dolga in zapletena zgodba.

Vaše delovanje je skoraj »underground«, daleč od glavnih literarnih trendov. Pravzaprav je pri nas narobe svet. Kaj po vašem mnenju potrebujemo, da se bodo fantazija in znanstvena fantastika približali ravni razvitih trgov?

No, ne bi rekel, da ravno underground. Kot avtorja me poznajo, prav tako tudi založbo. Je pa res, da se ne pojavljamo z oglaševanjem in drugimi podobnimi potezami. Da bi se fantazija in znanstvena fantastika v bližnji prihodnosti približala ravni razvitih trgov, tega ne vidim. Lahko pa zavzame neko dobro pozicijo in se temu primerno razvija. In kaj pravzaprav je literarni trend? Harry Potter? Morda! Nehvaležno je govoriti o trendih, saj se s tem takoj dotaknemo zvrsti, posledično tudi prodajne uspešnosti. Morda bi bila še najboljša ugotovitev, da prodajna uspešnost pogojuje trende in žanre. Predvčerajšnjim Chrichton, včeraj Grisham, danes Tolkien, jutri kdo ve kdo.

Jokanje, da nas je dva milijona, se mi zdi neumno, saj prevajalci tujih del prav lepo živijo. Kje je tisto, kar nam manjka, da bo bralna publika bolj cenila domača dela? Kakšna vloga ima pri tem fanovska scena in kaj naj storijo ostali udeleženci v procesu nastajanja avtorskih del? Imamo recimo domačo fanovsko stran Somraka, a nobeno naše delo ni deležno česa takšnega. Je res ta saga tako odlična ali gre za spretni marketing? Odličen Ivanušev Vilindar ali recimo luškaneja Zajca Rona nisem videl v nobeni običajni knjigarni, a povsod me bombardirajo ravno s Somrakom. Kaj potrebuje naš trg, da bodo dela domačih žanrskih avtorjev sploh opazna?

No, ni ravno neumno, je pa kruto dejstvo: samo dva milijona nas je in okoli tristo založb, od tega morda sto, ki izdajo več kot deset knjig letno. Mimo tega se enostavno ne more. In vsaka založba se bori za svoj košček trga. S prevajalci je nekako takole: so prevajalci in so »prevajalci«, kot tudi

bralci in »bralci«. Razlika je velika. Večina nas obvlada še en tuja jezik... Obvlada? Samo koliko!? Mnogi so vsak dan v stiku in se jim zdi, da obvladajo jezik, ker prenašajo sogovorniku sporočila in sta oba zadovoljna. Stiska pa nastane, ko je potrebno to spraviti kaj na papir, nenadoma nastane zaplet že pri idiomih. A o tem kdaj drugič.

Domači avtor je dejansko zapostavljen, obrekovan, poniževan... to je kar nekakšen trend, »domačih avtorjev ne berem, ker so zanič«. To je ocena, domači avtor in zanič, pa je res to? Jaz sam trdim nasprotno, mnogi domači avtorji so dobri, mnogi celo presejajo marsikaterega tujca, ali je za tem kaj drugega, bi težko povedal na tem omejenem prostoru, ki mi je na razpolago. Mislim pa, da poznam razlog!

Kakšna je organizirana fanovska skupnost v Sloveniji? Imate kakšne stike z njo?

Pravzaprav še vedno sledim vsem fanovskim skupnostim po exYU in tudi nekaterih zanimivih tujih. Stikov skorajda nimam, je že generacijska razlika. Pridem na njihove strani, malo preberem in to je vse. Mirno lahko rečem, da po zlatih osemdesetih prejšnjega stoletja, se zdaj v novem tisočletju ne dogaja nič posebnega. Pojavi se nov klub, kateremu prva naloga je oznaniti, da je bilo vse prejšnje zanič in da bo od zdaj bolje. In to je to. S svojo »kritičnostjo«, ki je bolj mašilo za stopicanje na mestu, skušajo delati vtis, da se nekaj dogaja... in to je vse. In vsi zadovoljni ter srečni.

V Sloveniji nimamo posebej bogate bere fanzinov. Poleg Jašubeg en Jereda je tu po mojih podatkih samo še Neskončnost. Kako bi ocenili ta dva fanzina z oči ljubitelja žanrov?

Jašubeg je zanimiv projekt, ki obeta. Je tisti vzorec izpred nekaj desetletij, ko je veljalo, da mora biti močan posameznik, ki se lahko postavi na čelo, ki mu bo malo mar za četi- co oponentov, ki jim je glavni cilj oponirati, no, pa saj je tudi to delo. Lahko pa zbere ustvarjalne ljudi za posamezne projekte. Dozdeva se mi, da se bo Jašubeg en Jered razvil v nekaj dobrega. Zaenkrat mu tako kaže.

Neskončnost in Prizma sta se mi najprej zdela zelo zanimiva. Tanja Cvitko je bila nekajkrat pri meni in sem jo opozarjal na pasti; še danes mi ljubeznivo pošilja Neskončnost. Pa kot da jih je preslišala. Vse napake prejšnjih klubov so povzeli in jih še »negujejo«, občasno delujejo celo izključujoče, na trenutke zaidejo celo v žalitve. Navzven zelo kritični, navznoter brez samokritike. Na žalost. Kakršnekoli spremembe bi bile tam dobrodošle.

Kaj pogrešate v fanzinih?

Vzpodbudo za »mlade« avtorje. OBJAVE in to čim več.

Kakšna je spletna scena? Spremljate spletne strani domačih avtorjev? Se vam je katera vtisnila v spomin in zakaj?

Nimam nekega zaključenega mnenja o spletni sceni? Dobrega jeza vzorec, ostalo pa...

Občasno pogledam katero, drugače pa še svoje spletne strani nimam.

Zakaj imajo južni sosede toliko več ljubiteljskih društev, odličnih in ažurnih spletnih portalov? Zakaj je raven razprav na njihovih portalih precej produktivnejša? Kje vi vidite razlog za to?

Ne bi se rad ponavljal, več jih je, imajo več močnih posameznikov, ki vedo kaj delajo in kaj hočejo. Imajo več entuzijazma, večjo vnemo, prestiž jim nekaj pomeni. Biti boljši, biti opažen. Je tudi stvar mentalitete. Pri nas bi bilo kvečjemu onemogočimo boljše in opaznejše. Kot je rekel nekoč Branko Djurič, samo malo izstopaš pa je po tebi.

Za razliko od južnih sosedov Hrvatom pri nas izide silno malo zbirke kratkih zgodb. Pravzaprav so mi poznani samo vaši Blodnjaki in Rodoškova zbirka, a vse to ni ravno novega datuma. Kako bi to komentirali, če je sploh kaj za komentirati?

To so obdobja. Pred leti je bil čas zgodb. Zdaj je čas romanov, opažam, da celo zelo dolgih.

Pustiva sceno. Zanima me, kateri je vaš najljubši avtor. Kdo je najbolj vplival na vaše delo?

Praktično berem vse, ne samo ZF&F, zadnje čase tega celo še najmanj. Nedvomno pa so name vplivali žanrski pisci kot so Georg R.R. Martin in meni nepozabna zgodba Peščeni kralji, kasneje tudi film, pa Dickov opus in Zlati človek in Ubik, Christopher Priest, Michael Bishop, Ray Bradbury, tudi vse ekranizacije njegovih del so izjemne, večino jih imam... in še bi jih lahko našteval.

Hodite v kino? Kateri fantazijski ali znanstveno fantastični film ste si nazadnje ogledali?

Ne, kino me več ne zanima, saj se vse dobi na spletu in sem čisto zadovoljen, da v udobju doma gledam, tudi večkrat, kar mi je všeč. Zadnje čase zelo rad gledam nadaljevanke, všeč so mi bile Far-

scape, Stargate SG-1, Stargate Atlantis, čakam, da bodo avgusta ali septembra pričeli predvajati Stargate Universe, že nekaj časa se pripravljam, da bom gledal Terminator - The Sarah Connor Chronicles. Nazadnje sem gledal »eksperimentalni« film The Cube, znamenitega režiserja muppetkov Jima Hensona iz leta 1969, ki bi lahko bil nekakšen predhodnik znamenite trilogije...

Vemo, da pripravljate novo zbirko zgodb Blodnjak. Kdaj naj bi ta zbirka ugledala luč naše matične zvezde?

Upam, da še letos. Poigravam se z mislijo, da bi jo razširil še na ex-YU avtorje. Bomo videli.

Kakšni so vaši načrti v bodoče?

S prijateljem snujeva nekaj okoli filma. Je nekaj idej, so realne možnosti za uresničitev. Je zasnovan precej eksperimentalno, nekaj precej novega in drugačnega. Film me je vedno privlačil. Že pred leti sem delal z zagrebškim oskarjcem Dušanom Vukotičem, ki je po moji zgodbi posnel petnajstminutni animirani film *Dobrodošli na planet Zemlja*. Bila je zanimiva izkušnja.

Želim vam še naprej uspešno delo in predvsem obilo dobrih žanrskih del iz vašega založniškega ateljeja.

Tudi vam enako in ne ozirajte se nazaj.

Ustvarjalni izziv!

Založniški atelje Blodnjak zbira zgodbe!

V pripravi je zbirka Blodnjak 7.

Rok za oddajo vaših del: 30. maj 2009

Obseg: 0,5 - 2 avtorski poli (15.000 - 60.000 znakov s presledki)

Zvrst: nam ljubi žanri

Pošljite na naslov: blodnjak@yahoo.com

Torej, zdaj je čas, da razprete svoja ustvarjalna krila in naj vaša domišljija poleti med zvezde.

Mara R. Sirako: Dangober: Spopad pri Opozorilniku

Odlomek iz poglavja Flox/485

Nadzorniki so se že pripravili, da bo Lot vzkipel. Kajti ni bilo ravno običajno, da bi kdorkoli dvomil v njegove besede, na tak način niti najmanj. In Lot je znal zelo hitro utišati vsakogar, če je že komu padlo na pamet, da bi mu ugovarjal, takole na vsakih deset eronov se je celo znal pripetiti kak tak dogodek. Celó zelo grobo je Lot utišal drugega, navadno Glavnega Senatorja, Admirala ali Kognituse.

Široko se je nasmehnil: "Res, ne lažem. Rojena si na Adapiji, ki je tehnološko zaostala. *Tehnološko zaostala* pravim, pri čemer ne mislim nič slabega. Mi smo pač starejši, ustvarili smo vas in bi bilo izjemno čudno, če bi bilo obratno, namreč, da bi bila Adapija tehnološko bolj razvita kot Dangober. Če sem iskren, počenjate isto, kakor mi. Pogovarjate se *preko naprav*, kakor mi. Potujete *z napravami*, kakor mi. Bolj primitivnimi od naših vsekakor, ampak... *Imate* pa jih."

Marija je prikimala, četudi je ob tem spet nejevoljno *pfnila*.

"No, če čez deset tisoč let ne boš znala uporabljati holomatriksa, potlej naj ti kar bo nerodno."

"Kot da bom jaz kdaj toliko stara... Oh, gospod Lot, nehaj, no!"

Lot je pokazal z levico na prvo celokomoro. "Po porodu boš ležala v njej. V drugi bo otrok. Floksirali te bomo."

"Kaj me boste?"

Kognitus je samo odkimal in ogorčeno pogledal Admirala, ki se je odločil, da preventivno tokrat ostane v tistem stanju. Medtem so vojaki še vedno zevali v holomatriks.

"Floksirali. Vbrizgali ti bomo celivo, ki podaljšuje življenje. In kasneje se boš tudi vbistvovala."

"Seveda," je nejeverno zamrmrala, "ravno čakam, da se bom."

Vojaki so se šokirano spogledali in še vedno odprtih ust spremljali dogajanje.

"Ojoj," je zajavkal Kognitus, ki ni več mogel biti tiho.

"Zaveži!", je revsknila nanj Ditka.

"Ojej, glede Floxa mu ugovarja! Njemu!", je vseeno še bolj ogorčeno javknil.

Zdaj, zdaj bo Lot dokončno popenil, je zadovoljno čakal Admiral in se nadvse priliznjeno nasmehnil ter milo, pa kako milo, pogledal nosečnico. *Šobica mala, kako zlahka se*

te bom znebil. Na njegovo žalost Lot niti najmanj ni kazal znakov jeze, kakor je hitro in razočarano ugotovil. *Sfižila mi je ranjence, očitno je sfižila še Lota, še pred njimi mi je skisala sina!*

"Vsekakor čakaš, kaj drugega pač ne moreš početi." Lot je stegnil roki nadsa in brkljal po označbah na holomatriksu. "Verjetno ni bilo časa, da bi ti pojasnil. Arček, kar delaj, midva imava druge načrte... Aha, sem že našel." Pogledal je Marijo, vstal, ji dvignil glavo in mirno sedel na kavč, položil njeno glavo v svoje naročje in jo, začudeno, kot je bila, prijel za roki. "Sedaj ti bom pokazal, kaj je to vbistovanje. Osnovni prikaz vseakor, ne bova se trudila s podrobnostmi. Kajti razčistila sva, če se ne motim, da pri teh letih nisi sposobna uporabljati naših naprav. Je tako?" Nosečnica je ubogljivo,

vendar vseeno ježno prikimala. "Razložil sem ti, kako dolgo traja šolanje in pravkar nadaljujeva z učenjem. Človek se uči celo življenje, drugače nima smisla, da živi. Posebej ne tako dolgo. Kajne?"

"Tega pa res ne bi vedela," je komaj slišno, vseeno pa izjemno trmasto, odgovorila.

Lot je skoraj prasnil v smeh, zadržal se je in nadaljeval: "Zato ti jaz kot starejši povem. No, sedaj bova nadaljevala z učenjem. Namesto, da te prepričujem, da boš živela dolgo, si bova ogledala osnovno prezentacijo vbistovalnika."

"Ni treba! Hvala!"

Namerno jo je ignoriral, preprijel je s svojimi dolgimi prsti njeni drobceni dlani in ju dvignil kvišku. Odločno je zadržal njene prste med svojimi, pri čemer je nejevoljno priprla oči in mu namenila nadvse jezen pogled skupaj z ogorčenim *pffff*.

"Medtem ko Nadzorniki delajo, se bova midva učila. Lahko leživa in se smiliva sama sebi, pa se ne bova. Kajne da ne?"

Pred Marijo se je razprla drugačna holomatrika, Lot je krožil z njenimi rokami in ji pojasnjeval osnove vbistovanja. Are se je popraskal po glavi in strmел vanju, Lot je z mehkim glasom pripovedoval, Marija je široko odprtih oči in ust strmela v strop, kjer so se odpirale matrike druga za drugo. "Joj... Kar notri zlezete? V to? Kaj je to? Naprava?"

"Hajček, milečanski Senator, se bo moral v kratkem vbistovati. Če hočeš, si lahko ogledaš cel postopek. No... V višino pasu bomo namestili pregrado." Marija je spet zardela, Lot je hitro nadaljeval: "Bistvo te naprave, ki ji rečemo vbistovalnik je popolna obnova celotnega telesa."

"Oh... Oh," je šepetala vznemirjena nosečnica, Hat se je nasmehnila in posvetila holomatriksu, preko katerih je dajala navodila. Nadzorniki so se spet vrgli na delo.

"Vse, kar je v glavi, spomini, znanje, čustva... Skratka, popolnoma vsi zapisi, se shranijo v drugi napravi, ki je del vbistovalnika." Lot je stegnil nosečničino roko predse in se dotaknil prozorne stene vbistovalnika, ki se je razprla. "Midva ne greva noter, samo opazujeva na holomatriksu. Precej dolgo traja, preden se ga človek privadi. Tebi gre odlično. Moram te pohvaliti, res odlično... No, to je vtiskovalnik. Midva z Arejem imava trajno okvarjene vtisnike. To je del..."

"Možganskega tkiva," mu je hitro pomagala Hat.

"Ja, recimo... V vtisnikih je shranjeno to, kar smo... Znanje, spomini... In vse to se prenese v to napravo, ki ji rečemo vtiskovalnik."

"Ojej... Ojej," je šepetala Marija. "A boli to vaše vtiskanje?"

"Niti najmanj. No, preskočiva naslednje faze, ker bi te spravile v zadrego, skratka oseba, ki se vbistvuje, zleze v vbistovalnik. Br, to je tista črno-laska, ki leži na celilniku, je izboljšala tehnike vbistovanja do te mere, da poseg sedaj kratko traja in je izjemno zanesljiv. V osnovi gre za to, da se iztrošeni deli telesa obnovijo, popolnoma obnovijo. Vtiskovalnik služi za primer, če bi prišlo do napak. V tem primeru se izdelava klon, v katerega se vstavijo spomini konkretne osebe. Kakorkoli, v vsakem primeru je potrebno vbistovanje ponoviti vsakih sedem tisoč let, ker se telo iztroši. Med tem časom za njegovo nemoteno delovanje skrbi posebno celivo, Flox/458. Vnašanje tega celiva v telo se imenuje floksiranje."

"A tako... Ojoj! Ojoj!"

Lot je pokukal navzdol, nosečnica je sama od sebe s prsti tipala po holomatriki in odpirala različne dele vbistovalnika, se čudila in vse bolj veselo nasmihala. Kognitus in Admiral sta jo opazovala široko odprtih ust, vojaki so presenečeno zijali vanjo. Marija je še kar naprej brskala in zadovoljno ohala. Vmes je nekajkrat občudujoče pogledala Br, se ji široko nasmehnila in se, preden se je Kreatorka znašla, spet posvetila odpiranju matrik.

Lot je počakal, da je odnehala z raziskovanjem. "Dangoberci ne moremo živeti večno. Obnavljamo si telo, vključno z možgani. Zato živimo tako dolgo in smo

zdravi. Podaljšujemo si življenje, brez floksiranja in vbistovanja bi umrli."

"Oh... Tako je to..."

"Ja..." Lot je počasi vstal in namestil Marijino glavo nazaj na vzglavne blazine, jih poravnal in jo nežno pokrtil. Spet je sedel nazaj na stol. "Floxa nisem izumil jaz, samo izboljšal sem ga. Are ti verjetno ni povedal, kako sem izumil izboljšani Flox/458?"

"Prosim te, nikar!", je zaprosil pordeli Aeg.

"Aegček, glej v tla," se je namuznil Lot in pomežiknil Mariji. "Dangoberci namreč niti ne vedo, kako je bilo v resnici. Kažejo jim zgodbovalnike..."

"Filme," je takoj pojasnila Hat.

"Če ti praviš, bo že tako. Zgodbovalnike, v katerih je vse izumetničeno... V zgodbovalniku," Lot je stegnil desnico predse, se ves radosten zazrl v strop in nadaljeval, "v približno takem položaju, ves srečen, stegujem roko, si vanjo zabijem vodilo z novim Floxom in kriknem, življenje za Dangober!" Pogledal je Marijo. "Popolna neumnost, ti povem... Si zaspana?" Nosečnica je odkimala, se prevalila na bok in se udobneje namestila. "Potlej ti bom povedal, kako je bilo v resnici."

"Nikar, lepo te prosim," je iz svoje celokomore šepnil osupli Kognitus.

"Še kako bom." Lot se je udobno namestil in stegnil noge daleč predse. "Namreč, ko sem izumil izboljšani Flox..." Zastal je. "Pred mojim Floxom je obstajalo celivo imenovano Flox 458. Iz spoštovanja do znanstvenikov, ki so ga razvili, se moj Flox imenuje Flox/458. Osnovni Flox je delno izničil posledice presevanja, ki so nastale po Veliki Vojni in podaljševal življenje... Are ti bo vse razložil ob priliki. Moj Flox, ki je v uporabi še danes, je življenjsko dobo bistveno podaljšal, še več," nagnil se je k Mariji, "pomladil sem se!"

"Daj no... Pomladil?" Marija je nekaj časa premišljevala, nakar je rekla, četudi ne več tako trmasto, kakor na začetku pogovora: "Da ti meni ne nakladaš, a? Pomladil, lepo te prosim!"

Vojaki so se nemo tlesnili z levico v čela in debelo pozijali, Admiral in Kognitus sta še širše razprla usta. *Ugovarja Prvemu Kreatorju, je pomislil Kognitus. Njemu osebno! Kar naprej mu ugovarja! Kaj takega! Kaj takega! In vztrajno vztraja v tem početju, prekletost! On njej o Floxu, ona ugovarja in to ves čas ravno glede Floxa! Sedaj bo pa popenil, obilno bo popenil. Obrnil je glavo, Admiral se je že znašel, milo se je smehljajal nosečnici in ji v svojih mislih mahal v hrbet. Marija je žalostno odhajala preko adaptivne zelene trave, milo točila grenke solze... Admiral je bil prezadovoljen.*

Mara R. Sirako: Dangober: Spopad pri Opozorilniku

"Natanko tako." Lot se je nasmehnil, Admiral je bil znova razočaran. "Bil sem star, izjemno star..." Marija je zmajala z glavo in *pfnila* predse. "Prisežem, komaj sem se še vlačil naokoli. Imel sem raznorazne bolezni, starostne bolezni, komaj sem videl, zob več nisem imel."

"Daj no..." Nakar je sledil nov *pfffff*.

"Res... Bil sem starček, sključen in mahedrav starček, ki je čakal na smrt. In ker nisem mogel več delati v laboratorijih, sem delal doma, v svoji hiši. Takrat sem jo še imel, takrat si je skoraj vsak še lahko privoščil svojo hišo. V kleti sem imel manjši laboratorij. Čakal sem v bistvu na smrt, sprejemal občasne obiske. Znanstveniki so mi, ker so mislili, da je le še vprašanje časa, kdaj se bom stegnil, nosili priznanja in se postavljali z menoj po informatriksih. Kadar me je grabilo po sklepkih in nisem mogel spati, kar se je dogajalo vse pogosteje, sem odhajal v klet in delal."

"Ojej..." Marija, ki je, ne da bi hotela, padla v zgodbo, ga je sočutno gledala.

Vau, kaka šoba, kako se lahko tako krasno šobi, se ji je nasmehnil. Samo malce potisne spodnjo ustnico naprej, jo zatrese, kako krasne šobice ima moja hči!

"Svoje življenje sem posvetil zdravljenju. Bil sem že tedaj znan in ugleden znanstvenik. S svojimi dosežki sem odpravil mnoge bolezni, moja celiva so pripomogla k temu, da je več otrok preživelo rojstvo, kakor pred mojimi odkritji. Dangoberci smo izumirali zaradi posledic presevanja."

Marija je napeto spremljala pripoved. "Zdravila si izumljal?"

Lot ji je prijazno prikimal. "Pri nas se je, po naravni poti, vedno rojevalo več človekov kakor človekinj. In od triindvajsetih Dangoberk sta zaradi posledic presevanja porod preživel le dve. Izumirali smo. Dangoberke so postajale redkost, vsaka človekinja je bila dragocena. Iz teh časov izvira naš odnos do njih, prej smo jih... Niso nam bile pretirano enakopravne. Zakonsko že, v resničnem življenju niti najmanj. Šele strahovite posledice presevanja so nas spametovale, vsaj večino. Človekinje so umirale, otroci prav tako. Nosečnice so nam umirale pred očmi, dan za dnem, Marija... Ena za drugo... Izumirali smo."

"Oh! Ne morem verjeti," se je zgrozila.

Noro, kako zgovorne oči ima, kako me gleda!

"Ja... Dangoberci so prelahko pozabili, kakšni časi so to bili. Skratka, imel sem

okoli devet tisoč vaših let, novo floksiranje ni bilo več možno. Tedaj smo namreč še umirali. Kak milieron ali dva... Leto ali dve in bi me pobralo. Moj brat, Ra, je bil sicer bolj šega zdravja, kakor jaz. Aeg je bil senilen starec."

"Senilen pa res ne," je protestiral Aeg in dvignil glavo.

"Glej v tla in miži! Sarček, serapinški Senator, je mlajši od mene, imel je grbo. Jaz tudi, še večjo, bi rekel."

"Kot da je to pomembno," je vrisnil Sa užaljeno.

"Håa, milečanski Senator, je bil skoraj slep, predvsem pa dementen do konca. Admiral je čakal na smrt, komaj se je še vlekel naokoli, Set je po cele dneve ždel na svojem vrtu. Preživel je skoraj vse svoje otroke, umirali so mu pred očmi. Ni več mogel niti hoditi. Bili smo starčki."

"Ne verjamem... Daj no!"

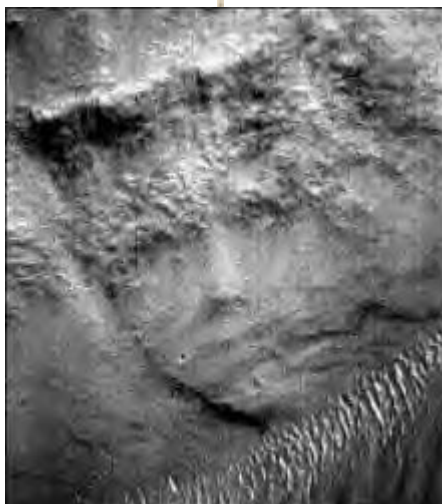
"Govorim resnico. Skratka, na vso srečo sem vedno vklapljajal spremljavce, drugače kasneje ne bi mogel ponoviti postopka. Redno sem pozabljal, kaj počnem... Hudo, ampak res hudo, sem postajal pozabljiv." Lot se je nasmehnil, nagnil naprej in pobožal nosečnico po svetlih, skodranih laseh. "Bil sem starček. Trgalo me je po sklepkih in sem odšel v svoj lab. Bolečine so bile nevzdržne, celiva niso pomagala. Brkljal sem in brkljal, nekaj mešal. In najverjetneje, druge razlage nimam, sem spet pozabil, kaj počnem. In sem izdelal novi Flox, samo jaz tega nisem niti vedel."

"Čakaj malo," se je oglasila Br, "tako se pa mi nismo tako učili!"

"Verjamem, dragica," ji je odgovoril Lot, "menda sem skoraj mlad in vesel skakljal po laboratoriju, šepetal samemu sebi, kaj počnem, komentiral sam s sabo, Ra je pojasnjeval drugim, kaj počnem, Aeg in Sa sta mi vmes navdušeno ploskala, itak nista bila kot Senatorja sposobna razumeti Raja, pri čemer je Håa veselo vzklikal, medtem ko sta Kognitus in Admiral kleče vila roke in prisegala pri MoA, da mi bo uspelo..." Zmajal je z glavo. "Niti najmanj. Mislil sem, da sem izdelal celivo proti bolečinam. S tem namenom sem odšel v lab, kajti nevzdržno me je bolelo!"

"Neeeeee! Neeeeehaj!", je bila tokrat nejeverna Ditka.

"Srčece, prisežem! Tako me je trgalo po sklepkih, da sem komaj še živel. Nisem imel česa izgubiti in sem sklenil, da bom novo celivo preizkusil na sebi. Drugače bi ga moral preizkusiti najprej na luskavistih, potlej na prostovo-

ljih." Nasmehnil se je Mariji. "Pazi, to je bil osnovni Flox... Ta, ki ga boš dobila ti, je bistveno bolj izpopolnjen in ne povzroča bolečin. Moraš to vedeti, preden nadaljujem."

Marija je prikimala. Lot je zarotniško nadaljeval, kot bi govoril samo njej in nikomur drugemu. "Komaj mi je uspelo, da sem si vdol vodilo."

"Injekcijo," je spet vpadla Hat s pojasnilom.

"Nenadoma me je presekalo. Skoraj bi umrl od bolečin... Komaj, ampak res komaj sem se odvrlekel v posteljo... Zvijalo me je, trgalo..."

Vstal je s stola, se zvil, kajti navsezadnje ga je telo še vedno peklensko bolelo, zavijal z očmi in hropel. Spet se je vzravnaval, Marija pa tudi na blazinah.

"Umiram, sem si rekel, *napočil je moj čas*. In kot je bilo tedaj v navadi, sem sklical... Komaj, ti povem, kajti bolečine so bile strašanske, svoje rodnike in prijatelje sem sklical, da me pospremi na zadnji poti."

"Za adape je zadnja pot pogreb," je pripomnila Hat.

"Očitno je to za nas umiranje," je prikimal Lot in spet pogledal Marijo. "Tedaj smo imeli ene take naprave, klicniki smo jim rekli.

"Kot telefon z zaslonom," je spet pojasnila Hat.

"Če ti praviš, bo že držalo. Komaj mi je uspelo preko klicnika poklicati Aega... Ta revež, ves star in betežen, me gleda in mi reče, *Lotko, kaj si jedel? Spet kaj pekočega? Kolikokrat sem ti rekel, ne jej pekoče hrane?!'*"

Br se je tiho zahahljala, Aeg ni vedel, kam bi sam s sabo. "Če je prdel! In kako glasno!", se je branil v zadregi.

Marija se je z odejo pokrila preko ust in skrivala smeh. "Komaj sem jih sklical, ti povem... Res komaj... Hãa denimo... On je prišel zadnji..."

"Iskal sem hišo," je izmumljal Milečan.

"Stanoval je pet hiš naprej od moje," je zmajal z glavo Lot in s pogledom ošinil Marijo, ki se je pritajeno režala pod odejo. "Starčki, veš... Eden bolj senilen kakor drugi." Pokleknil je pred kavč in ji med pripovedovanjem nemoteno nežno pretipal trebuh, česar nosečnica, zato pljena v njegovo zgodbo in smejanje, sploh ni opazila.

"Pridejo, končno, tulim od bolečin, oni posedojo po ležalniku... Hãa je prišel, sem že rekel, kasneje. Niti ni vedel, zakaj je prišel. Sosedje so ga prijazno usmerili. Svoje hiše itak ni več našel, še spominjal se ni več, da jo ima, kam gre, tudi ni vedel in so predvidevali, da morda odhaja k meni, morda tudi ne, tiste dni je Hãa odha-

jal na nepričakovana mesta in senilen, kot je bil, vedno znova srečeval nove znance. Mene, ker sem bil njegov sosed, je vsak dan na novo spoznal najmanj trikrat. No, edino Set, njega so pripeljali v vozičku, je izgledal še najbolj normalen, do trenutka, ko me je vprašal, *kdaj bo večerja?'*"

Ditka se je zasmejala, Kognitus je nekaj zamrmral in zardel.

"Izgubljeni, ti povem... Zvijam se v bolečinah, sicer so me vprašali, kako sem, potlej so se pričeli pogovarjati med seboj!" Lot je jezno pogledal v holomatriks: "Pomisli ti to! Še tiho sem moral biti, da so mleli o svojih protezah, kako jim izpadajo lasje, kako težko odvajajo vodo... Neverjetno!" Marija se je tresla pod odejo. "Prav pomislil sem, da je skrajni čas, da končno umrem... Že zaradi njihovega čvekanja... Kake so to razdirali tam ob meni!"

Admiral je razprl oči. Lot je med prsti skrival kanalnik in si med pripovedjo ogledoval otroka in podatke, ki so mu brzeli pred očmi. Ni sicer razumel, kaj natanko vidi, vseeno mu je bilo jasno, kaj Kreator nemoteno počne med svojim pripovedovanjem. Obliznil si je ustnice, Hat je izza priprtih vrat pregledovala Marijino stanje in se nejevoljno mrščila. Br je položila dlan na tla in si še sama dovolila natančen pregled. *Kreator kot Kreator*, je nejevoljno pomislil, *vedno te uspejo prevarati!*

"O čem naj bi se pa pogovarjali?", je jezno revsknil Sa.

"In so odnehali..." Lot je pogledal Marijo, ki je pokukala izpod odeje, odmaknil roke, kanalnik si je zadel za pas in se široko nasmehnil. "Bil sem že skoraj srečen, ko so drug za drugim utihnili, ampak veselje nad tišino ni trajalo dolgo." Nagnil se je naprej. "Zaspali so na mojem ležalniku! Aeg, njega še posebej pomnim, je potegnil z mene odejo, si jo lepo namestil pod glavo, odprl usta in veselo smrčal."

"Dragica, star sem bil," je v zadregi momljal Aeg, Br se je smejala v oporišča pod sabo, Ditka je cvilila v celokomori.

Poglej si jo no, je premišljeval Admiral, *Br še kar... Pa kaj, prekleto, jo tako zanima na matriki?* Hotel se je nagniti naprej, varovala so ga zadržala. *Kaj zijata s Hat tako vneto?*

"Njima je to smešno." Lot nalašč ni hotel opaziti, da se Marija, ki se je spet pokrila preko glave, zvija od smeha pod odejo. Ogorčeno je nadaljeval. "Sa in Ra sta bila že kar predrzna. Sa je izmaknil mojo blazino, si jo zbasal pod glavo in jo veselo slinil... Poglej, takole!" Lot je potegnil odejo z Marije, nagnil glavo, iztegnil jezik iz ust, Marija je vrisnila od smeha. "In na drugi strani Ra... Fino je razširil roki, nič ga nisem motil, tak umirajoč... Kje pa! Še izrivati me je pričel! Z lastnega ležalnika, si moreš misliti!"

"Ojej," je med smehom stokala Marija.

Poglej ti hinavce! Vklopil je holomatrično diagnostiko, je ugotovil Admiral, Hatine oči so švigale po matriki, v varnem

Mara R. Sirako: Dangober: Spopad pri Opozorilniku

zavetju vrat je brzela s prsti po senzorjih, nazadnje se je nasmehnila, četudi kislo, Br si je obliznila ustnice in ji nemo, živčno prikimala, Lot jima je skrivaj pomežiknil. *Delovni pogovor, kaj, spet tiste vaše male kreatorске skrivnosti, za katere predmet popravila zadnji izve, če sploh kdaj!* Skrivaj je pogledal po celilnici, očitno se ne zavedajo, kaj ti trije vmes počno. *Poglej ga, Aega! Zraven nje sedi in pojma nima, kaj mu Br počne z desnico po tleh! Kakšni hinavci so ti Kreatorji, kako zahrbtno si ogledajo celega človeka in to mimogrede!*

"Pojma nimaš, kaj je to umiranje!", se je navidez jezil Lot. "Hãa in Admiral sta se zložila nekam dol pod noge, k Aegu... Edino Set, nič ne rečem, edino Kognitus se ni slinil po mojem ležalniku... Zato pa," Lot je zmajajoč z glavo pogledal v holomatriks, "je smrčal na svojem vozičku! Joj, kako ta človek smrči!" Lot je nagnil glavo nazaj, široko odprl usta in zahreščal, Marija se je med napadi krohotla zvijala na kavču. "Takole je tulil v zrak... Prekletu, kot bi žagal celo hišo! In ko sem mislil, da huje ne more biti, je pričel rjoveti še Sa!" Lot je nagnil glavo naprej in globoko zasmrčal, Marija je zacvilila in zacepetala z nogama. "Ležal sem tam, stisnjen med njimi, onadva sta rjovela in žagala... Če ne bi imel prej nobene-ga namena umreti, bi me zagotovo najkasneje tedaj popadla želja po smrti! In me tudi je! Takrat že drugič!"

"Lot, pa prav sedaj, ko implantirano," se je hahljal Ap v ranjenca, ki se mu je med smehom zvijal pod rokami.

"Nakar se je Ra prevalil in me skoraj pomečkal pod seboj. To je bilo že preveč, ti povem!" Lot se je navidez presenečeno ozrl po holomatriksu in pogledal smejoče Dangoberce. "Smešno, kaj?!" Vojaki so gledali v tla in se režali. Lot je zmajal z glavo. "Nobene-ga spoštovanja, ti povem... Kar režijo se, glej ti njih! No, ni bilo druge, moral sem vstati." Lot je sedel in nato počasi vstal s tal. "Kajti nisem več imel kje ležati... Ti povem, lahko bi gladko umrl, še opazili ne bi!"

Marija je bruhnila v krohot, Lot je počakal, da se je nekoliko umirila in nadaljeval z zgodbo: "Nekako sem se skotalil preko brata, Raja... Nič ga ni motilo, on se je še udobneje razširil, Sarček pa z druge strani... Vstanem in kaj doživim?! Še danes ne morem verjeti! Ra odpre oči in mi reče, *Lotko, greš na potrebo? Daj, spotoma mi prinesi vodo!*" Vojaki so zatulili od smeha, Lot je počakal, da se je smeh umiril. "In spi naprej! Si lahko misliš?!"

"Ne!", je zahlipala Marija.

"Neverjetno, res... Plazim se ob steni proti čistnici..."

"Kopalnici," je med smehom pojasnila Hat.

"Kar reži se, Kreatorka!", je bil navidezno jezen Lot in spet nadaljeval. "Odprem vrata in stopim noter... Nakar sem zarjovel kot norec! *Kakšna nesramnost, meni, umirajočemu, je nekdo ukradel ogledalo!*" Hat se je vrgla na bok in smejoč obležala na postelji. "Smešno, kaj?!" Lot je ogorčeno pogledal Marijo in se sključil. "Kot starček sem imel ogledalo nameščeno precej niže," vzravnaval se je, "in ga enostavno nisem več videl. Poglej me, kako visok sem! Ni čudno, da ga nisem niti opazil!"

"Joj, ne!", je stokala Marija in se trudila, da se ne bi spet glasno zakrohotala.

"Kaj sem pa vedel, da sem pokončen in brez grbe," je jezno nadaljeval Lot in se spet prepognil naprej. "Končno ugotovim, da je ogledalo bistveno niže, se pogledam vanj in zarjovem. Znova!" Zmajal je z glavo. "Kakšen sem bil... Lasje so mi odpadli, v ogledalu sem videl po celi glavi nekakšen puh... Kar pršel je od mene... Laski, nekakšni laski... In koža!.. Če bi ti to videla... Levil sem se huje kot vsak luskavist... Kar frčalo je od mene..."

"Prosim te, to pa že ne more biti res," se je smejala Ditka.

"Af, bil sem prepričan, da sem v zadnjem stadiju. *Blede se mi*, sem si mislil. *To bo to, sedaj bom umrl, namesto v postelji v čistnici...* In sem zaprl oči in jih spet odprl. Se podrgnil po obrazu, kosi odpadle kože so kar leteli od mene... Pogledam v roke in," Lot se je zazrl v roki, "nobenih peg, nič zgubane kože. *Joj*," sem zavriskal od sreče, *mladim se!*"

Pogledal je proti Mariji. "Oni pa nič, da veš! Spali so! Samo Aeg se je malo počohal po zadnjici, to je bilo tudi vse!" Lot je zastal in zadovoljno pogledal v režeče obraze na holomatriksu. "To bi bil zgodbovalnik, kaj?," je tiho rekel, Dangoberci so se zvijali od smeha. "No, sem si rekel, *počakajmo, kaj bo...* In sem sedel na čistko..."

"Straniščno školjko," je v blazine hlipala Hat.

"In sem pač čakal... Set je smrčal, Sa skupaj z njim... Precej nevzdržno, ti povem. In nič ni kazalo, da bi odnehala. Nekajkrat sem celo vstal, odšel k njima, ju ruknil. S čimer sem dosegel povsem nasproten učinek. Še bolj sta žagala in rjovela! Čakam in čakam, spet sem se odšel pogledat v ogledalo. Tisti laski po glavi so že pričeli temneti, moja koža se je neprestano levila..." Lot je sedel k Mariji na

kavč. "Nisem mogel verjeti samemu sebi... Spet mlad! Sicer ves posvinjan od lastnih odpadkov, ampak... mlad!"

"A res?"

"Živa resnica," ji je prikimal. "Nakar sem še malo počakal, oni so veselo spali, kaj pa drugega... Umri ti, Lotko, do jutra boš že opravil z umiranjem, ko se bomo naspali!" Zmajal je z glavo. "Popolnoma sem se olevil, celo počistil sem za sabo, prezračil... Bilo je že jutro, oni pa kar... spiyo. No, sem jih šel pa buditi... Sedaj pazi ti to okoli bujenja!" Lot se je nagnil k Mariji in jo prijel za ramena: "Tako sem prijel Sarčka in ga rahlo stresel, Sa neha smrčati, odpre oči in zarjove. Odrinil me je in zakričal, *nekdo je vdrl k Lotu!*"

"Kot da sem jaz kriv," je opravičujoče momljala Serapinec.

"In se hitro spravi pokonci, kakor se pač starec lahko... Aeg, še danes ne morem verjeti, odpre oči, nekaj časa je trajalo, da je sploh dojel, da je zbudjen, me zagleda in hoče nekaj reči... Čakaj malo! To ti moram nazorno pokazati." Lot je izvlekel vodilo in si ga potlačil v usta, nagnil glavo in ga izpljunil, da je poletelo preko celega dnevnega prostora in zarožljalo po tleh. "Bolje bi mu bilo, če bi bil tiho. Od presenečenja je izvrigel lastno protezo preko postelje naravnost na tla. Še dobro, da se ni med spanjem zadušil z njo!"

Marija se je z obema rokama držala za trebuh in se režala.

"Nakar nastopi Balček. On je namreč vojak. Strumno skoči z ležalnika, če temu lahko rečeš skok z ležalnika, prej starčevsko opotekanje, opleta okoli sebe in pohodi Aegovo protezo. Aeg ogorčeno zarjove nanj, *človek, polomil si mi zobe!* Nakar..." Lot se je končno zasmeljal. "Joj, po tolikem času še danes ne morem verjeti. Admiral vzame iz žepa svojo protezo in mu jo ponudi, *na, Senator, izvoli, vzemi mojo!*"

Marija je vrisnila, Ditka je lovila sapo v celokomori, Br je si je izklopila blažilce in visela preko oporišč, ni in ni se mogla več zresniti.

"Nesebično, ti povem! In predvsem ceneje! Kajti njegova proteza je bila že povsem dotrajana. Bolje kupiti novo sebi kakor Aegu! Da pa bi kupil dve novi, tega pač od njega ni možno pričakovati." Lot si je obrisal solzne oči. Komaj je uspel nadaljevati. "Rajček se je udobno namestil po ležalniku, niti najmanj ga nismo motili, odpre oči, me pogleda in reče, *Lotko, dobro izgledaš za mrtveca...* In zaspi nazaj!" Lot je zmajal z glavo in si otrl solzne oči. "Håa se je nekako prebudil, pogledal me je in vprašal, *kje pa sem?!*"

Nadzorniki so viseli preko celopultov in se krohotali skupaj z ranjenci.

"Håa namreč še kasneje, ko sem ga floksiral, ni vedel, kaj se dogaja. Šele ko se je olevil, je pričel dojemati, kdo in kje je." Lot je sedel na stol. "Najboljši je bil pa Set... Zbudi se on," Lot je oponašal mežikajočega Kognitusa, "me pogleda povsem zaspano, si natakne očala, si me spet ogleda in reče, *Lotko, s tem celivom boš zaslužil ogromno kreditov!*" Lot je pogledal smejočo nosečnico. "Ne kako lepo, da si živ, krasno da nisi umrl... Kredite boš zaslužil! Ne morem verjeti, še danes ne." Skomignil je z rameni. "Kognitus, kaj hočemo!" Počakal je, da je smeh potihnil. "Odšel sem v klet, komaj uspel ugotoviti, kaj sem pravzaprav počel in izdelal Flox še za njih. In pazi... Medtem, ko se je Aeg zvijal od bolečin, je uspel prodati Flox produkciji CyBxr. In proizvodnja je stekla, še preden so moji rodniki in prijatelji prišli ven iz moje hiše. Čez pet dni je steklo prvo množično floksiranje, spet mladi Senatorji so izsilili kredite za novi Flox za vse prebivalce Dangoberja."

"In ti si nemarno obogatel," je pripomnil Set.

"Da njih ne omenjam! Aeg je vsem njim, ker je bil Flox preizkušen na njih, zagotovil delež od dobička. Pogajal se je z mano, si moreš misliti, sredi tuljenja od bolečin?! Rešujem ga gotove smrti, on se pogaja z mano za kredite!"

"Kaj morem, če sem dober pogajalec," je šepnil Aeg in temno zardel ob pogledu na smejočo Br.

"In oni so tudi obogateli skupaj z mano... Poleg njih še Ze'S in Vew'S, tudi njiju sem floksiral. Ne sicer tako kakor jaz, ampak od vsakega floksiranja dobijo kredite. Jaz največ, del oni." Lot je zmajal z glavo in spet pogledal Marijo. "Popolnoma slučajno sem uspel zmešati popolno kombinacijo celiv brez stranskega učinka. Verjetno ker sem bil že povsem senilen in nisem vedel, kaj pravzaprav počnem... No, hočem reči..." Prijazno se je nasmešnil in poravnal blazine pod nosečnico. "Hočem reči," je spet pričel, "če te kaj slučajno zanima o umiranju, me mirno vprašaj. Imam naravnost bogate izkušnje prav s tega področja." Spodbudno ji je prikimal.

Prvo slovensko vesoljsko sago boste lahko naročili na avtoričin E-mail tudi preko uradne strani [Dangobercev](#).

Dogajanje na sceni: Program društva ZA žanrsko literaturo v ustanavljanju

Ne bom vas moril z dogajanjem na Erjavčevi 4 v prostorih LUD Literatura. GOSPPA M. Bogata in M. Ghoelli sta ob modrem vodstvu Ive Kozmos razdrla marsikatero o položaju žanrske literature in žanrskih avtorjih naše Kokoške. Za predjed obdelave podžanrov fantazije, znanstvene fantastike in podobnega naj vam serviram program društva v ustanavljanju. Gre za dobesedni prepis besedila, katerega nam je razdelil g. Geohelli,

Slovenija je na področju žanrske in popularne književnosti skoraj v celoti kolonija pretežno anglosaksonskih literarnih velesil. Zato društvo želi:

1. Uveljaviti **izvirno popularno in žanrsko pisanje v slovenskem jeziku za mladino in odrasle bralce kot enega od nujnih pogojev nacionalne suverenosti.**
2. Olajšati delovanje in sodelovanje uveljavljenim in bodočim slovenskim pisateljem popularne in žanrske literature, povezati avtorje, bralce, knjižničarje, mecene, poznavalce in prevajalce ter založnike in druge, ki razumejo, zakaj Slovenija potrebuje tudi lastno knjižno produkcijo te vrste.
3. Vzpostaviti **javno dostopen informacijski sistem** znanj, vedenj in obrtnih pripomočkov, ki bo podpiral vse avtorje sedanje in bodoče z ambicijami v različnih žanrih in oblikah popularnega pisanja: spletna stran, specialna knjižnica ...
4. Spodbujati nastanek vsaj kakšne **nove založbe**, ki bo izhajala iz Društvu sorodnih izhodišč ter spodbujati dogajanje na tem področju v **obstojećih založbah.**
5. Samostojno in če bo pripravljenost, skupaj z Društvom slovenskih pisateljev, Avtorsko agencijo za Slovenijo ter drugimi zainteresiranimi, **prispevati k razvoju slovenskega pisateljstva v samostojen in dostojno plačan poklic.**
6. Kolikor je mogoče doseči poravnavo z državo Slovenijo in njenimi kulturnimi ustanovami glede njenega dolga do tega področja knjižne produkcije: ocenjujemo, da bi bila poravnava simbolno dosežena z **enkratnim vložkom države v nakup 500 knjig za društveno specialno knjižnico** (in plačilo za vključitev knjižnice v sistem COBISS), pokritje zagonskih stroškov spletnih strani, financiranje izdaje petih prevodov priročnikov za popularno in žanrsko pisanje ter organizacijo šole popularnega in žanrskega pisanja z udeležbo domačih in tujih predavateljev. In z dopolnilom slovenskega nacionalnega kulturnega programa, v katerem bo jasno napisano, da je **spodbujanje in kvantitativna ter kvalitativna rast izvirne slovenske popularne in žanrske literature v nacionalnem interesu.**
7. Dejsvno sodelovati v vseh prizadevanjih za **ničelno stopnjo davka na knjigo**, za večjo dostopnost in prisotnost izvirne slovenske popularne, žanrske in vsakršne književnosti v splošnih in šolskih knjižnicah, za **več denarja za knjige** v vseh slovenskih knjižnicah, za **vključitev šolskih knjižnic v sistem knjižničnega nadomestila** ter krepitev vseh podpornih mehanizmov za ohranjanje, razvijanje in mednarodno uveljavljanje slovenskega duha in jezika.
8. Pridobiti somišljenike in **mecene v gospodarskih in medijskih družbah** v okvirih njihovih interesov in konceptov družbene odgovornosti.
9. Spodbujati **načrtno prevajanje in zalaganje klasičnih in najboljših sodobnih del** s področja žanrske in popularne književnosti. Slovenski bralci in avtorji potrebujejo za svoj užitek in poduk več **raznolikosti in kvalitete** s tega področja v svojem maternem jeziku.
10. Enkrat letno organizirati kongres z izobraževalnimi in zabavnimi

vsebinami ter podelitvijo **društvenih nagrad za žanrske dosežke.**

11. Razvijati **mednarodno sodelovanje** s sorodnimi društvi v Evropi in drugje.
12. Vzpodbujati vsa prizadevanja za večjo dostopnost vseh in zlasti slovenskih književnih del ljudem s kakršnokoli obliko hendikepa: velike črke, izdaja v Braillovi pisavi, zvočne knjige, dostop z invalidskim vozičkom v knjigarne in druge prostore, povezane s knjigo; knjižnice, knjigarne opremljene s sodobno opremo za pomoč pri branju slepim in slabovidnim ...

To je to. Za iniciativni odbor se je podpisal g. Marjan Geohelli, ki ima svoj E-mail info@go-partner.si.

Moja razmišljanja

Program je vsaj na pogled zanimiv in bi se moral kot žanrski avtor takoj strinjati. No, kljub temu pa med vrsticami najdem pomisleke. Imam občutek, da gre za še eno združenje, ki bo priznavalo samo določene vrste žanrskih avtorjev, oziroma avtorjev, ki se bodo deklarirali za žanrske zato, da bodo pristavili svoj lonček. Tretja točka je silno nedoločljiva. Nadalje v šesti točki omenja nekakšno šolo. Za koga? Kdo v Sloveniji lahko predava o žanrskem pisanju, saj smo žanrski avtorji bolj ali manj prepuščeni sami sebi. Pisateljske veščine dobiš s pismenostjo (beri: branjem knjig različnih žanrov in zvrsti) in talentom, ne pa šolo. Morebitna šola ima smisel, če bo poučevala obrtniške veščine, ne pa povzročala nova odrivanja na rob. Bojim se, da bomo pričla novemu odrivanju vseh, ki nimajo »ustrezne univerzitetne izobrazbe«. Upam, da se motim, a za zdaj še nisem bil nikjer deležen nobene podpore, kvečjemu nasprotno. Redke izjeme, ki se znajdejo na seznamu spodobnih založb, pa so tako ali drugače po drugih kanalih (VIP, poklicno delo ipd) deležne primerne obravnave. Čemu novo založbo? Saj imamo recimo specializirano založbo za ZF & F in nosi ime Založniški atelje Blodnjak. Pričakujem, da bo društvo pokazalo malo interesa za že obstoječo infrastrukturo.

Nacionalni program za žanrsko literaturo? To mi znova diši po priklopu na državne jasli. Znova imam občutek, da bomo avtorji žanrske literature odrinjeni zaradi samo kulturniški srenji znanih umetniških meril. Žanrska literature je v prvi vrsti obrtniški izdelek in šele kasneje se gre v morebitno umetniško nadgradnjo. Tako pa se bo v žanrski literaturi iskalo nekakšne umetniške in samo kulturniškim politikom znane vrednosti. Namesto da bo Boj na požiralniku umetnost, bo po novem ekološki triler. Ista zgodba bo zapakirana v drugačne platnice in vse bo po starem. Žanrski avtorji bomo pa še naprej obsojeni na samorastništvo in neenakopraven položaj (dakarji in knjigarnarji ti odnesejo v najboljšem primeru skoraj 70 % zaslužka, a v slabšem še več, dasiravno sam čistiš vse stroške)

Danes žanrski avtorji dejansko obstajamo zaradi dobrote nekaterih mecenov, ki v zameno za reklamo prispevajo za stroške izdaje knjige.

Večinoma smo obsojeni na bolj ali manj samozaložniško delo, kjer moramo biti avtorji, lektorji in uredniki. Žal vsi nismo za vse, zato so mnoga žanrska dela pomanjkljivo lektorirana ali se jim pozna pomanjkanje izkušene uredniške roke.

Kaj pričakujem kot žanrski avtor od morebitnega društva?

Pričakujem infrastrukturo, s katero bom vsaj malo izenačen z državno subvencioniranimi umetniki in kr'neki umetniki ter tuji. Pričakujem torej uredniško, lektorsko in založniško podporo. Vsi žanrski avtorji, ne glede na žanr, imamo podobne interese in ako bo društvo tu kaj naredilo, bo upravičilo svoj namen. Če pa gre samo še za eno klasično slovensko moljenje za nekatere pri koritu, pa ostajam silno skeptičen.

Vsekakor upam, da bo uspelo. Želim biti optimist!

B. E.

Dogajanje na sceni: Nam ljubi podžanri

Fantazija, znanstvena fantastika in horor so popredalčakni v podžanre

Naj takoj poudarim, da je razdelitev v podžanre kar nekaj. Katera je bolj in katera je manj prava ni namen mojega prikaza. Želim samo tako v grobem porazdeliti literaturo zgoraj navedenih žanrov v posamezne podžanre. Razen hororja imamo Slovenci iz vsakega podžanra vsaj eno delo. Horor pa je nekako zadaj. Morebiti temu botruje prirojena slovenska urejena vrličarska zavest, kamor vampirji, demoni in ostala bitja kaosa nekako ne sodijo. Morebiti se horor enači z darkerji in petkovim kričanjem in kozljanjem. Kaj vem! Seveda pa to ne pomeni, da hororja ne beremo.

Znanstvena fantastika

Pod znanstveno fantastiko tlačimo veliko tega, kar tja morebiti niti ne sodi. Pravzaprav je prevod iz angleške besedne zveze science fiction napačen. Besede fiction ne moremo prevesti kot fantazija, saj za to obstaja beseda fantasy.

Prej gre za fikcijo, predvidevanje ipd. Znanstvena fikcija, predstava pa je nekaj drugega. Toliko za uvod.

Podžanri ZF

Ne bom vas moril z zgodovino, saj o tem obstaja dovolj spletnih in knjižnih virov (nekaj tudi, ne morete verjeti, v slovenščini).

Trdokorna znanstvena fantastika

Trdokorna ZF je pravzaprav izvir vseh ostalih podžanrov. Ta podžanr izjemno natančno izkorišča znanstvena odkritja in temelji na znanstvenem pristopu. V tej podvrsti smo deležni obilice fizikalnih, astronomskih, bioloških, medicinskih, psiholoških ipd. znanstvenih dejstev. Avtorji so mnogokrat ravno znanstveniki, ki na ta način spustijo z vajeti svojo domišljijo, a ne morejo iz svojega znanstvenega vrlička. V teh delih smo deležni veliko opisov različnih tehničnih sredstev. Od avtorjeve večine je odvisno, kolikšen delež zgodbe predstavlja dogajanje in kolikšen delež je tehnokratsko nakladanje. Primer tega med našimi avtorji je Beg med zvezde od Vida Pečjaka, a od tujih je silno nazoren Stik od znanega astronoma in popularizatorja astronomije C. Sagana.

Vesoljska saga (space opera)

Vsi poznamo Vojno zvezd od G. Lucasa. To je prototip vesoljske sage. Imamo sile dobrega, sile zla, vesoljske bitke, nekaj romantike, pravzaprav s ščepcem melodramatičnosti in različne spletke. Vsa ta barvita akcija je silno hitra. Že ime pove, da se zgodba dogaja v vesolju, običajno imamo kakšno galaktično državo in obilico švigajočih ladjic. Od avtorjeve večine je odvisno, koliko je zgodba uživanjska, oziroma prebavljiva (kakor kdo). Avtorja ne zanimajo toliko tehnične podrobnosti vesoljskih ladjic, temveč zgodbovne niti in izdelanost sodelujočih literarnih karakterjev. Od domačih avtorjev bi sem lahko vključil serijal Dangober od Mare R. Sirako, katerega prvi del bo kmalu udaril med nas.

Vojaški ZF

Ta podvrsta ima nekaj podobnosti z vesoljsko sago, a temelji na vojaških zadevah. Tu imamo zlasti bolj ali manj natančne opise vojaških

taktik, orožij in organizacije vojaštva. V tej zvrsti je tudi precej politike, ki celo prednjači pred fizikalnimi znanostmi. Mnoge povesti tega podžanra so začinjene z zgodbovno strukturo space opere. Morebiti nam najbolj znan je R. A. Heinleinova povest Vesoljski bojevniki, kjer so blesteli brezhibno urejeni vojščaki s frisi najstniških komedij.

Kiberpunk

Že sama beseda kiber nas opomne, da gre za nekaj, povezanega z navidezno resničnostjo, svetom računalniške droge in binarno ustvarjenimi svetovi, ki bivajo znotraj silicijevih rezin. Podžanr se ukvarja z združevanjem ljudi in strojev (razni kiborgi ipd. mešančki so proizvod tovrstnega podžanra). Veli-ko je govora o umetni inteligenci, velezlobnih velekorporacijah, ki svet zlorablajo preko teh tehnologij ipd. Morebiti lahko za začetnika razglasimo Nauromancer od W. Gibsona. Morebiti najbolj znano kiberpunkovsko delo je Matrica. Ne smemo niti mimo risanke Duh v školjki, kulnega animeja, od katerega mnogi bolj ali manj odkrito kopirajo. Od domačih bi morebiti omenil E. Rodoška Skoraj enaki.

Parni punk (steampunk)

»Parni punk« je podžanr, ki se ukvarja z alternativno zgodovino, prvenstveno preteklostjo. Že sama uporaba besede »para« navezuje na izdelovanje parnih igračk na meji zdrave pameti. Gigantski parni pajki (Divji, divji zahod) ipd. gizmoti so redni goste teh povesti in slikosučnih izdelkov. Avtorji postavijo nekatere sodobne izume v 18. ali 19. stoletje (lahko tudi dlje v preteklost) in se poigrava z zgodovino. Slovenci še nimamo svojega parnega punka.

Alternativna zgodovina

Alternativna zgodovina je podžanr, kjer se avtor poigra z mislijo, kaj bi, če bi«. Morebiti je otvoritelj te zvrsti kultni P. K. Dick z Mož v visokem gradu, kjer si ZDA bratsko razdelijo rižojedci in zeljejedci. Nadalje imamo pri nas še eno Dolfigovo zmago - Veliki rajh 1964. Evropa, kakršno si je zamislil avtor, je mokri sen vsakega lokalnega ljubitelja domobranstva. V bistvu imamo zanimivo detektivko in razplet je silno poučen.

Utopija in antiutopija

Na eni strani imamo sanjski pravljичni svet srečnih, a na drugi totalno štaló. V Sloveniji imamo odličnega avtorja antiutopij M. Remca in tudi s svojim zadnjim delom, Ostrostrelka, se ni izneveril. Gre za pravomoško in pravoženško vizijo uleta velikega kupa dreka v velik ventilator. Ne smem niti mimo kulturne 1984 G. Orwella ali Krasnega novega sveta (A. Huxly).

Utopije nam ta nalet nečistočev ventilator servirajo malce bolj prefinjeno. Utopija, antiutopija se ukvarjajo z družbenimi in socialnimi okoliščinami, katere povzročijo trenutne človeške dejavnosti v obliki svinjanja ali vojskovanja. Naša sveža utopijska moč je A. Ličen s svojim Veličastni svet.

Triler

Trilerji so podžanr, ki se ukvarja s tehnologijo, podano skozi hitro, suspenza polno zgodbo. Večinoma se ukvarja z načini spreminjanja družbe in ljudi pod vplivom novih tehnoloških odkritij. Primer tega so dela M. Crichtona. Naj omenim Jurski park ali Andromeda. Pravzaprav gre za trdokorni ZF, očiščen dela znanstvene latovščine in s pohitreno zgodbo (verjemite mi, večina

Fantazija

Fantazija je pravzaprav nastala iz pravljic, mitov, legend in tudi ljudskih pripovedk. Za razliko od ZF pisatelj vsaj na prvi pogled ne potrebuje kakšnega znanstvenega ozadja. Zategadelj naj bi bilo lažje spisati F, nego ZF povest. Gospodinja J. K. Rowling gotovo nima takšnega znanstvenega ozadja, kot napr. priznani doktor C. Sagan ali I. Assimov. Kljub vsemu pa vsa mulčad sveta pozna Potterja, a o robotu Danielu vemo samo ljubitelji. Bis-

Popredalčaknje nam ljubih žanrov

tvo fantazije niso tehnikaliije, temveč živo pletenje inu štrikanje zgodbe. Pravzaprav je fantazija prava zlata jama za poznavalce mitologije, izročila in bolj ali manj zdrave domišljije. J. R. R. Tolkien je spisal prototip sodobne fantazijske povesti. Ta žanr se deli na svet izpred Gospodarja in svet po njem.

Fantazij je več podvrst. Tako kot podžanri ZF, tudi F - žanri ječijo pod žanrskimi usmeritvami in omejitvami. Dasiravno mnogi danes že znajo skuhati žanrski ciganski golaž, še vedno imamo precej določljive smernice. Pa pojdimo po vrsti.

Epska oz. visoka fantazija

Z besedno zvezo Gospodar prstanov povem vse. S tem je vse pravzaprav začelo in kdor ne prebere Gospodarja, nima volilne pravice v svetu fantazije. Značilnost zvrsti je sprva telebanast heroj, katerega okoliščine porinejo v širni svet. Skozi prigode in neprigode naš nerodni heroj od pipca za rezanje pastirskih šib napreduje do veličastnega kralja, maga ali nekaj vmes. Štorija je vpeta v izmišljen svet, katerega naseljuje bolj ali manj mitološko overovljen nabor ljudekov, polljudekov, pošastkov, mrtvakov, delnih mrtvakov in pojočih klovnov s trzalico. Naš junačina se sprehaja ali pada iz ene v drugo poglavje in tako počasi nabira moči. Na koncu ga čaka ultimativni gradavž, ki je pravi BMF. Naš herojček, ki evulira v heroja ga na koncu seveda odkljuka, sam postane dobri MF in za nagrado dobi po želji bordel princese, zasebno pivovarno ali kakšno ultimativno igračo (Legoland?). Največkrat gre za zgodbo, eh, epskih razsežnostih. Makro dogajanje je predstavljeno kot največjo stvar po izumu bureka. Velikokrat imamo opise velikanskih bitk, velikih cepanic in kolosalnih zgodovinskih sprememb. Znova so reference naš gospodarjev Frodo, Aragorn in celo Medo. Tovrstne bukve so polne zemljevidov, rodovnikov, jezikovnih slovarjev, priročnikov mitologije, pošastkologije in še česa. Znova izpostavljam Gospodarja. Ker pa je ta žanr zaradi množice avtorjev že precej utrujen, se pojavljajo fantazijsčine, kjer avtorji poskušajo v strogi high fantasy vplesti še kaj več. Domači predstavnik je serija Vitezi in Čarovniki. Poleg fantazije po vseh zapovedi žanra je notri še veliko več (detektivka, znanstvena fantastika ipd).

Herojska fantazija

Ako zakričim meči in čarovnije, sem vse povedal. Če dodam še scenarij RPG, pa povem dejansko vse. Največkrat imamo opraviti s četico ključnih junakov, kjer je eden ranocelnik, drugi ima ognjeblijuvalo, tretji reševalo, četrti MF puško, a eden z joški omrača um nasprotnika. Naša družina sinjega galeba mora priti od točke A do točke B, opraviti vmesne naloge, deratizirati legije pošastkov vseh stopenj dlakavosti, rogovilosti in smrdljivosti ter morebiti najti kakšen hardware. Pravzaprav gre za variacije scenarija igranja vlog. Običajno imamo ultimativno zlo, imamo ultimativno usodo, vmes je kakšen super predmet in akcija lahko steče. Najbolj znana franšiza je znamenita Temnice & Zmaji (D&D). Ta franšiza obsega množico računalniških iger, namiznic in tono tone bolj ali manj generičnih povesti, tiskanih na recikliranem papirju. Pravzaprav imamo celo industrijo z industrijskimi tlačani. V zadnjih letih so popularne še franšize iz sveta World of Warcraft. Na srečo največji del tega k nam pride samo v izvirniku in vsaj za zdaj še nihče ne troši državnega denarja za prevajanje. Imamo pa tudi čisto svoj in kar užiten vknjiženi generični RPG scenarij, ki sliši na ime Anor Kath: Pota magov. Avtor Samo Petančič je navdušen igralec računalniških iger, torej izbira podžanra ne preseneča.

Dinastična fantazija

Iz fantazijske dežele odstranite pošastke, večino magije in ostalega mitološkega hardwarea in softwarea, nakar jo poselite s srednjeveškimi romantičnimi kučicami, gradovi in plemiškimi rodbinami, pa dobite podžanr dinastična fantazija. Ta podžanr se je izlegel iz epske in tudi herojske fantazije. Vsako delo tega žanra je polno srednjeveških dvornih spletk, vihtenja katane, meča ali podobnega. Prototip je G. R.R. Martinova saga Pesmi ledu in ognja. Poleg veličastne zgodbe, kjer so dobri samo v dobrih okoliščinah in zlobni so takšni zaradi zlobnih okoliščin, ima na koncu temeljit rodov-

nik, zemljevid in še kaj.

Temna fantazija

Temna fantazija so vampirščine, volkodlaščine in ostala nočna zalega. Če povem Drakula, sem veliko povedal. Zraven sodijo tudi magijski hororji, čarovniško kurjenje otrok in rezanje vratov vranam za oživiljanje ultimativnega grdina. V ta podžanr sodijo vsi ti zlobni duhovi, okultno, demonsko, zbito s količki in željno krvi. Slovenci imamo trenutno samo en pravomoški temno fantazijski izdelek, ki pa je poklon hrvaškemu avtorju Zoranu Krušvarju in njegovemu fenomenalnemu delu Izvršitelji namere Gospodove. Naslov podalpske vampirščine je Izvršitelji namere Gospodove: Celjska vampirska večerja. Začetek povesti berete nekaj strani naprej. Očitno s(m)o slovenski avtorji preveliki pusiji za lastno temno fantazijo.

Fantazijska humoreska

Če omenim ime Terry Pratchett, sem povedal vse. Tovrstna literatura je parodija na mnogokaj. Od avtorjeve večšine je odvisno, kako posrečeno izpade. Namen tega podžanra je zabavati z ironijo, parodijo in smejabilnim humorjem. V ta kontekst lahko damo tudi Douglasa Adamsa in njegove galaktične štoparje. Morebiti bi sem pogojno vstavil delo domače avtorice Nataše Verbančič Kopač, Dolina okamenelih zmajev.

Magijski realizem

Niso vse povesti, ki so tako ali drugače povezane z okultnim vredne pridevnika temno. Mnoge povesti so pravzaprav popis štale (v negativnem in pozitivnem, saj palica ima dva konca), katero naredi čarovništvo in okultizem. Te zgodbe so polne slikovitih karakterjev, zanimivih preobratov in čaranje je namenjeno opazovanju ljudi. Tudi ta podzvrst nima domovinske pravice v podalpskih logih.

Fantazija časovnega zdrsa

Tako nekako bi lahko prevedli time slip fantasy. Ta zvrst se ukvarja s časovnimi zdrsi, igranjem s časom in opis paradoksov, ki pri tem nastanejo. Ja, vi greste v preteklost in pomotoma fentate dedka, še preden je srečal vašo babico. Večji del tovrstnega štafa se reklamira kot znanstvena fantastika, dasiravno ima največkrat z znanostjo toliko, kot umsko prizadet golob na strehi. Primer tega je Časovni policaj ali Časovna past. Tudi tu smo v podalpski deželici bosu in nagi.

Romantična fantazija

Sem notri zlahka zbašem Somrak od S. Mayer. Vegetarijanski vampirji, ljubavne težave in pocukran zaplet so glavnina tosortne literature. Seveda ta literatura ni samo pocukranost. Mnoga dela so pravzaprav paranormalne romance, polne zapletov, kakršne poznamo iz romantičnih zgodb. Nikakor ni nenavadno, da avtorski cvet predstavljajo ženske in tudi bralna publika je bolj ali manj ženska. Moškimi se dogajajo dolgi meči, a ženskam ljubezenske kolobocije.

Zaključek

Tako, to je to. Tovrstna razdelitev nam ljubih žanrov v popredalčkane podžanre je samo ena od mnogih. Ni edina, niti ni popolna.

Sodobni avtorji večkrat poskušajo na svoj način presepati meje žanra, znotraj katerega so sprva umeščeni. Zlasti slovenski žanrski avtorji se zavedamo svoje nemoči proti industrijsko podprti popredalčkani konkurenci in poskušamo konkurirati tam, kjer tujcem morebiti ni treba - pri izvirnosti. Žal večini spodleti. Nadalje pozabljam, da so naši bralci podobni tujim. Dovzetni so na enake marketinške prijeme in si želijo podobni nabor literature, filmov, igrač ali iger. Visoka umetnost, ki naj bi bila nekako iznad žanrov, se dogaja samo ozki publiku. Delanje umetnosti iz žanrske literature ne more ustvariti najboljših stvari po kebabu, temveč smrdljiv kadaver. Sicer pa z generičnim RPG scenarijem ni nič narobe, saj je bila lani najbolj brana fantazijska knjiga domačega avtorja. Trg pač zahteva figurice iz D&D in World of Warcraft in kolikor mi je poznan domet, bo tudi drugi del samo mission pack in ne resnična nadgradnja izvirnika. Čemu bi fental konja, ki zmaguje?

Novo v videotekah

Nadaljevanje s str. 5

30.000 milj pod morjem

Imamo povest Julesa Verna 20.000 milj pod morjem. Nadalje imamo že najmanj dva filma, ki se bolj ali manj držita Vernovega izvirnika. V enem je igral Kirk Douglas, v drugem pa Michel Caine. Torej igralski legendi. Filmska industrija (temu pač ne morem reči umetnost) nam je postregla z enim od svojih šakrtov, ki se je priplazil marca v naše videoteke. Naslovnica škatle se sicer hvali z Vernovim imenom, a ga bolj ali manj sramoti. Morate me častiti s pijačo, ker se za vas prepuščam grozodejstvu, ki se na srečo izognejo našim kino centrom. Pa gremo po vrsti.

Na IMDB je delo doseglo »fenomenalnih« 3,5. Ja, ljudje so ta mesec velikodušni. Por. Arronauxa je upodobil Lorenzo Lamas, »zvezdnik« mnogih filmskih debaklov. A omenjeni gospod niti ni tako obupen. Zvezdnik cenečnosti in slabe igre je Sean Lawlor (njegova igra je res kozlanje v lawor), ki je upodobil kapitana Nema. Tudi omenjeni sivolasi gospod je zbral čedno zbirko podobnih packarij. Kmalu nas bosta skupaj z Lamasom strašila v Mega morski pes proti hobotnici.

O ostalih igratorjih in igatork ne bom razpredal. Pomembni so toliko, kot lanska sezona prhljaja.

Film ima celo zgodbo. Poskušali so kopirati Verna in čeprav je scenarij spisal polpismen anonimnež, ki najbrž ni prebral originala, nam je dostavil generično zgodbo o ultimativnem zlobnežu, ki se prevaža z velikansko podmornico in ropa jedrske podmornice. Gospod Nemo se je odločil, da z jedrskimi raketami deratizira zemeljsko površino, ker mu pač gredo na živce komarji in klopi. Seveda gre za protiameriške elemente, saj so na Nemotovem Nautilusu tudi kitajske škra-bice. No, naš pravomoški ArronauX se seveda ne strinja s tem in zlobni načrt gre na dno morja. Pač zehalno pričakovan zaplet inu razplet. Film je tipični generični izdelek za deževno popoldne. Če ne drugega, je kljub felerjem gledljiv.

Moja ocena: 2/5 (danes sem velikodušen, kajti videl sem še večje bedastoče). Naslednji, prosim!

100 milijonov pr. n. št.

Mojster spektaklov se je opeknel in posnel 10.000 pr. n. št. Kljub bedastemu razpletu sorazmerno kvalitetne zgodbovne osnove je bil film uspešnica. Za kokičasto popoldne je bil zadovoljiva zabava. Ampak smrad opeklina je udaril v ventilator in izrodil se je zmazek 100 milijonov pr. n. št. Avtorji omenjenega koščka strjenke so hoteli biti izvirni. Odločili so se, da v en lonec zbaše-jo Filadelfijski poskus (saj se še spomnite tiste ladje in razsutih ljudekov), Jurski park in prej omenjeni 10.000 B.C. Najprej naj naštejemo zvezdnike tega umotvora. Da gre za pokvarjen jogurt, garantira že nabor natanko dveh slik. Nadalje je tu IMDB ocena - veličastnih 2.8/10. V jeziku študentov je to nezadostno, sedi Polde! Torej. Tu imamo sledeče kekce. Michael Gross je upodobil dr. Franka Rena. Svoje delo je opravil presenetljivo dobro (žal ga scenarij duši, kot stratosfera zaduši vašega hišnega hrčka). Igral je recimo v nanizanki ER. Znalci ZF scene ga poznamo po vlogi v filmu Drhtenje.

Grejo naprej. Christopher Atkins je upodobil njegovega brata Erika. Morebiti se ga kdo spomni iz filma 13. otrok iz leta 2002. Potem je tu še Greg Evigan v trupelec LCDREllis Dorna. Zraven je še nekaj decov inu punčar. Grejo kar k zgodbi. Najprej nam pokažejo najdbo prastarih slikic dinozavrov. Potem nas kamera šutne v vojno bazo, kjer se vojska igra z nevarnimi igračami. Doktor Reno je mešetaril s fiziko in poslal v preteklost svojega brata z družino veselega Matička. Žal so tipi in tipinje zaglavili v dinolandu. Vse skupaj se je dogajalo pred mnogimi leti. V današnjem času, zaradi prej omenjene najdbe postarani doktor poskusi znova. V preteklost se sprehodi četica vojščakov. Žal namesto na teroriste naletijo na velociraptorje in podobne žverce. Mnogi od njih postanejo topla malica bedno izrisanim prazgodovinskim beštijam. Resnično, že dolgo nisem videl bednejšega handlanja z Mayo 3D. Pride do travmatičnega srečanja, povratka domov, kamor pa zaide tudi besen dinozaver. Slednji ugotovi, da so ga odstavili od prazgodovinskega domeka in sledi predvidljiva hajka s predvidljivim koncem.

Ocena: 1,5/5. Vidite, še vedno nismo na dnu.

Karantena

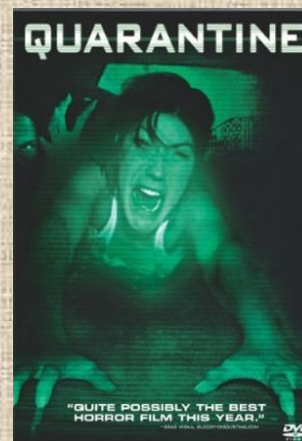
Karantena ni podn. To moram takoj reči, dasiravno pa ne gre za prelestno žanrsko delo. IMDB je filmun izkazal spodobnih 6,2. Torej gre za zadostno zadevo. Morebiti bi moral biti radosten, ker sem po dolgem času ugledal film z oceno preko 5. No, zadeva je kljub vsemu generična. Imamo gasilca v maniri 49. brigade, nadalje imamo novinarko, ki mora za 24 ur spesniti reportažo o nočnem delu, imamo steklino, ki v maniri 28 dni kasneje iz ljudi naredi mesogrizljajoče divjake, imamo pogled skozi kamero kamermana z neskončnim trakom v maniri Pošastno ali Čarovnice iz Blaira in množico različnih ljudekov. Torej imamo zmes že videnege. Sam zaplet, zlasti stopnjevanje je podobno tistemu iz Pošastno. Tudi preživelih ni. Zlasti konec je predvidljiv, dasiravno šokanten. Pač vse v maniri Pošastno. Pohvaliti pa moram igro udeležениh. Vsi bolj

ali manj deluje verodostojno in napestoj je ves čas spodobno visoka. Žarnice ne bodo pokale, a po zaključni sekvenci se ne boste počutili kot zlorabljen kanarček. Že število slik na IMDB priča, da ne gre za podn izdelek. Jennifer Carpenter v vlogi latino seksi novinarko Angele Vidal je spodobna. Steve Harris, njen kamernamn Scott Percival je takisto gledljiv. Potem je tu še Jay Hernandez, latino frajerski gasilec Jake. Omeniti moram pa Rade Šerbedijo v vlogi skuliranega hišnika Jurija Ivanova. Od vseh je ravno nam ljubi Rade morebiti najbolj skulirana oseba tega tobogana grizljanja. Vse skupaj se začne silno nedolžno. Kot bi rekel Jar Jar Binks. Dan se je začel fino, z dobro papico. Tako je tudi tu. Najprej imamo veselo zafrkavanje na gasilski postaji. Kmalu sledi klic, da so težave. Gasilca in naš

IMDB je obema zmazkoma prisolil nezadostno. Prizor iz naslovnice 100 milijonov p.n.št. lahko samo sanjate. Vsaj vajenece medijkega študija je sposobnejši od pacarjev, ki so ustvarjali dinozavre. Zgodba s podmorničarjenjem ni kaj boljša.

Novo v videoteki

novinarski tandem pridejo v hišo, kjer najdejo babico slabega zdravja. Ne mine nekaj minut, ko vsi protagonisti spoznajo, da so nepredušno zaprti. Šele takrat fekalije resnično zalijejo kopalnico. Vse več je bolnih, vse manj je živih. Ves tobogan papicanja spremljamo skozi oči kamere našega nesrečnega kamermana.

Nesrečniki ugotovijo, da razsaja neka vrsta stekline. Vojska in policija obkolijo stavbo in jo zavijejo v celofan. Notri pride nekdo od neke hude agencije, a tudi faše svojo porcijo nesnage. Seveda je zraven tudi družinska drama o materi in hčeri, ki

pogrešata očeta, kateri je v šopingu. Izkaže se, da je vir vsega pes od tamale, ki se urno prelevi v otroškega zombija, ki zagriže v vrat svoje matere. Res nevzgojen otrok, ki je dobesedno pil kri svoji materi. O koncu pa ne bom. Film priporočam vsem, ki ste dali skozi Izbruh, 28 dni (tednov) kasneje, Pošastno in še kaj na temo snemanja iz roke ali bolezni, ki povzročijo nezdrav apetit.

Moja ocena: 3/5. Olajšanje v primerjavi s prej omenjenima packarijama.

Preostalo v videotekah

Zbor prekletih

Čarovništvo, žrtvovanje, copranje in podobno so tema dvodelnice, ki je padla v naše videoteke tik po zaključku redakcije. Za zdaj lahko rečem, da gre za sorazmerno spodoben horor, vreden ogleda vsem ljubiteljem coprnštva in nadnaravnega. Igra je spodobna, napletanje zgodbe takisto. Gre za miniserijo iz leta 2007, ki je priromala v naše videoteke. IMDB je zadevo ocenil s spodobnimi 6,1. Torej še en film, ob katerem ne bom bridko zajokal ob glasnem vpitju ZAKAJ?

DaVincijev zaklad

Še eno delo iz zakladnice šlepanja na znano franžizo ali licenco. Tokrat gre za priklop na Dan Brownovo Da Vincijevo šifro. Nastopa tudi nam ljubi kiborg iz Aliena, Lance Henrikson. No za vlogo v tem filmu je od Oskarja dlje, kot sem jaz od svoje prve milijarde evrov, dobljene s pisateljstvom. Film je užitna zabava, katero pa boste že preko noči pozabili. Kot punca za eno noč. No, IMDB je do tega filma primerno obziren. Kar celih 1,9 mu je namenil. Tudi ta remek nima nobenih slik. Pač kr'neki, ki hoče s svojo omembo Da Vincija odrezati svoj kos recesijskega okostnjaka.

Terminator: Kronike Sarah Connor

Nanizanka poskuša polniti luknjo med drugim in tretjim Švarcijevim razturom na strani pridnih. Stvarca je prišla v naše videoteke konec aprila, zato še nimam svojega celovitega vtisa. Gre za nanizanko, kjer nastopajo omenjena Sarah, njen sinček in še kar luštna terminatorica. Tip si je v preteklost poslal dečvo, da mu rešuje otročjo rit. No, nanizanka je čisto gledljiva, dečve so užitne in tip je ravno dovolj zmeden, da potrebuje varuško. IMDB še nanizanki ni prilepil ocene. Glede na slikovno robo in spodobno igralsko zasedbo pa gre za spodobno stvar.

To je torej to. Prišlo je še nekaj bolj ali manj prebavljivih grozljivk. SE beremo naslednjič ...

Prebrano za vas: Križarjevo zlato

Križarjevo zlato je nekakšno nadaljevanje Atlantide. David Gibbins je po slastni Atlantidi želel obdržati »igralsko« zasedbo. Tukaj imamo Jacka, Kostasa, pa ladjico Seaquest II in seveda množico tehnofrikovskih gizmov. Vpelje nekaj novih karakterjev, a nič pretresljivega.

Rdeča nit zgodbe je znamenite menora, katero so Rimljani pod vodstvom Vespanzijana zaplenili ,ko so sesuli Jeruzalem. Zgodba se začne v morju pri Carigradu, nadaljuje se na Grenlandiji, pa na Jukatanu ... Vmešani so

Vikingi, nacisti, nekakšna podtalna grdinasta organizacija felag ipd. Gibbins je obilno izkoristil svoj prefinjen občutek za pletenje tehnotrilerja. Zgodba je v mnogčem nekakšen »mission pack« Atlantide, vendar ji to lahko štejemo v dobro. Avtor je v zgodbo vložil precej truda in postreže z mnogimi zanimivostmi, kot je vikinška straža bizantinskega cesarja. Zgodbovni obratov je nekaj, deležni boste kar nekaj zanimivosti in vse do zadnje stranice ne boste ugledali razpleta. Morebiti bi očital preveliko podobnost s pletenjem zgodbe predhodnika Atlantida. Takisto je struktura že videna in ne prinaša nič novega. Nadalje je jezik precej tehnološki in včasih se mi je zdelo, da berem priručnik ali učbenik in ne

roman.

Branje vsekakor priporočam. Žepnica stane manj od runde v lokalni gostilni, zato rej svetujem nakup, saj knjige najbrž ne boste našli v lokalni knjižnici.

Moja ocena 3,5/5. Zasluženo.

V branju

Med nas je pljusnil Veličastni svet Amadeje M. Ličen. Pričujoča fotka je nastala na podelitvi nagrade za najboljši scenarij, katerega je prejela omenjena gospa (ali gospodična). Torej gre za avtorico, ki že ima izza sebe določeno pisateljsko kilometri-

no. Veličastni svet je satirična utopija. Knjigo sem si sposodil, saj me je k branju spodbudil obetaven odlomek v Neskončnosti. Kako naj opišem svoj občutek po nekaj prebranih straneh? Pisateljčin slog je zanimiv, zgodba vleče in je lepo berljiva. Vsaj začetek me je spomnil na film Aeon Flux. Pravzaprav gre za podoben peskovnik na prvi pogled idealne družbe pod umetnim svodom, kjer pa nekaj zaudarja in nakazuje, da bo drek prej ali slej udaril v ventilator. No, to pa je za zdaj edina podobnost, kajti Amadejina zgodba je drugačna in vsaj na začetku slastnejša. V naslednji številki bo intervju, recenzija in mogoče kakšen odlomek.

B. Ekselenski: Izvršitelji namere Gospodove: Celjska vampirska večerja

Nekaj za uvod

Kulturni roman hrvaškega pisatelja Zorana Krušvarja je v mnogočem unikaten. Žanrsko ga uvrščamo med temno fantazijo. O kvaliteti pričajo tudi mnoge nagrade, katere je dobil za roman ali multimedijško podporo. Intervju z avtorjem je objavljen v Jašubeg en Jered št. 3 pred enim letom. Neverjetno, toda resnično, vendar romana še vedno nimamo v slovenščini. Samo Krušvarjeva iskriava domišljija je oživela like, kakršen je od kokaina zadet župnik z velikansko sekuro. Roman se bere kot nizika slastnih zgodb. Jeseni sem se z avtorjem dogovoril, da svojo kratko zgodbo Celjska vampirska večerja razširim in jo umestim v njegov vampirski svet. Spisal sem novelo, ki v mnogočem sledi duhu izvirnika, vendar gre tudi v drugo smer. Z. Krušvar je odobril izdelek, katerega zdaj objavljam. Priporočam, da se dokopljete do svojega izvoda izvirne knjige, ki je dostopna tudi preko zanimive spletne strani. Mojo zgodbo preberite kot poklon in razširitev izvirnika Vsekakor gre za prvi slovenski pravo temno fantazijsko povest.

IZVRŠITELJI NAMERE GOSPODOVE

Bojan Ekselenski: CELJSKA VAMPIRSKA VEČERJA

tokrat iz sosednje države ne prihajajo ravno zdravi turisti. Mediji so poročali samo o smrtonosnem izbruhu nekega mutiranega virusa. Takoj so razni samozvani poznavalci zarot vedeli razlagati, da gre za virus, ki je ušel invazijskim četam ZDA in se je po pokončanju znatnega dela hrvaške populacije obrnil proti svojim stvariteljem. Krizni štab je hitel z ustvarjanjem dvajsetkilometrskega tamponskega pasu. No, politične odločitve so eno, dočim je praksa nekaj drugega. Svoji izginulih udeležencev hrvaške avanture so pisarili pisma na razne naslove. Uradi so bili hitro zasuti s pismi neprijetne vsebine. Mogoče je permanentno slovensko klečeplazjenje pred ameriško arogantno agresivnostjo končno izstavilo račun. Žal pa bodo zapitek plačali nič krivi in ne tisti, ki so že davno tega od lezenja v ameriške riti čisto izgubili lase.

Okužbo so po poročilih ministrstva za zdravje lokalizirali. A kdo še danes verjame službenim biltenom?

Predsednikova vila je dajala vtis lagodnega idiličnega kraja. Predsednik Andrej Knez se prisrčno rokuje z mrkim vatikanskim veleposlanikom, msgr. Juliom Angellanom. Zraven veleposlanika stoji mrka postava, odeta v duhovniško oblačilo. Predsednik najprej nameni nekaj narejenih nasmehov novinarski družini. Veleposlanik ostane ves ta čas predsednikove igre prisrčnosti pred medijsko srenjo ledeno resen. Obraz in kretnje mu zaznamuje nestrpnost spriču predsednikovega radodarnega poziranja medijem. Prevajalcu nekaj zamrma, slednji zatem previdno to prišepne na predsednikovo uho. Andrej samo nejevoljno strese z glavo in tiho odvrne:

»Prekleti kler! Vedno se mora delati pomembnega.«

Končno se predsednik, prevajalec, predsednikov svetovalec za odnose z verskimi skupnostmi z obema vatikanskima gostoma znajdejo v sejni sobi. Predsednik je bil jezen zaradi veleposlanikove zahteve po zasebnosti. Kaj hudiča ima župnik takšnega, da zahteva konspiracijo? Predsednik strese z glavo. Narejeno se nasmehne in z naučeno kretljivo ponudi gostu udoben fotelj. Zatem se po utečenem vrstnem redu posedejo še preostali.

Monsignor se potopi v razkošen fotelj in svoje, z gubami obrobljene oči, usmeri v predsednika. S precej močnim naglasom neprizadeto prekrši protokol:

»Gospod Knez, nisem na vljudnostnem obisku, temveč sem vas prišel posvariti pred strahoto, ki je sodeč po naših podatkih že prestopila mejo s Hrvaško. Zdaj ni več časa za vljudnostne fraze in pozerstvo pred novinarji, temveč vam ostane samo še drastična akcija. Vaša zahojena soudeležba v še bolj zahojeni jenkijevski avanturi je rodila strašne stranske učinke.«

»Spoštovani monsignor, zakaj Cerkev zanimajo zadeve, ki so v domeni oblasti?«

Takrat se oglasi molčec spremljevalec:

»Ameriška akcija, katere ste se sramotno udeležili s svojimi taborniki, je sprožila neizprosno hudičevo pogodbo. Mi smo izgubili nekaj dragocenih ljudi med poskusom preprečitve eskalacije tega, čemur vi pravite bolezen. To, kar je izbruhnilo takoj po invaziji, ni bolezen, temveč nekaj hujšega.«

Predsednik s kretljivo prekine duhovnika in vzdihne:

»Saj vem. Zdaj mi boste pridigali o apokalipsi in podobnem verskem džibrišu. Dajte no, vi ste politični predstavnik svoje države in jaz sem predsednik svoje države. Bojim se, da nisem pravi naslov za teološke razprave. Za bolezen, katera je izbruhnila, so odgovorne ustrezne ustanove. Vi ste potrebni takrat, ko je treba umirajočemu dati zadnjo odvezo in ga zakopati v zemljo.«

Veleposlanik hladno odvrne:

»Bojim se, da je ta bolezen malce drugačna. Obolelim za to boleznijo se ne mudi umreti. Po zadnji odvezi vas imajo za svojo večerjo,« pomolči za hip, da izbere prave besede in resno pribije:

»Okruženi ne umrejo, temveč se spremenijo v krvoločne vampirje. Preden me prekinete, naj poudarim sledeče. Znotraj Cerkve se posebej izurjeni duhovniki že od same zore Cerkve borijo proti temu zlu. Peščici neznanih junakov se lahko zahvalite, da po vaših žilah teče kri in da vam bije srce v živem telesu. Zdaj je eskalacija okužb z vampirskim virusom preseгла naše deratizacijske zmogljivosti. Želim vam svetovati glede ravnanja s to tako imenovano boleznijo, preden se otroci noči sprehodijo čez te vaše patetične ograjene vrtičke in vaše vrtičkarje spremenijo v svoje nočne obroke. Gospod predsednik, vaši državljani so na jedilnem listu zveri, ki so na vrhu zemeljske prehranjevalne verige zamenjali homo sapiensa.«

Predsednik se kislo nasmehne:

»Gospod veleposlanik, če vas ne bi poznal, bi po vas poslal strokovnjake ustrezne ustanove. Ti bi vas oblekli v primeren pulover s predolgimi rokavi. Ta vaša zgodba o vampirjih je daleč od razumne razlage.«

»Pri vseh svetnikih, ta epidemija JE izven vseh mej razuma!« roteče dvigne glas in z roko obriše kapljice potu, ki mu spolzijo po čelu.

Predsednik se nagne naprej, zoži pogled in odvrne:

»Torej me razsvetlite.«

»Virus ali karkoli je že, iz mrtvih naredi nemrtve. Nadloga se prenaša preko ugriza. V vampirjevi slini ali krvi je virus, ki mrtvo telo priključ nazaj v življenje. Pravzaprav je vampir nekakšen stroj, saj mu notranji organi ne delujejo. Počasi propadajo. Srce mu ne utripa, ne diha in nima stalne telesne temperature. Kri, katero zaužije, je samo pogonsko sredstvo mišičja in živčev-

Bojan Ekselenski: Izvršitelji namere Gospodove: Celjska vampirska večerja

vja. Osnova vampirskega pogona je energija, ki ni iz tega sveta. Vemo, da so vampirji občutljivi na blagoslovljeno vodo, bojijo se duhovnikov z močno in odločno vero. Naši anonimni iztrebljevalci, Izvršitelji volje Gospodove so še posebej predani milosti našega gospoda Jezusa Kristusa in imajo izjemno vero v vsemočnega Boga Očeta. Poleg vere so oboroženi še s primerno cepanico za ločevanje glav od trupel. Vemo, da se vampirji ob sončnem vzhodu dobesedno izklopajo in vklopajo ob zatonu sonca. Izjemno so občutljivi na UV sevanje in uničenje možganov. Da, zabijanje kola v srce ne poma-ga. Včasih so jih pobijali s sekanjem glav, danes jim, v skladu z napredkom tehnologije, betice kratkomalo odstrelijo. Cerkev se, kot sem omenil, že stoletja bori proti temu zlu. Ne obstaja zdravila, kajti vampir je pravzaprav mrtvec, ki ne miruje. Njihova fiziologija, pravzaprav način delovanja, je še vedno popolna neznanka. Ne vemo, kako kri pretvarja v energijo. Naši lovci na vampirje običajno ne izgubljajo časa z raziskovanjem, temveč ločujejo glave od teles, da ne postanejo obrok nemrtve zveri. V zgodovini smo že izgubili nekaj svetnikov. Veste, v Cerkvi je vsak Izvršitelj svetnik. Sveti oče vsakogar osebno blagoslovi.«

Predsednik ga prekine z nestrpno kretljivo. Rdečica mu oblije obraz:

»Vi mi govorite o običajnih stanovalcih vaših teoloških svetov. Dokler mi ne pokažete vampirja, ali posledice vampirizma, vam ne morem verjeti. Niti ene besede. Vem, vi ste zaupanja vreden človek, a moja politična kariera se konča v trenutku, ko napovem vojno bajeslovnim bitjem horor šunda,« in posmehljivo skoraj zapoje:

»Dragi državljani, drage državlanke, od danes opolnoči je Slovenija in vojni s hudičevim carstvom in njegovimi vampirji!« nakar se zresni:

»Še bog se me ne bo usmilil, ko me bodo politični nasprotniki zmleli v prah. Marsikatero versko teorijo prenesem. Že zaradi svoje funkcije moram marsikdaj pogoltniti kakšno res mastno. Vaše teorije o nekakšnih hodečih truplih, gnanih od demonskih sil, pa ne morem tako požreti. Nisem veren človek, čeprav sem strpen do vere. Moja strpnost pa se konča v trenutku, ko ta preseže zdrav in racionalen razum,« in se obrne proti direktorju Urađa za verske skupnosti. Sivolasi doktor teologije poskuša najti kompromis:

»Prečastiti, vaša teorija je tudi v teološkem smislu presenetljiva. Nisem še slišal za nobeno razpravo o bitjih, katere ste opisali, a poznam vse najpomembnejše teološke razprave, vključno vse jare kače demonologije. Spoštovani monsignor, imate kakšen konkretniji dokaz? Glede na obseg izbruha mora obstajati kaj oprjemljivega. V tej situaciji so zgolj vaše besede premalo za ukrepanje. Pravzaprav ... kaj pričakujete od predsednika?«

Monsignor se znova zlekne v fotelj in hladno odvrne:

»Najprej, vrag je šalo vzela. Tukaj nisem na teološki čajanki. Žal sem presneto resen. Najprej glede dokaza. Prav imate. Cerkev nima niti enega uporabnega dokaza. Vampir, kateremu ločite glavo od telesa, zelo hitro sprhni. Pravzaprav se sploh nismo preveč ukvarjali z zbiranjem dokazov, kar sem že omenil.«

»Kaj pa Američani?« vpraša predsednik.

»Mislite, da jenkiji z nami podelijo svoje dragocenosti? Vi ste jim glede na svojih političnih odločitev veliko bližje od nas. Kolikor poznam jenkije, pridejo, vzamejo in zadržijo zase. Če so ujeli kakšnega vampirja živega, tega plena ne bodo delili z nikomer. Poskusili bodo iz svoje avanture potegniti maksimalni profit. Verjemite mi, oni bodo hoteli iz tega zosa potegniti kakšno korist. Morebiti že v kakšni svoji podzemni čumnatu snujejo svojega vampirskega uber soldata.«

»Ah, še ena teorija zarote,« vzdihne. Monsignor se ledeno nasmehne:

»Rad bi z vami delil vaše mnenje, a žal ne gre. Lahko vam razložim, kakšne ukrepe morate izvesti, da vam bo mogoče uspelo zajeziti prodor zalege do vašega negovanega vratu.«

Predsednik zdolgočaseno vzdihne. Duhovnik poleg monsignorja ves čas molči in z ledenim pogledom premerja predsednika in njegovega uradnika, ki skoči v besedo:

»Ta debata ne sme postati čustvena. Dajte, prečastiti, razložite nam!«

»Stopite z mano do zemljevida,« počasi vstane in usmeri glavo proti velikemu stenskem zemljevidu Slovenije. Predsednik oklevajoče čaka na namig uradnika. Ko ta počasi prikima, to stori tudi predsednik in stopi za monsignorjem. Skupaj stojijo pred zemljevidom. Predsednik prekine nastalo tišino:

»In kaj naj zdaj gledam?«

»Zalego lahko ustvarite samo na naravnih zaprekah, izza katerih morate namestiti vse, kar lahko odstreljuje ali seka glave. Vidite, na meji jih ne morete zadrževati, saj so po poročilih ponekod že vstopili na vaš vrtiček. Upam, da še niso prečkali te črte,« in s prstom zariše krivuljo ob rekah in prelazih. Predsednik prebledi:

»Saj niste resni. Od mene pričakujete, da se bom odpovedal dvema tretjinama države?«

Monsignor ledeno prikima in melanholično nadaljuje:

»Podreti morate vse mostove, razstreliti vse predore, prehode in postaviti utrditve. Razna minska polja in ostale pokajoče stvari. Vpokličite vse rezerviste in povežite se s farnimi župniki. Vsi naši ljudje so že dobili podrobna navodila, kako uničevati to svojat. Del vojske pošljite nad znana žarišča in naj jih zadržujejo, dokler jih lahko. Tako boste pridobili vsaj nekaj časa. Ostala sredstva pa vložite v gradnjo obrambne linije. Vsi naj pljunejo v roke! Od SCT-ja do zadnjega rezervista in prostovoljnega gasilca

ali lovca. Če zdaj izdate ukaz, boste mogoče uspeli. Razglasite policijsko uro. Vsako gibanje na prostem od mraka do zore drastično kaznujte brez oklevanja. Zlasti ponoči mora biti predlagana linija hermetično zaprta. Sosednjim državam moji kolegi ravno ta hip enako predlagajo. Če vam spodleti, bo mogoče uspelo Italijanom, Avstrijcem in Madžarom.«

Predsednik se za hip zresni, nakar se začne krohutati:

»Ne, saj ni res. Ne more biti res. Kaj mislite, kolikšne možnosti za izvolitev še imam, če volivci izvedo, da sem samo pomislil na kaj takšnega, kar ste mi predlagali?«

Spremljevalec monsignorja, očitno Slovenec, se končno oglasi. Suho pri-bije:

»Če tega ne storite, ne bo nikogar, ki bi vas lahko izvolil. Zdaj ni čas za politični marketing in vaše politikantsko kalkuliranje. Zdaj morate ukrepati!«

»Kaj pa sile NATO? Mislite, da lahko začnem svojo zasebno vojno brez koordinacije pakta NATO?«

Duhovnik naveličano doda:

»Gospod predsednik, kot sem omenil, zdaj ni čas za politikantstvo. Hrvaška je članica NaTO in EU, pa ji je kaj pomagal? Avanturist, ki trenutno

vlada v Beli hiši, se ne ozira na zavezništva, ko mora odplačati svojim podpornikom za predvolilno podporo. Zdaj je čas za odločno in hitro akcijo. Saj ste še menda predsednik!»

Predsednik se obrne proti svojemu šefu urada za odnose z verskimi skupnostmi:

»Kaj naj si mislim?« zavrti oči po zemljevidu in odrezavo odvrne:

«Ne!» vzklikne in se sreča z monsignorjevim mirnim pogledom:

»Ne morem sprejeti vašega načrta. Ne morem verjeti v nekakšne vampirje in ostalo teološko sranje! Ne gre! Dovolj sem potrpežljiv, strpen, a kaj takšnega ... to me pokoplje za vekomaj. Če pristanem na vašo, oprostite izrazu, norost, mi lahko kar zdaj daste zadnjo odvezo. V naslednjem trenutku bom politično truplo. Državni zbor me bo odstavil, še preden pride morebitni ukaz do ustreznih uradov.«

Monsignor se kisló nasmehne:

»Naj bom odkrit. Slovenska politika je pregloboko in predolgo lezla v ameriške pohlepne riti. ZDA so svet spravile do roba in zdaj še preko. Bog naj varuje vašo dušo, kajti sami je ne zmorete. Vaša politična kalkulacija vas je izločila iz bojne linije. Oprostite, gospod predsednik, najinega sestanka je konec. Vatikan s tem uradno prekinja diplomatske odnose z Republiko Slovenijo. Imam vsa pooblastila od svetega očeta, da rešim naše ljudi iz vaše godlje. Svetniki so potrebni drugje.«

Oba vatikanska predstavnika molče vstaneta, se spogledata in spremeljevalec iz usnjene aktovke pred presenečenega predsednika položi ustrezen dokument.

»Čakajte no, kakšna prekinitve neki? O čem govorite? Vesta, kaj to pomeni?«

Monsignor z ledenim nasmeškom kisló odvrne:

»Gospod predsednik, z ničimer niste pokazali, da želite upoštevati naša spoznanja. Žal mi je. Slovenija je od zdaj za nas izgubljena. Naj se vas Bog usmili. Mogoče bom molil za duše nesrečnikov, katere ste obsodili na službo demonskim zverem.«

Oba duhovnika zapustita predsednikov kabinet. Predsednik se sesede v fotelj in nemo zre predse.

Nadaljevanje prihodnjič!

Spletna stran romana:

[Izvršitelji nauma Gospodnjeg](#)

Na spletni strani lahko izveste vse o multimedijem projektu, poslušate pesmi mnogih glasbenih skupin in si ogledate vampirske slike ljubiteljev.

Letošnji Sferakon se bo odvijal od 24. do 26. aprila v prostorih Fakultete za računalništvo in informatiko zagrebške Univerze. Dogajalo se bo vse, kar se dogaja na tovrstnih žanrskih konvencijah povsod po svetu (razen v Sloveniji, kjer smo glede tega v kameni dobi). Dogajalo se bo v petek

od 19h do 24h, v soboto od 12h do 24h in še v nedeljo, ko se pospravlja, 12h do 20h. [Častni gost](#) je R. Scott Bakker.

Program je sestavljen iz sledečih sklopov:

- [Predavanja](#)
- [Predstavitve, okrogle mize](#)
- [Kvizi, delavnice in zabava](#)
- [Filmske projekcije](#)
- [Igralnice in LARP](#)
- [Razstave](#)
- [Stoinice društev](#) (teh je v primerjavi s slovensko sceno ogromno)

Kotizacija:

1 dan: 50 kun (sobota), 30 kun (petek, nedelja)

2 dni: 70 kun

3 dni: 90 kun

Vsak obiskovalec s plačano kotizacijo dobi Sferakonsko zbirko Strune nemira. Vsekakor lepa gesta.

Glede sodelovanja slovenskih društev (Gil Galad ali prizma) nimam nobenih informacij. Vsekakor pa se izplača zaradi morebitnih veselih večerov potovati z vlakom, saj je FERi v središču Zagreba.

Bojan Ekselenski: Atlantis: Sin Imperija 2. del

Preobrat

Bojna flota se razporedi v značilno pahljačo. Admiral Temirij pričakuje še en rutinski pokol. Po izračunih je morebitna končna postaja Elegorja precej blizu. Svečenica Hela namigne in admiral prikima. To je znak za izstrelitev hipertorpedov.

Leon si popravi ovratnik in prišepne kapitanu bojne postaje:

»Upam, da nisi ukazal preveč razkošnega ognjemeta. Torpedov nam zmanjkuje.«

Suhljat mož strogih potez komaj opazno prikima. Takšno bombardiranje je postalo že rutina. Glavne svetove vsake kolonije ali patarkije so razdejali, a na nekatere manj pomembne so izkrcali kazenske ekspedicije in lovce na sužnje. Cena sužnje bo sicer padla, a bo še vedno veliko dobička. Pač ekonomija obsega. Zlasti svečenica je bila pretresena spricho popolne odsotnosti Imperija. Cesarski guvernerji so večinoma še najbolj podobni dednim vladarjem. Od nekdanje ceremonije imenovanja je ostala samo rutinska procedura, ki nikogar v nič ne zavezuje.

Tirea je podobna vsem ostalim do zdaj kaznovanim patarkijam. Guverner Urel X. Tierijski se je izgovarjal na neznanje in pomanjkanje komunikacij. Klasika. Kot nekdanja kaladijska patarkija je po menjavi oblasti na Kaladiji celo pozabila na običajne vljudnosti. Res neokusno. Heli pa višek kaznovanja vredne grešnosti predstavlja celo ponosno izpostavljanje nesebične oskrbe Elegorja. neumno in zlasti predrzno. Takšnega greha si ni nakopalo še nobeno do zdaj kaznovano območje.

Hela vzdihne:

»Komaj čakam, da to gnezdo grešne herezije izgine iz vesolja.«

Čakajo. Morajo počakati nekaj minut, kajti kljub skoku mimo čas – prostora je potreben čas za pot torpedov do njihovih tarč.

Svečenica nestrno potrka po pultu. Zdaj, zdaj pričakuje poročilo o uničenju še ene nezveste patarkije. Kmalu bo še eno območje znova prisegalo večno zvestobo cerkvi in njeni kraljici. Pozabljivost je res odvraten greh. Treba ga bo izkoreniniti.

Namesto poročila pa od nikoder vsi senzori zaznajo prisotnost tujih plovil. Admiral skoči na noge:

»Kaj je to?«

Kapitan postaje zmedeno odvrne:

»Ne boste verjeli, vendar nas ti ničvredneži nekako napadajo. Ne vem sicer, od kod jim potrebna tehnologija, a ravnokar so,« pogoltne slino in mračno nadaljuje:

»Anihilirali sedem naših največjih križark, težko poškodovali bojno postajo Nindejo in napadajo bojni postaji Uriak in Atlantis. Tega ne razumem. Kako?«

»Kaj čakaš? Aktiviraj indukcijsko hiperpolje!« zakliče admiral in skoči do nadzornega holovida. Sijoče polje je žarelo od odkritih sovražnih plovil. To se ne bi smelo zgoditi. Patarkije ne morejo imeti tako močne vojne tehnike. Običajne policijske ladje niso opremljene za vojskovanje, temveč za nadzor lokalnega vesolja in za lov morebitnih tihotapcev.

Svečenica prebledi. Sprva okamni. Po vseh teh rutinskih akcijah imajo zdaj opravka z nekom, ki ima protonijsko tehnologijo. Od kod takšna tehnologija v patarkiji na drugi strani galaktične leče? Besno plane na noge. Sledijo ji vedno pozorne Amazonke. S hitrimi koraki zapusti poveljniški center:

»Takoj moramo govoriti s kraljico. Od kod divjakom protonijska tehnologija?«

Admiralska bojna postaja je preživela udar dveh protonijskih izstrelkov. Veliko svetlih statusnih panojev ugasne. Manj previdne operaterje pomeče po tleh. Zatuli sirena. To je znak načetega hiperindukcijskega polja. Admiral besno udari po pultu:

»Marcis, zakaj nismo tega odkrili.? Kaj so počeli izvidniki?«

Kapitan živčno odvrne:

»Nihče ni ukazal izvidniške akcije. Do zdaj je bilo izvidništvo samo izguba časa in protonija. Zadnjih pet akcij smo izvedli brez predhodnega daljinskega izvidništva. Vprašamo se, od kod tem divjakom iz atomske dobe tako miniaturni protonijski pogon? Vsaka od miniaturnih ladic ima lastno hiperindukcijo in lasten protonijski pogon. Senzorji glede tega gotovo ne lažejo. Takšne tehnologije ne more nihče zgraditi v razumnih okvirih. Kateri trik uporabljajo?«

»Od heretičnih upornikov ne moremo pričakovati razumnih potez. Kako je uspelo bombardiranje? Reci mi, da je uspelo,« reče skoraj proseče.

»Samo trenutek,« in se neposredno poveže z nadzorom torpediranja. Temirij je vedel, da proti tem torpedom ni obrambe, a je hotel takojšnjo potrditev. Svečenici mora poslati kakšne ohrabrujoče podatke. Preveč slabih novic naredi njegovo glavo manj vredno od crknjenega statusnega panoja.

Kapitan stisne pesti. Temirija se poloti nemir:

»Kaj je?«

»Gospod, verjamete ali ne, toda samo tri torpeda so prišla v naše vesolje in opravila nalogo. Vsa ostala so izginila. Ne vem, kaj bi lahko povzročilo tako množični izpad?«

»Okvara?«

»Ne, ni okvara. Nekaj drugega je. V točki singularnosti so senzorji zaznali drobne fazne zamike. To pomeni samo eno, skoraj nemogočo, a edino znano možnost.«

»Kakšno?« admiral nestrpno stopi do statusnega panoja. Živčno bega po veliki dvorani, v kateri vlada mrzlični kaos zaradi mnogih okvar. Postaja je stara preko dvesto let in še nikoli ni doživela niti vojne, niti takšnega obsega okvar. Pravzaprav so te postaje grajene s predpostavko, da jih nič ne more poškodovati. Cesarstvo je za trajno in dokončno zaščito Cesarskega sektorja pred sto petdesetimi leti dogradilo sistem bojnih postaj s povezanimi bojnimi flotami. Preko dvesto kilometrov široki in nekaj manj visoki kovinski kolosi so resnično zastrašujoča sila. Zapleten sistem hiperindukcijskih polj in zmogljivi prestrezniki sistemi naj bi te postaje naredili neranljive. Pa niso.

»Divjaki so iznašli način blokiranja singularnostnih vektorjev. To je možno samo v teoriji, a ti peklenščiki so teorijo spravili v delujočo prakso. Bojim se, da smo se znašli pred sovražnikom, ki se zna odlično braniti. Najprej drobčkani protonijski strojčki, zdaj pa še blokada vektorjev.«

»O tem moram obvestiti svečenico. Bolje zdaj, kot pozneje. Čuvaj mi ladjo,« kisle odvrne admiral in zapusti poveljniški center.

Ni se več vrnil nazaj. Cerkev ne pozna milosti do poraženih.

Kleonin bes je pokosil najprej admirala. Amazonke so zatem opravile svoj krvav pohod. Nihče z našitki, nižjimi od kapitana flote ni preživel besa ranjenega ponosa. Lebdeča postava Kleone zre na svečenico flote:

»Ljuba Hela, zdaj moraš napeti vse sila in ugotoviti, kateri zlodej je izza te težave. Pobegli izdajalci so se razkrili in najbrž porabili vse, kar imajo. Zdaj je čas za napad. Odstrani to divjo patarkijo z obličja vesolja!«

»Kako jim je uspelo ustaviti hipertorpeda in kako so izpuhtele vse te ladje?«

»Karkoli so storili, so to storili s protonijem. Tega pa nimajo na pretek. V zavetju hiperpolja jih boš zaznala. Betinija ni neumna, a bo kmalu nemočna. To izkoristi.«

»Izgubili smo četrtno flote v enem samem napadu. Mogoče moramo začeti s previdnejšimi prijemi. Upam vsaj, da smo pri Medeji uspeli. Ne verjamem, da imajo dovolj protonija za takšen obsežen protinapad na dveh frontah hkrati.«

Kleona za hip molči, nakar ledeno odvrne:

»Žal so ga imeli dovolj. Tudi admiral Kir ni uspel. Naredil je enako napako, kot tvoj nesposobnež. Galeni sem dala enake ukaze. Betinija je sicer dvakrat usekala v dve smeri, torej ji je zmanjkalo strupa. Zdaj je časa, draga moja, da končaš njeno kalvarijo. Imperij bo znova moja srečna družina.«

»Flota nima admirala,« odvrne svečenica.

»Saj ga ne potrebuje. Zdaj si ti admiral flote. Privij te moške bedake, da je konec zabave. Strah pred pogubo je mogočna motivacija.«

»Torej nadaljujem bombardiranje?«

»Uf, potrebna si hitrega tečaja Vodenje vojne za začetnike.« se zakrohota in se v hipu zresni:

»Hipertorpeda uporabljajo protonij. Vsa flota skupaj ima še sto takšnih projektilov, a ti jih imaš še dvajset. Za nove pa je treba čas in surovin, katerih pa nimamo dovolj. Protonija nam manjka. Proizvodnje ne moremo obnoviti, ker so prevzgojenci neučinkoviti, a originalov z znanjem rudarjenja eretza nimamo več. Klasično atomsko bombardiranje, kirurški genocidi in tudi invazije so možnosti za nadaljevanje te misije. Moralo bo zadostovati. Ali pa naj pošljem koga drugega, da izvrši moje ukaze?« se zlobno nasmehne. Hela prikimava. Pojava cesarice Imperija in kraljice Cerkve se razblini. Svečenica ostane sama. Glavo porine med roke in obupano odkima. Hip zatem se z molitvijo spravi k sebi in skliče kapitane. Začutila je nekakšno otopelost. Strah je ohromil vsakršno iniciativo. Prva spregovori:

»Spoštovani gospodje, vladarica je dala ukaz. Naleteli smo na izdajalsko gnezdo. Na izbiri imamo nekaj možnosti, a osebno predlagam atomsko bombardiranje in prevzem nadzora nad notranjim prostorom patarkije. Brez tega nadzora ne bomo učinkovito obvladali vseh svetov. Vem, to je obsežna patarkija na robu Galaksije, vendar jo moramo zasesti svet za svetom. Na srečo še imamo veliko invazijskih ladij. Na holovidu so označeni svetovi, katere bomo najprej zasedli. Vsi ti svetovi so v dosegu te postaje. Prvi na seznamu je P212.«

Častniki so le nemo prikimali. Svečenica je kljub molku čutila malodušje, nekakšen zven čudnih vibracij, ki topijo ost bojne morale. Ta čudežen zven poskuša zgrabiti, a se ji izmuzne in izgine. Ostane zgolj senca, bežen odtis. Strese z glavo in poskusi odgnati negativne misli. A črv dvoma se znova in znova vrača v njene misli. Sovražnik ne deluje nenačrtno. Dobro se zaveda svojih prednosti. Ladje z lastnim pogonom niso vezane na akcijski doseg. Nadzorovati

Bojan Ekselenski: Atlantis: Sin Imperija 2. del

morajo nekaj deset tisoč kubnih parsekov. Morala bo razdeliti floto na več delov. To jih bo oslabilo. Upa samo, da je nasprotnik resnično na tesnem s protonijem. Tri bojne postaje so poškodovane. Atlantis je primerna samo še za vzdrževanje položaja. Tudi admiralska postaja je izgubila vsaj desetino moči. Zdaj se je vključila v prenos invazije na P212. Ni našla podatkov o lokalnem imenu tega sveta. Sicer pa ... to ni pomembno. Kmalu bo svet, ne glede na svoje ime, v ruševinah in prebivalstvo zasužnjeno.

Invazija

Na velikem holozaslону spremlja začetek invazije. Invazijske ladje v spremstvu lovcev in jurišnikov zapustijo matične ladje. Kakor hitro so dovolj daleč od bojne postaje in ostalih velikih ladij, z atomsko hiperindukcijo skočijo neposredno v ekliptično raven v bližino tarče. Kakor hitro se pojavijo v običajnem vesolju, jih napadejo branilci. Odpor je nepričakovano hitro pojenjal. Kmalu poveljnik napada poroča svečenici Heli:

»Vaša visokost, P212 je popolnoma blokiran. Pripravljamo se na izkrcanje. Najbrž lahko začnete tudi z drugimi invazijskimi akcijami«

»Najprej porušite mesta in ostalo infrastrukturo. Sužnji tega ne bodo potrebovali.«

Sivolos mož prikima in hiti izvrševati ukaz.

Invazijske kapsule se med uničevanjem infrastrukture v rojih spuščajo proti planetni površini.

Vsak odpor je utihnil. Prvi val kapsul se spušča v bližino glavnega mesta. Vojaki jurišne pehote še zadnjič preverijo svojo opremo. Pričakujejo rutinski lov na sužnje.

»Fantje, dol se ne nadejajte prijaznega sprejema, a kakšnega posebnega odpora ne pričakujemo. Z neba smo postrelili vse, kar je vredno energije. Kljub vsemu bodite previdni. Ne naredite preveč škode med sužnji. Vsi bomo zaslužili! kriči poveljnik in na ročni tablici spremlja parametre operacije.

Takrat eksplodira prva kapsula. Kmalu jih sledi še več. Vojaki v preostalih kapsulah zajame preplah. Točke na komandnem zaslonu izginjajo. Neka neznana sila uničuje kapsule. Izginjajo v bleščečih detonacijah. tega ni v nobenem vojaškem urjenju. Kako lahko nekdo, ki je premagan v vesolju, sploh še upa na zmago in se upira na ta način? Pač divjina Odkima z glavo.

Tal se mehko dotakne samo tretjina kapsul, a še te ne uspejo izkrcati svojih posadk. Vodniki kričijo ukaze. Vojaki hitro iskati kritje pred detonacijami lastnih kapsul.

Vodnik Kir Teres s svojimi vojaki najde razbitine in se

potuhne. S komunikatorjem poskusi vzpostaviti zvezo, a zasliši samo prasketanje.

»Fantje, zaenkrat se moramo sami znajti. Ne vem kako, a pesjani nam motijo zveze. Že to klatenje pristajajočih kapsul je čudno.«

»Kaj nismo uničili njihovih instalacij?« s tresočim glasom vpraša mlad vojak.

Kir odsotno odvrne:

»Očitno ne vsega. Naša kontrolna točka je tam dol,« in nakaže proti kadečim ruševinam. Preklopi na lokalni link, kjer najde zgolj šibek signal za pomoč v sili. Udari z rokavico po napravi. Vkllopi fazni daljnogled. Pogled skozi ga ni razveselil. Tudi druga skupina malce severneje jo je skupila.

Z roko namigne skupini, ki mu sledi iz varnega zavetja ruševin. Stečejo mimo pogorišč. Ognjeni zublji so požirali ostanke sklatenih invazijskih kapsul in ruševine nekega naselja. Okoli so ležala trupla in stokajoči ranjenci, obsojeni na počasno smrt. Večinoma so bili cesarski vojaki, vmes pa kakšen domačin. Cesarska vojska ni poznala pomoči ranjenim. Nikoli niso pobirali svojih ali tujih ranjencev. Osuplo opazuje alejo ruševin in trupel. Cesarska invazijska vojska do zdaj še ni šla v akcijo, dokler ni počistila odpora na tleh. Zasedba napadenega sveta je običajno rutinski sprehod. Najprej uničijo obrambo, nakar se izkrcajo in vzpostavijo nadzorne centre, iz katerih gredo v akcijo lovci na sužnje.

Ozre se v nebo. Svetle pikice ladij so še kar gor, a od nobe ne ne dobi signala. Nekaj je prekinilo vsakršno komunikacijo. Od kod barbarom na drugi strani galaktične leče takšna tehnologija?

Nihče si ne drzne svečenici sporočiti novice. Operaterji pred statusnimi zasloni poskušajo vzpostaviti zveze in dobiti informacije od invazijskih čet. Zdaj so gotovo že začele vzpostavljati prvo fazo oporišč. Zakaj ni novice? Zakaj samo mrtev šum?

Hela namigne eni do svojih amazonk:

»Zakaj mi nihče ne poroča?«

Amazonka se kislo nasmehne:

»Ti moški butci imajo težave s svojimi igračami. vsaj videti je tako. Naj jih malce spodbodem?«

Hela odkima:

»Ne, pusti jih. Že tako so preveč napeti. Sama bom stopila do poveljniške dvorane,« reče in zapusti svoje prostore. namigne amazonkam, naj jo pustijo samo.

Mehko stopi v velik prostor, poln vrveža. Poveljujoči general stoji pred holovidom planeta in nekaj krili z rokami:

»Kako je z našimi?«

»Vaša visokost, operacija se ne odvija v skladu s časovnico načrta. Imamo nekaj zamud in nenadejanega odpora, katerega bomo strli. Poslal bom drugi val,« vročično odvrne in si obriše kapljice potu, ki mu spolzijo po čelu. Hela tako zasluti zadrego. Občutke in čustva je znala brati in general pred njo je poln strahu. Pripre veke:

»Kaj se pravzaprav dogaja?«

»Naj bom odkrit. Prvi val so precej poškodovali in večina naših zvez je motenih na hiper ravni. ne vem, kako lahko to storijo.«

Hela se zamisli in tiho vpraša:

»Kako jim to uspeva? Zakaj niste zaznali hipertransmiterjev?«

General mrzlično odvrne:

»Naša tehnika jih ni odkrila. O tehničnih podrobnostih pa žal nisem seznanjen. Naj vam pošljem ustreznega tehnika?«

»Vrag vzemi tehnika. Povejte mi po domače, kaj vi mislite? Bodite še naprej odkriti.«

»Saj sem vam povedal, da se ne spoznam na to tehniko. Vojak sem, ne tehnik.«

Svečenica komaj zadržuje bes. Že hoče dati signal za pokol vedno pripravljenim Amazonkam, a se premisli. Ne more si dovoliti še enega genocida med visokimi častniki, saj potem nihče ne bo znal floto pripeljati domov. Zamahne z roko in zapusti dvorano:

»Pojdite in naredite, kar je prav.«

General se oddahne. Pridobil je nekaj časa. Namigne poveljniku izkrcanja:

»Ste poskusili z običajnimi zvezami?«

»Blokada informacij je skoraj popolna. Sprejemamo samo klice na pomoč in podporo. V nobenem sektorju nismo dosegli niti začetnih ciljev.«

»Čudno, da klici na pomoč pridejo do nas. Ti pekleniški tam dol imajo tehniko, o kateri se nam ne sanja. To nas mora začeti resno skrbeti.«

Takrat zadoni alarm. Znova so napadeni.

Majhna plovila se iz nič pojavijo med velikimi ladjami flote. Brez oklevanja izberejo svoje tarče in napadejo zlasti bombne križarke in invazijske ladje. S kirurško natančnostjo so vedeli, kdaj in kam udariti.

Poveljnik obrambe zakliče:

»Gospod, znova nas napadajo! Kaj naj s pripravljenim drugim valom?«

Odgovor je prišel kar sam. Senzorji so zaznali povečano sevanje iz območja nosilne ladje.

Cesarska obramba se ni uspela niti pripraviti, ko napadalci izginejo. Za kratkim napadom ostane pogorišče. Flota je izgubila sedem križark in obe izkrcevalni ladji. Drugi val je izginil.

General se spogleda s svojim pomočnikom:

»Ko me bo gospodarica kaznovala, ti prevzemi poveljstvo in predlagaj umik. Na zasilnem kanalu odpokličij napad. Za vse bom prevzel vso odgovornost. Nočem še enega pokola.«

»Gospod,« reče mlad častnik. general ga s kretnjo utiša in zapusti prostor. Svečenica ne bo milostna. Poznal je način dela Cerkve. Na vrhu je kraljica, ki neusmiljeno kaznuje vsak neuspeh. Svečenica je tu kot kraljičina podaljšana roka, pravzaprav njen zainski nož, sloneč na njegovem trebuhu. Svečenice so vedele, da zakol v trebuh prinese največje bolečine. Strup, pomešan z ojačevalcem bolečine samo stopnjuje agonijo obsojenega. Pripravil se je za ta primer. Samomora ne sme narediti, saj se bo znesla nad podrejenimi. Samomor je strahopetno dejanje in zaradi njega izgubi plemiški status. tako kaznuje tudi njegovo družino. Sprejeti mora kazen. To je častno in to se od plemenitih mož tudi pričakuje, če jim spodleti. On je plemenit mož.

Poraz

Svečenica hladno sprejme edinega še živega plemenitega generala v floti. Odloži ročni komunikator. Preko njega je že izvedela vse podrobnosti zadnjega udarca. General čaka, da mu ponudi sedež in ukaže serviranje »kupe obsojenega«. Plemič, ki sam prizna neuspeh, je pred smrtjo nagrajen s poslovilno pijačo.

»Izvolite sesti,« reče in general sede na ponujen sedež. Namigne sužnju, ki hitro postreže s pijačo. Sede naproti generala in prekine mučno tišino:

»Vem, zakaj ste tukaj. Izgubili smo drugi val in situacija na planetu ni ugodna. Pravzaprav smo soočeni s prvim porazom v zgodovini. Imam prav?«

General prikima. Cesarska vojska v zadnjih tisočletjih še ni izgubila niti ene bitke. Nikoli ni naletela na dovolj razvito tehnično civilizacijo, ki bi se lahko dostojno postavila po robu. A od zadnjega pomembnega osvajanja je minilo vsaj pet tisoč let. Takrat so zavojevali majhno galaksijo Elemenata.

Svečenica srkne pijačo:

»General, za poraz je potrebno prevzeti odgovornost. Tega se

Bojan Ekselenski: Atlantis: Sin Imperija 2. del

gotovo zavedate. Z več previdnosti bi lahko preprečili skok v past. Se mogoče motim?»

»Spoštovani, jaz sem izdal ukaze, jaz sem ukazal pripravljenost drugega vala in jaz sem ukazal takšen razpored križark za bombardiranje. Nihče drug ni mogel tega ukazati.«

Ona nežno prikima in namigne amazonkam, ki stopijo nekaj korakov proti sedečemu generalu.

Plitko se nasmehne:

»Čudno, a ne čutim nobenega strahu. Vsakdo v vašem položaju bi trepetal za svoje življenje. Res nenavadno in pogumno.«

»Spoštovani, vse življenje sem častno služil Cesarstvu in nimam vzroka za strah. Plemiški položaj prinese plemiško odgovornost. Eno gre z drugim. Blagri se dobijo skupaj z grožnjo prekletstev. Ne moreš vzeti samo tega, kar ti je všeč. Tako pač je.«

Hela prikima. Do zdaj so vsi trepetali za svoje življenje:

»Kaj bi storili, če bi hoteli spremeniti izid? Kaj bi storili drugače?«

General se kislo nasmehne:

»Veste, po bitki je vsakdo uspešen general. Žal nimam možnosti, da čas zavrtim za nekaj dni nazaj. Zdaj je pomembno samo to, da se najugodnejše izvlečemo iz nastale godlje. Vztrajanje na tej iniciativi bo prineslo še več nepotrebnih in težko nadomestljivih izgub.«

»Kaj bi storili?«

»Ukazal bi umik vsem, ki se še lahko umaknejo in dodal še eno bombardiranje. Tokrat bi tvegali in uporabili hipertorpeda iz bližine. Zatem bi floto umaknil iz tega sektorja in se utrdil na še varni meji.«

»Torej bi bežali in priznali, da je nekdo močnejši od nas?«

»Tudi pritlikavec včasih preseneti in podre orjaka. Zdaj smo mi orjak, katerega je presenetil pritlikavec in ga mahnil po gubcu. Saj za to gre. Zdaj nam iz razbite goflje teče kri. Počakajmo, da se ta rana zaceli in z dobljenim znanjem o sposobnostih upornikov poskusite znova. Isti trik ne more dvakrat uspeti.«

Svečenica znova srkne pijačo. Opazi, da general ne pije:

»Spoštovani general, spijte pijačo.«

On prikima in dvigne čašo. Počasi jo nese k ustom in kratko srkne ter čašo vrne na podstavek.

»Dragi general, vas ni strah. To čutim. Pričakujete kazen, kar je razumljivo. Na prelomu neizbežnega samo čakate.

Danes je vaš srečen dan. Ocenila sem, da z vašim kaznovanjem več izgubim, kot dobim.«

General se nasmehne:

»Verjamem, da to ni posledica vaše milosti, temveč dejstva, da je tudi druga kaznovalna akcija zastala zaradi podobnega razloga.«

Hela otožno prikima:

»Prav imate. Uporniki so nas presenetili. Podatki o parametrih njihove obrambe so že poslani na Atlantis. Kraljica bo znala najti šibko točko.«

General znova srkne pijačo in se pogladi po kratkih brčicah:

»Zdaj pa razmišljajva hipotetično, da ne bom končal zaradi morebitne herezije.«

»Pa dajva. Kaj s tem mislite?«

»Kaj, če kraljica ne bo našla odgovora na ta uporniški trik? Preden smo se podali na to svojo kaznovavno akcijo, nismo pričakovali nobenega odpora. Nekaj svetov smo spremenili v trajno mrtve nebeške kamne, a mnogi so končali v suženjstvu. Dobrih suženjev je vedno manj in takšne akcije so vedno dobičkonosne. Tukaj pa so nas dobro prebutali.«

Svečenica nekaj časa negibno molči, nakar tiho odvrne:

»O kraljičini volji in moči ne moreva razpravljati. Od vas pričakujem, da naredite natančen načrt napada in umika do varnega območja.«

»Razumem, gospa,« general odvrne, spiije pijačo in zapusti svečenico. Ona ostane sama s svojimi amazonkami.

Napad je propadel. Imperij je izgubil celotno invazijsko vojsko in še dodatnih deset ladij. Poražena flota se je umaknila nekaj sto parsekov v varno območje izven dosega Medeje. Kleona je poklicala Helo na Atlantis. Pred Koršo bi morala pojasniti ponižujoč poraz. Hela se ni vrnila pred Koršo. Dokler je Kleona ne izreče prekletstvo, toliko časa lahko vsak član in vsaka članica Cerkve naredi častni samomor. Hela se je odločila za samomor.

»Gospod, Re bo z vami, ko bo moja duša šla pred Maat. Boginja resnice bo sodila moj greh. Bodite močni in vztrajni. Imperij ni plen enega človeka, temveč je dediščina tisoč rodov,« reče pred zbranimi najvišjimi častniki in svečeništvom flote. Dvigne zastrupljen zainski nož in ga obredno zarine v trebuh. Obraz se ji spači od bolečine. Samo izdihne in se sesede v mlaki krvi. Ozirisov svečenik potrka s palico:

»Tako je preminula velika Izidina svečenica Hela. Naj bo

Maat milostna z njeno dušo. Pozdravimo jo na nebeški poti v objem Horusa!»

Luč svobode

»Povej mi vse,« reče in namigne spremljevalcem, naj se vrnejo v vas brez njega. Krepki rdečepolti ljudje prikmajo, poberejo plen in sami nadaljujejo pot. Luc prime Harolda za ramo in zmagoslavno oznani:

»Imperij je bil končno tepen. Obe floti sta se umaknili globoko med svoje ruševine. Medeja in Teora sta svobodni. Zdaj bo plamen osvoboditve osvetlil še preostale patarkije. Nihče ne more preprečiti hitrega zloma Kleoninega zla in vrnitev Imperija na staro pot slave.«

Harold ne čuti zmagoslavja. Čemerno odvrne:

»Dobro opravljeno delo. Vendar se ne veseli obnove. Kleonino zlo ne more nihče iztrebiti, kajti Kleona je otrok zla. Ona je proizvod silnic, ki vladajo Imperiju. Moj oče je pokazal resnično naravo cesarstva. Motili smo se. Imperij ne umira, Imperij je že mrtev. Trupla pa ni možno oživiti. Zdaj bomo mi in naši potomci opazovalci trohnenja trupla. To je veliko truplo in zato bo minilo mnogo tisočletij, da dokončno strohni in pognoji vesolje za novo rastlino civilizacije.«

Luc spusti pogled:

»Kako to misliš? Poraz bo obudil speče sile, ki bodo vrgle Kelono z oblasti. Ona je prva in zadnja kraljica Cerkve ter cesarica Imperija.«

Harold odkima:

»Ne, dragi prijatelj. Žal je prva v nizu kraljic-cesaric, oziroma kraljev – cesarjev. Ljudje njenega kova se v takšnih trenutkih oprimejo tega, kar znajo. To je širjenja strahu in maščevanja. Njena rušilna moč je popolnoma razdejala bistvo Imperija. Mogoče Imperij ne bo dočakal naslednjega kralja – cesarja. Kdo ve?«

Luc stisne ustnice:

»Imperij ima dovolj oborožene moči, da z malce vztrajnosti zdrobi Medejo in Teor. Naši viri so silno omejeni. Mi še nismo dovolj močni in se še ne moremo posvetiti vrnitvi nasilno odvzetih zakonitih pravic. Imperij bomo obnovili. Luč civilizacije ne sme ugasniti. Korši moramo povrniti njeno vlogo.«

Harold dvigne pogled proti nizkemu soncu:

»Nobene vrnitve ne bo. Mislil sem, da razumeš. Izpolnil se je prvi del Rejevega testamenta. Luč civilizacije je postala tema apokalipse. Kleona ne bo odnehala. Veš, tiste šifre v Votlini prednikov niso nerazložljive blodnje, temveč koordinate za varno pot čez pekel. Ampak zara-

di drugega dela Rejevega testamenta bo te koordinate prekril prah pozabe. Šele luč Horusovih otrok bo odpihnila ta prah in Orion bo središče vesolja. Nič prej.«

Luc zazna v Haroldovih modrih očeh tisti sijaj svečenika kralja starodavnosti. Hotel je nekaj reči, a molči.

Naročite roman Vitezi in Čarovniki po E-mailu!
Zraven dobite REDNO OSVEŽEN bonusni CD za 19 €!
Plačate po povzetju!

Bojan Ekselenski je avtor prvega slovenskega fantastičnega epa. V skladu s četvorno naravo sveta so v načrtu štiri deli. Indigo otroci so posvečeni elementarnemu principu ognja. Sledil bo Indigo novi svet, posvečen zraku. Kasneje se nadejajte še del, posvečenih vodi in na koncu zemlji, ko se vse prizemlja in razreši.

Svet Vitezov in Čarovnikov pa ni edini avtorjev projekt, čeprav je trenutno najpomembnejši. Počasi kapljajo zgodbe iz sveta Atlantis. Malce za šalo pa je izšla tudi zgodba, ki je poklon izvrstnemu hrvaškemu romanu Izvršitelji nauma gospodnjeg izpod tipkovnice nagrajenega hrvaškega avtorja Zorana Krušvarja. Izvršitelji namere gospodove: Celjska vampirska večerja je čistokrvna vampirščina, ki zaradi nasilja, vulgarnosti in še česa mogoče ni primerna za mlajše od 16 let. Mogoče se bo na teh straneh znašla v obliki podlistka.

Na spletu:

www.vitezicarovniki.com

Bojan Ekselenski

VITEZI IN ČAROVNIKI:

Zbrane zgodbe iz
Drugotnosti

Zbrane zgodbe iz Drugotnosti

O Zbranih zgodbah sem že nekaj napisal. Morebiti lahko omenim, da gre za zajetno knjigo, namenjeno ljubiteljem fantastične literature.

Vse zgodbe so še dodatno prečiščene in obdelane. Čeprav gre za brezplačen paket, s tem ni okrnjena kvaliteta vsebine.

Žalostinka za junaškim grofom Malahidom
Bojna poljana vsa je zažgana,

vitezi pogube dvignili so silne meče,

vse objame krutost abadona,

nebo se v plesu ognja iskreče,

le naprej, le naprej peklenski hrup,

sovraga nazaj pognal bo krik krut,

še zadnjič naglejte se zore rdeče.

Samo naprej, samo čez poljano,

zastava naj pogube vihra,

sveti ogenj naredil bo zemljo to zažgano,

duša peklenska naj ob smrtnem dahu bo vedra.

Milost svojih src utrnite,

izvlecite kopja pogube,

nad temni urok pohitite,

dvignite zastave zvestobe,

umrite za življenje,

poginite za hrepenenje,

in k Elu v nebesa odletite.